

Inštitut za ekonomska raziskovanja
Institute for Economic Research

LETNO POROČILO 2025

KAZALO VSEBINE

POSLOVNO POROČILO.....	1
1 VIZIJA IN POSLANSTVO.....	1
2 KRATKA PREDSTAVITEV IER.....	2
3 LETNO POROČILO O DELU UPRAVNEGA ODBORA ZA LETO 2025	2
4 POUDARKI ZA LETO 2025	3
4.1 Osnovni podatki o znanstvenoraziskovalni dejavnosti	3
4.2 Najpomembnejši dosežki na področju znanosti in inovacij.....	4
4.3 Najpomembnejši dogodki.....	6
4.4 Najpomembnejši nakupi raziskovalne (in druge) opreme in investicije.....	9
4.5 Pomembni pridobljeni raziskovalni projekti oziroma programi.....	10
4.6 Patenti in inovacije.....	10
4.7 Osnovni finančni podatki	10
4.7.1 Celotni prihodki in odhodki ter poslovni rezultat (AOP 888 ali AOP 889).....	10
4.7.2 Delež prihodkov iz naslova tržne dejavnosti in delež prihodkov, pridobljenih v sodelovanju z gospodarstvom.....	10
4.8 Osnovni kadrovski podatki.....	10
4.9 Drugi poudarki	10
5 POROČILO ZA LETO 2025 O ZAGOTAVLJANJU ENAKIH MOŽNOSTI SPOLOV	11
6 POROČILO ZA LETO 2025: ETIKA IN INTEGRITETA V ZNANOSTI NA IER.....	12
7 POROČILO ZA LETO 2025: IZVAJANJE AKCIJSKEGA NAČRTA ZA ODPRTO ZNANOST ZA IZVEDBO UKREPA 6.2: ODPRTA ZNANOST ZA IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI, UČINKOVITOSTI IN ODZIVNOSTI RAZISKAV V OKVIRU REZ RIS30.....	13
8 POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH ZA LETO 2025	16
8.1 Zakonske in druge pravne podlage	16
8.2 Dolgoročni cilji	16
8.3 Letni/kratkorokni cilji	21
8.4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev	22
8.5 Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela	75
8.6 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let.....	75
8.6.1 Ocena uspeha raziskovalne dejavnosti JRZ v letu 2025 v primerjavi z obdobjem 2019–2023 in letom 2024 ter doprinos k razvoju znanosti in družbe.....	75
8.6.2 Investicije in nakup raziskovalne opreme	77

8.6.3	<i>Kadri</i>	78
8.7	Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja in ukrepi za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja.....	78
8.8	Ocena notranjega nadzora javnih financ in opis ugotovitev revizorja	78
8.9	Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi.....	80
8.10	Ocena učinkov poslovanja na druga področja.....	80
8.11	Poročilo o realiziranih investicijah in investicijskih vlaganjih	81
8.11.1	<i>Poročilo o uresničevanju 105. člena ZZrID (prenos premoženja)</i>	82
8.12	Poročilo o izvajanju investicijskega projekta.....	82
8.13	Poročilo o spremljanju rezultatov in učinkov izvedene investicije	82
8.14	Analiza kadrovanja, kadrovske politike in izobrazbena struktura.....	83
8.14.1	<i>Število zaposlenih glede na vir financiranja na dan 1. 1. 2025 in 1. 1. 2026 v primerjavi z načrtom na dan 1. 1. 2026</i>	83
8.14.2	<i>Število zaposlenih po plačilnih podskupinah, trajanju zaposlitve in po spolu na dan 31. 12. 2025</i>	84
8.14.3	<i>Število raziskovalk in raziskovalcev glede na skupine raziskovalnih nazivov in kategorije raziskovalcev po spolu, državljanstvu in starosti na dan 31. 12. 2025</i>	86
8.14.4	<i>Število mladih raziskovalk in raziskovalcev na dan 31. 12. 2025</i>	88
8.14.5	<i>Število upokojitev, prenehanj pogodb o zaposlitvi za določen čas, odpovedi pogodb o zaposlitvi iz poslovnega razloga po delovnih mestih (v FTE) v letu 2025</i>	88
8.14.6	<i>Število novih zaposlitev glede na trajanje zaposlitve po delovnih mestih (v FTE) v letu 2025</i>	88
8.14.7	<i>Število tujih raziskovalk in raziskovalcev, gostujočih pri nas, in domačih raziskovalk in raziskovalcev, gostujočih v tujini glede na trajanje gostovanja in državo gostovanja v letu 2025</i>	88
8.14.8	<i>Število odličnih tujih uveljavljenih znanstvenic in znanstvenikov, gostujočih na IER v letu 2025</i>	88
8.14.9	<i>Število raziskovalk in raziskovalcev, vključenih v pedagoški proces v letu 2025</i>	89
8.14.10	<i>Kratka pojasnila izvajanja kadrovskega načrta za leto 2025 in morebitnih odstopanj realizacije od kadrovskega načrta za leto 2025</i>	90
	RAČUNOVODSKO POROČILO	91
1	SPLOŠNO	91
2	BILANCA STANJA	91
3	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV	95
4	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI	97
4.1	Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov	98
4.2	Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov.....	99

5	IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA	99
6	RAČUNOVODSKI IZKAZI	108
6.1	Bilanca stanja z obveznimi prilogami	108
6.2	Izkaz prihodkov in odhodkov z obveznimi prilogami	113

POSLOVNO POROČILO

1 VIZIJA IN POSLANSTVO

Vizija in poslanstvo Inštituta za ekonomska raziskovanja (v nadaljevanju: Inštitut) sta zapisani v Načrtu izvajanja stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti za obdobje 2022–2027, ki ga je Upravni odbor Inštituta sprejel 11. 3. 2025. Na podlagi Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21, 40/23, 102/24 in 40/25; v nadaljnjem besedilu: ZZrID) so raziskovalni programi javnih raziskovalnih zavodov s 1. 1. 2022 prešli v sistem stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Načrt je skladen s Strategijo razvoja Slovenije 2030 (v nadaljevanju: Strategija 2030), Resolucijo o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (v nadaljevanju: ReZrIS30) ter ZZrID. Raziskovalna področja Inštituta so dobro povezana tudi s prioritetskimi usmeritvami evropskega okvirnega programa Obzorje Evropa.

Vizija Inštituta je: »Do leta 2030 postati referenčno raziskovalno središče za področje ekonomije v Sloveniji«, kar uresničujemo z motom: »Raziskujemo – Ustvarjamo – Prispevamo«.

Poslanstvo Inštituta se glasi: »Inštitut za ekonomska raziskovanja je javni raziskovalni zavod, katerega poslanstvo je ustvarjanje novega temeljnega znanja in izvajanje vrhunskih mednarodno priznanih raziskav na področju ekonomije.«

Raziskovalna usmeritev Inštituta temelji na raziskovalnem programu »Razvojna strategija Slovenije kot članice Evropske unije«, ki se vsebinsko dopolnjuje z izvajanjem številnih projektov v domačem in mednarodnem okolju. Inštitut se usmerja na raziskovalna področja, pomembna za družbeni, ekonomski, socialni, prostorski in regionalni razvoj Republike Slovenije. Pomemben del poslanstva je tudi uporaba temeljnega znanja in razvitih znanstvenih metod v aplikativnih in razvojnih projektih, vzgoji in usposabljanju mladih raziskovalcev ter v pedagoškem procesu na visokošolskih zavodih.

Inštitut ima dolgoletno tradicijo uspešnega sodelovanja z uporabniki znanja. Kot specializiran inštitut na področju razvoja sodeluje predvsem z različnimi ministrstvi in drugimi vladnimi institucijami. Kakovostno delo in zmožnost prenosa pridobljenih znanj, metodologij in orodij v prakso se odražata v uspešnem sodelovanju raziskovalcev z neposrednimi naročniki projektov in ekspertiz na državni, evropski in regionalni ravni. Primer tega je uspešno sodelovanje pri pripravi strokovnih podlag za pripravo in izvedbo strukturnih reform na področju davčnega sistema, sistema socialnih transferjev, pokojninske reforme, reforme regionalne politike ter za črpanje sredstev kohezijske politike EU. Drugi krog uporabnikov predstavljajo podjetja in različne nevladne organizacije doma in v tujini, za katere izvaja različne raziskovalne in svetovalne dejavnosti.

Prenašanje raziskovalnih metodologij in rezultatov v pedagoški proces, javno upravo, predvsem ministrstva, razvojno-raziskovalne organizacije ter mednarodne institucije ima sinergijske učinke pri oblikovanju različnih ekonomskih politik na ravni Slovenije, posameznih gospodarskih sektorjev, regij in podjetij.

Delovanje Inštituta ima pomembno vlogo pri vzgoji in razvoju vrhunskih kadrov za potrebe univerz, visokih strokovnih šol, javne uprave, slovenske diplomacije in mednarodnih organizacij. Inštitut tako ne le širi in prenaša znanje, temveč tudi aktivno soustvarja kompetentne kadre, ki so ključni za dolgoročni razvoj družbe in gospodarstva.

2 KRATKA PREDSTAVITEV IER

Inštitut za ekonomska raziskovanja (IER) je bil ustanovljen leta 1965 z združitvijo dveh samostojnih znanstvenih inštitutov, in sicer Ekonomskega inštituta SR Slovenije in Inštituta za ekonomiko, statistiko in demografijo v Ljubljani. Leta 1998 je bil Inštitut preoblikovan v javni raziskovalni zavod.

IER upravlja petčlanski upravni odbor, vodstvo Inštituta pa predstavlja direktor. Znanstveni svet Inštituta (v nadaljevanju: Znanstveni svet) obravnava in odloča o vprašanjih s področja strokovnega dela Inštituta. Sestavlja ga sedem članov, ki jih imenuje upravni odbor na predlog direktorja. Upravni odbor, direktor Inštituta in Znanstveni svet so v letu 2023 nastopili nov mandat.

IER sestavljata dva sektorja: raziskovalni in splošni. Jedro raziskovalnega sektorja predstavljajo raziskovalci, vključeni v raziskovalni program »Razvojna strategija Slovenije kot članice Evropske unije«, ki se v raziskovalnem procesu stalno in tesno povezujejo s preostalimi raziskovalci Inštituta. Srednjeročna raziskovalna usmeritev IER temelji na raziskovalnem programu, ki se vsebinsko dopolnjuje z izvajanjem številnih raziskovalnih projektov v domačem in mednarodnem okolju: temeljnih, aplikativnih in ciljnih raziskovalnih projektov ARIS, razvojnih projektov, ekspertiz za različne vladne in druge institucije ter mednarodnih projektov, financiranih predvsem s strani EU. Manjši del dejavnosti predstavlja tudi svetovalno delo za posamezna podjetja.

Koordinacijo dela raziskovalne skupine in celotnega raziskovalnega sektorja opravlja vodja raziskovalnega programa. Pri tem tesno sodeluje z direktorjem, vodji posameznih projektov ter se o strateških vprašanjih posvetuje z ostalimi člani Znanstvenega sveta. Notranji nadzor raziskovalnega dela izvaja direktor, za kakovost opravljenega dela pa so neposredno odgovorni vodja raziskovalnega programa oziroma vodje projektov.

IER izvaja promocijo raziskovalne dejavnosti z rednimi objavami izsledkov raziskav v svojih publikacijah, v domačih in tujih revijah ter monografijah in s sodelovanjem s prispevki na mednarodnih konferencah doma in v tujini. V zadnjih letih je IER organiziral več mednarodnih posvetovanj, srečanj in delavnic. Promocijo vsekakor predstavljajo tudi kvalitetno izvedene raziskave in zadovoljni naročniki. Intenzivno sodelovanje s številnimi mednarodnimi organizacijami, univerzami, razvojno-raziskovalnimi inštituti ter drugimi javnimi oblastmi in ostalimi organizacijami (javne, nevladne) tudi pomembno prispeva k promociji delovanja Inštituta in s tem afirmaciji slovenske znanosti v evropskem in svetovnem merilu.

Leta 2023 smo postavili novo, sodobno spletno stran Inštituta, ki jo redno posodabljam in vzdržujem, novice pa objavljamo tudi na omrežjih LinkedIn in Facebook. IER je tudi eden od sofinancerjev spletne revije Alternator, ki jo pišejo raziskovalci in raziskovalke za vse, ki jih znanost in z njo povezani razmisleki zanimajo, namenjena pa je predvsem komuniciranju znanosti. V reviji so objavljeni prispevki, ki se lotevajo pojavov, odkritij in spoznanj z vseh področij znanosti, in sicer v treh delokrogih: narava, družba in tehnika.

3 LETNO POROČILO O DELU UPRAVNEGA ODBORA ZA LETO 2025

V letu 2025 je imel Upravni odbor IER 3 redne in 3 korespondenčne seje. V skladu z aktom o ustanovitvi in s Statutom IER je Upravni odbor v preteklem letu:

- obravnaval in sprejel Letni program dela in finančni načrt za leto 2025,
- obravnaval in sprejel Letno poročilo za leto 2024 ter razporeditev presežka prihodkov nad odhodki iz leta 2024,

- potrdil cenik raziskovalnih storitev IER,
- potrdil delovno uspešnost direktorja za leto 2024,
- imenoval novega člana Znanstvenega sveta IER,
- s sprejetim sklepom Znanstvenega sveta potrdil nadomestnega člana Upravnega odbora,
- obravnaval in sprejel Rebalans programa dela in finančnega načrta za leto 2025,
- imenoval zunanjega revizorja za pregled finančnega poslovanja javnega raziskovalnega zavoda,
- sprejel Poročilo o doseganju ciljev stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti IER za obdobje 2022–2024,
- sprejel Načrt izvajanja stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti IER za obdobje 2022–2027,
- se seznanil z obveznostmi institucij glede Načrtov za enakost spolov v okviru programa Obzorje Evropa,
- sprejel pravilnik Spremembe Pravilnika o spremembah in dopolnitvah pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest IER.

4 POUDARKI ZA LETO 2025

4.1 Osnovni podatki o znanstvenoraziskovalni dejavnosti

Inštitut je v letu 2025 poleg stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (institucionalni steber, programski steber, razvojni steber) izvajal 49 projektov, od tega:

- projekt ROAD3P (financiran iz Načrta za okrevanje in odpornost),
- financiranje Inštituta za ekonomska raziskovanja za izvajanje nalog po Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju za leto 2025,
- projekt ERC perspektiva,
- projekt FIRMLAB, kjer HRZZ (Hrvatska zaklada za znanost) deluje v vlogi vodilne agencije,
- 18 domačih projektov, pridobljenih na trgu,
- 8 mednarodnih raziskovalnih projektov, od tega 3 projekti Obzorje Evropa in 1 projekt COST,
- projekt SHARE,
- 5 temeljnih projektov,
- 13 projektov ciljnega raziskovalnega programa.

V letu 2025 smo izvajali pet temeljnih projektov, pri treh smo bili vodilni partner. Leta 2025 smo pridobili temeljni podoktorski projekt, ki naj bi se začel izvajati 1. 3. 2026. Nadaljevali smo z izvajanjem projekta ERC perspektiva z naslovom Nadgrajevanje ocenjevanja ekonomskih učinkov v dobi umetne inteligence, ki smo ga pridobili na Javnem razpisu za (so)financiranje projektov okvirnih programov EU – projekti ERC perspektiva. Projekt smo septembra 2025 zaradi sporazumnega prenehanja delovnega razmerja raziskovalca ustavili. Nadaljevali smo s projektom FIRMLAB: Vloga podjetij pri neenakostih na trgu dela: Dokazi iz Hrvaške in Slovenije v zadnjih petdesetih letih. Projekt izvajamo v sodelovanju z Ekonomsko fakulteto iz Zagreba (Javni razpis za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer HRZZ (Hrvatska zaklada za znanost) deluje v vlogi vodilne agencije v letu 2024).

Izvajali smo tudi že odobrene mednarodne projekte (projekte Obzorje Evropa, COST, ENASSP, EUROMOD 2025–2028, SHARE), med katerimi posebej izpostavljamo projekte Obzorje Evropa *SUSTAINWELL*, pridobljen leta 2022, projekt Obzorje Evropa *IMPROVE*, pridobljen leta 2023, ter projekt Obzorje Evropa *Social Aspects of the Green Transition (SoGreen)*, pridobljen leta 2024. V letu 2025 smo za potrebe Svetovne banke izvajali projekt *Active Ageing Policies – The Case of Slovenia: A Review of*

Policy Frameworks, Reforms, and Practices Supporting Active Ageing. Izvedli smo projekta *IMD World Competitiveness Yearbook* in *WEF The Future of Growth Report*, ki ju izvajamo že od leta 1999. Leta 2024 je IER prvič sodeloval pri pripravi poročila *Future of Jobs Report 2025* Svetovnega gospodarskega foruma, ki je bilo objavljeno januarja 2025. Poročilo prvič vključuje tudi podatke in analize za Slovenijo, kar predstavlja pomemben mejnik za našo državo. Nadaljevali smo izvajanje mednarodnega infrastrukturnega projekta *SHARE – Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe* ter projekta *ROAD3P*, namenjenega krepitvi podpornega okolja projektних pisarn.

V letu 2025 smo na Inštitutu izvajali trinajst projektov Ciljnega raziskovalnega programa (CRP), od tega smo v letu 2025 pridobili pet projektov. Pri dveh novih projektih CRP je Inštitut vodja projekta (Razvoj izračunljivega modela splošnega ravnovesja za ocenjevanje podnebno-energetskih ukrepov v Republiki Sloveniji; SENIOR: analiza stanovanjskega in ekonomskega položaja upokojencev glede na lastništvo nepremičnin in ocena razlik), medtem ko je Inštitut pri treh CRP projektih soizvajalec (Razvoj in posodobitev jedrske raziskovalno-izobraževalne infrastrukture – Nov raziskovalni reaktor v Sloveniji; Trg vizualne umetnosti na Slovenskem; Ukrepi za dvig dodane vrednosti na zaposlenega). Pri šestih projektih CRP smo bili vodilni partner, pri sedmih pa soizvajalec.

V letu 2025 smo izvajali tudi projekte, ki neposredno naslavlajo izzive posameznih ministrstev pri pripravi in izvajanju javnih politik, kot so Izračun minimalnih življenjskih stroškov, Analiza stanja za pripravo Socialnega načrta za podnebje, Evalvacija uresničevanja Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030, Analiza cen kmetijsko-živilskih pridelkov in proizvodov, Vojaški poklici in mladi v Republiki Sloveniji, Priprava metodologije za opredelitev kazalnikov v okviru akcijskega načrta za izvajanje Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030, Priprava metodološkega koncepta raziskave o spremljanju kazalnika rezultata NSIL2030 in Strokovna pomoč pri pripravi Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026–2050. V letu 2025 smo izvajali tudi devet projektov podjetniškega svetovanja, od tega enega v tujini.

4.2 Najpomembnejši dosežki na področju znanosti in inovacij

1. ZABAVNIK, Darja, VERBIČ, Miroslav. *Revisiting the impact of financial shocks on the fiscal position of euro area countries. Economic analysis and policy*. Jun. 2025, vol. 86, str. 622-635. ISSN 0313-5926. DOI: 10.1016/j.eap.2025.03.048. [COBISS.SI-ID 231425795], projekt: P5-0096-2020 Razvojna strategija Slovenije kot članice Evropske unije; financer: Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost Republike Slovenije.

Znanstveni članek raziskuje, kako finančni pretresi vplivajo na fiskalno stabilnost v 20 državah evroobmočja med letoma 1995 in 2019. Avtorja s pomočjo naprednega strukturnega panelnega VAR modela ugotavljata, da finančni šoki znatno zvišujejo razmerje med dolgom in BDP ter povečujejo razmike med donosnostmi državnih obveznic. Analiza poudarja veliko raznolikost odzivov med državami, ki jo določajo dejavniki, kot so raven predkriznega dolga, gospodarska razvitost in velikost finančnega sektorja. Izsledki kažejo, da so strukturne reforme in stroga proračunska disciplina ključne za hitro okrevanje po krizah. Avtorja zagovarjata usklajeno fiskalno politiko in skupno izdajanje dolga kot sredstvo za zmanjšanje razlik znotraj denarne unije. Študija predstavlja pomemben prispevek k razumevanju prenosa finančnih šokov v javne finance v specifičnem institucionalnem okviru evroobmočja.

2. PRIMC, Kaja, ZABAVNIK, Darja, SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha. *Transport poverty vulnerability index : making use of standardised databases. Energy research & social science*. May 2025, vol. 123, [article no.] 104041, str. 1-11, ilustr. ISSN 2214-6326. DOI: 10.1016/j.erss.2025.104041. [COBISS.SI-ID 230764291].

Prispevek uvaja indeks ranljivosti zaradi transportne revščine v Evropski uniji, s katerim avtorji analizirajo kompleksno prepletanje dostopnosti, cenovne dostopnosti in mobilnosti. Rezultati razkrivajo, da se s to obliko pomanjkanja sooča med 90 in 125 milijoni prebivalcev EU, pri čemer so najbolj ogrožene Bolgarija, Romunija, Grčija in Latvija. Študija poleg osnovnih meril vpeljuje tudi razširjen indeks, ki vključuje okoljske vplive, prometno varnost in socialno-demografske dejavnike. Analiza poudarja, da države z visokimi dohodki in močnimi investicijami v javno infrastrukturo, kot sta Danska in Nizozemska, izkazujejo najnižjo stopnjo ranljivosti. Avtorji ugotavljajo, da zgolj povečevanje mobilnosti ne rešuje težav, če hkrati ne izboljšamo dejanskega dostopa do ključnih storitev. Prispevek služi kot pomembno orodje za oblikovalce politik pri načrtovanju pravičnega zelenega prehoda in zmanjševanju socialne izključenosti.

3. PRIMC, Kaja, SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha, ZABAVNIK, Darja. Roadblocks in measuring transport poverty (for social climate plans). *Transport policy*. [Print ed.]. Oct. 2025, vol. 172, art. no. 103777, str. 1-4. ISSN 0967-070X. DOI: 10.1016/j.tranpol.2025.103777. [COBISS.SI-ID 246024195].

Znanstveni članek obravnava izzive pri opredeljevanju in merjenju transportne revščine v okviru prizadevanj Evropske unije za pravičen zeleni prehod. Avtorji opozarjajo, da kljub ustanovitvi Socialnega sklada za podnebje še vedno primanjkuje metodološke jasnosti in poenotenih kazalnikov za prepoznavanje ranljivih skupin. Prispevek poudarja razkorak med objektivno dostopnostjo prevoza in dejanskimi izkušnjami ljudi, ki se soočajo s finančnimi ali fizičnimi ovirami. Kot možno rešitev raziskava predlaga uporabo naprednih tehnologij, kot so algoritmi za obdelavo masovnih podatkov in pametni transportni sistemi, za boljše razumevanje skritih oblik socialne izključenosti. Na koncu avtorji pozivajo k vključitvi subjektivnih vprašanj o fizični in finančni dostopnosti v standardizirane evropske raziskave za učinkovitejše oblikovanje politik.

4. ZABAVNIK, Darja, PRIMC, Kaja, SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha. Structural constraints on public transport use in the EU : a panel VAR study (1996-2023). *Transportation research interdisciplinary perspectives*. 2025, vol. 32, str. 1-9, tabele, graf. prikazi. ISSN 2590-1982. DOI: 10.1016/j.trip.2025.101549. [COBISS.SI-ID 246033923].

Znanstveni članek preučuje strukturne dejavnike uporabe javnega prevoza v 27 državah Evropske unije med letoma 1996 in 2023. Avtorji s pomočjo dinamičnega modeliranja z uporabo panelnega VAR modela analizirajo, kako dostopnost, raven dohodka in cene dolgoročno vplivajo na potovalne navade prebivalcev. Ugotovitve kažejo, da boljša dostopnost na podeželju znatno poveča uporabo javnega prevoza, vendar se učinki pokažejo z večletnim zamikom. Nasprotno višji realni dohodki spodbujajo prehod k uporabi zasebnih vozil, kar otežuje doseganje okoljskih ciljev. Študija poudarja pomen dinamične analize za razumevanje dolgoročnih vzrokov transportne revščine in učinkov prometnih politik.

5. BARTOLI, Tjaša, MUROVEC, Nika, BEARZOTTI, Enia. Beyond single-dimension metrics : environmental policy performance index and its implication for environmental governance. *SAGE open*. July 2025, vol. 15, iss. 3, str. 1-16, ilustr. ISSN 2158-2440. DOI: 10.1177/21582440251367893. [COBISS.SI-ID 247156227].

Znanstveni članek predstavlja indeks okoljske politike (EPPI), ki celovito ocenjuje učinkovitost upravljanja okolja v 23 evropskih državah s primerjavo vloženih sredstev in doseženih rezultatov. Avtorji indeks razdelijo na vhodni del (vladna poraba in davki) ter izhodni del (kakovost okolja in viri), s čimer odpravljajo pomanjkljivosti tradicionalnih enodimenzionalnih meril. Analiza razkriva štiri profile držav, pri čemer izpostavlja strateške zmagovalce, ki z manj sredstvi dosegajo odlične rezultate, in neučinkovite investitorje, katerih visoki vložki ne prinašajo sorazmernih izboljšav. Rezultati potrjujejo nelinearno povezavo med

prizadevanji in učinki ter poudarjajo pomen prostorske soodvisnosti med sosednjimi regijami. Ta metodološki okvir oblikovalcem politik nudi objektivno orodje za primerjalno analizo in optimizacijo virov na področju trajnostnega razvoja.

6. Prof. dr. Miroslav Verbič, redni profesor na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani ter znanstveni svetnik na Inštitutu za ekonomska raziskovanja, je leta 2025 prejel Zoisovo priznanje za pomembne dosežke na področju raziskovanja finančne negotovosti in ekonomskih politik.

4.3 Najpomembnejši dogodki

a) Organizacija konferenc, delavnic in seminarjev:

- *Delavnica Skupaj za zmanjševanje neenakosti v zdravju in metodološka delavnica SHARE.* 15. januarja 2025 je Inštitut za ekonomska raziskovanja v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje organiziral delavnico, namenjeno krepitvi sodelovanja med institucijami ter vpogledu v različne aktivnosti, ki potekajo v okviru platforme za neenakosti v zdravju.
- *Konzorcijsko srečanje projekta IMPROVE ter delavnica z deležniki v Ljubljani.* 22. in 23. januarja je v organizaciji Inštituta za ekonomska raziskovanja potekalo dvodnevno konzorcijsko srečanje projekta IMPROVE, financiranega iz programa Obzorje. Uvodni nagovor srečanja je imela ministrica za zdravje dr. Valentina Prevolnik Rupel. Vsebinsko se namreč projekt osredotoča na spodbujanje uvajanja zdravstvene obravnave, temelječe na vrednosti (NaVTeZ), kjer je poudarek na pacientu kot osrednjem delu oskrbe, s čimer je omogočeno doseganje najboljših zdravstvenih izidov ob učinkoviti rabi virov. V okviru projekta iščemo rešitve za ključne izzive, kot so razvoj standardiziranih sistemov za merjenje izidov pacientov, izboljšanje kakovosti podatkov ter optimizacija stroškovno učinkovitih poti zdravstvene oskrbe. Poseben poudarek je namenjen vključevanju izidov, ki jih poročajo pacienti, skupaj s kliničnimi poročili, v klinično prakso ter iskanju poti za prehod od modelov plačila za storitve k modelom plačila za rezultate. Vključevanje deležnikov je izredno pomemben del celotnega procesa uvajanja NaVTeZ, zato smo v okviru srečanja organizirali tudi delavnico z deležniki, ki je združila ključne akterje s področja zdravstva, raziskav in industrije z namenom iskanja in preučevanja rešitev za uvajanje NaVTeZ. Na delavnici smo obravnavali dva ključna izziva, in sicer na kakšen način zagotoviti vključitev pacientov v zbiranje podatkov ter kako motivirati zdravstvene delavce za njihovo zbiranje.
- *IER je soorganiziral mednarodno konferenco Future of Jobs.* V četrtek, 5. junija 2025, je Inštitut za ekonomska raziskovanja v sodelovanju s podjetjem Profil d. o. o. v Ljubljani gostil mednarodno konferenco *Future of Jobs*, ki je potekala ob 60-letnici delovanja inštituta. Dogodek je združil predstavnike Svetovnega gospodarskega foruma (WEF), vodstva podjetij, kadrovske strokovnjake in raziskovalce iz Slovenije in sosednjih držav, ki so razpravljali o ključnih trendih na trgu dela, razvoju kompetenc prihodnosti ter izzivih in priložnostih, ki jih podjetjem prinašajo hitre spremembe. Konferenca je bila zasnovana z namenom osvetliti tematiko z več zornih kotov – strateškega in kadrovskega vidika podjetij ter širšega družbenega konteksta, vključno s podporno vlogo raziskovalnih institucij in oblikovalcev politik.
- *Sodelovanje in prihodnost raziskav v digitalni dobi – srečanje raziskovalnih inštitutov CESEE.* Inštitut je gostil srečanje raziskovalnih inštitutov iz srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope, in sicer 5. in 6. junija 2025. Prvi dan (5. junij) so se udeleženci udeležili mednarodne konference *Future of Jobs*. Del udeležencev je sodeloval na panelni razpravi z naslovom *Research Talent in a Changing Landscape: Navigating HR Challenges*. Srečanje 6. junija je bilo namenjeno medsebojni razpravi predstavnikov inštitutov. Srečanje se je začelo s prispevkom Luka Radičevića (IER) z naslovom *Big models, even*

bigger questions? Rethinking economic research in the age of AI: Beyond the hype, towards a smarter research ecosystem, ki je udeležencem ponudil kritičen razmislek o prihodnosti raziskovalnega dela v času umetne inteligence. Sledili sta dve interaktivni delovni razpravi, osredotočeni na uporabo umetne inteligence in odziv raziskovalnih organizacij na digitalizacijo ter aktualne izzive in možnosti za okrepljeno regionalno sodelovanje med raziskovalnimi inštituti. Razprava je potekala v odprtem in vključujočem duhu izmenjave izkušenj, izzivov in dobrih praks. Udeleženci so naslovili vprašanja strateškega razvoja, potrebnih institucionalnih sprememb ter delili ideje o novih oblikah sodelovanja v regiji.

- *Letno srečanje in raziskovalna delavnica EUROMOD 2025.* Inštitut je v sodelovanju z Joint Research Centre – Fiscal Policy Analysis unit soorganiziral Letno srečanje in raziskovalno delavnico EUROMOD 2025. Dogodka sta potekala od 24. do 26. septembra 2025 v Ljubljani. Dogodkov se je udeležilo več kot 80 mednarodnih strokovnjakov. Sodelovali so tudi predstavniki Evropske komisije in Eurostata.
- *60 letnica delovanja Inštituta za ekonomska raziskovanja.* Inštitut je v letu 2025 obeležil 60 let svojega delovanja. Obletnico smo praznovali s svečano prireditvijo, ki je potekala 27. maja 2025 na Ljubljanskem gradu.

b) Sodelovanje IER pri pripravi posameznih uredb in reform:

Inštitut je v sodelovanju z NIJZ in SURS pripravil izračun minimalnih življenjskih stroškov z namenom določitve minimalne plače. Minimalni življenjski stroški imajo po letu 2021 osrednjo vlogo pri določanju višine minimalne plače, saj Zakon o minimalni plači (Uradni list RS, št. 13/10, 92/15 in 83/18) vzpostavlja neposredno povezavo med tema dvema institutoma. Minimalna plača se določi v razponu med 120 % in 140 % minimalnih življenjskih stroškov ob upoštevanju gibanja cen, plač, gospodarskih razmer in zaposlenosti. Na 358. seji Ekonomsko-socialnega sveta so vlada in socialni partnerji sprejeli sklep, s katerim so zavezali Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti k izvedbi novega izračuna minimalnih življenjskih stroškov z vidika minimalne plače, kar predstavlja operativni okvir te raziskave. Naša študija je na podlagi primerljive metodologije s preteklimi izračuni na novo ocenila minimalne življenjske stroške. Ta ocena je izhodišče za novo določitev minimalne plače v letu 2026.

Leta 2025 smo dokončali evalvacijo uresničevanja Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (ReZrIS30). Projekt prispeva k presoji napredka pri doseganju zastavljenih ciljev in ukrepov, navedenih v ReZrIS30, k izboljšanju njenega izvajanja ter k oblikovanju novih ali spremenjenih aktivnosti, kazalnikov in mejnikov za doseganje zastavljenih ciljev in ukrepov.

Vlada Republike Slovenije je 19. junija 2025 sprejela Akcijski načrt za izvajanje Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030, s katerim bo Slovenija okrepila podporno okolje za ustvarjanje in uporabo intelektualne lastnine ter s tem prispevala k večji inovativnosti in konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. S sprejetjem akcijskega načrta Slovenija nadaljuje prizadevanja za ustvarjanje spodbudnega inovacijskega okolja, ki bo podpiralo gospodarsko rast, tehnološki napredek in konkurenčnost v mednarodnem prostoru. Pri pripravi akcijskega načrta je sodeloval tudi Inštitut za ekonomska raziskovanja.

S projektom Analiziranje podatkov o cenah in količinah kmetijskih pridelkov in živilskih proizvodov po poreklu v verigi preskrbe s hrano – sklop 1 (letna analiza) je Inštitut prispeval k izvajanju kmetijske politike. Namen projekta je spremljanje podatkov v verigi preskrbe s hrano ter priprava letnega poročila za leto 2024, ki vključuje ustrezne analize. Letno poročilo smo predstavili širokemu krogu deležnikov, kot so Gospodarska zbornica Slovenije, Ministrstvo za gospodarstvo, Trgovinska zbornica Slovenije, UMAR, SURS, Zadružna zveza Slovenije in Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije.

V okviru Ciljnega raziskovalnega projekta Nadaljnji razvoj in posodobitev modela generacijskih računov smo izračunali različne scenarije glede priprave predlogov pokojninske reforme. Za potrebe AWG smo pripravili tudi ocene učinkov sprejete pokojninske reforme v letu 2025 ter izhodišča za usklajevanje z Evropsko komisijo glede predpostavk s področja trga dela pri prilagoditvi izračunov. V okviru projekta Izvajanje nalog na podlagi 12.a člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju smo pripravili številne simulacije in poglobljene analize predlaganih sprememb pokojninske zakonodaje. Na podlagi izračunov dinamičnega pokojninskega modela DPYENSI so odločevalci preverili učinke posameznih možnih sprememb pokojninske zakonodaje in se odločili za končno obliko pokojninske reforme.

Z raziskovalci Inštituta RS za socialno varstvo smo sodelovali pri pripravi strokovnih podlag za strukturne reforme na področju dolgotrajne oskrbe z uporabo podatkov SHARE.

Raziskovalci Inštituta so v okviru projektov Strokovna pomoč pri pripravi Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026–2050 in Vrednotenje ukrepov regionalne politike v Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020 pripravili priporočila za izvajanje regionalne politike v Sloveniji po letu 2025. Strokovne podlage so bile ena od podlag za novelo veljavnega Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2), ki je bila sprejeta v Državnem zboru februarja 2026, kakor tudi za pripravo Strategije regionalnega razvoja Slovenije 2026-2050.

V okviru projekta Model upravljanja za hitro odkrivanje in upravljanje tveganj v javnih zdravstvenih zavodih smo razvili model za hitro odkrivanje in upravljanje poslovnih tveganj v javnih zdravstvenih zavodih (JZZ) v Sloveniji. Trenutno stanje kaže, da poslovanje številnih JZZ pogosto ne dosega ciljev učinkovitega in gospodarnega ravnanja z javnimi sredstvi, kar vpliva na kakovost zdravstvenih storitev in trajnostni razvoj teh zavodov. Izvedli smo pilotno implementacijo predlaganega modela v izbranem JZZ (BGP Kranj), opredelili ukrepe za upravljanje tveganj in pripravili protokole za implementacijo ukrepov.

V okviru projekta Recenzija Programa postopnega zapiranja Premogovnika Velenje za obdobje 2026–2045 prispevamo k izboljšanju programa zapiranja, ki je pomemben tako z vidika regionalne kot energetske politike.

Projekt Analiza stanja za pripravo Socialnega načrta za podnebje predstavlja podporo naročniku pri pripravi nacionalnega socialnega podnebnega načrta.

V okviru projekta Ovrednotenje dejavnikov za učinkovito zniževanje emisij toplogrednih plinov smo analizirali in ovrednotili ukrepe za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v različnih sektorjih ter oblikovali usklajene strategije, prilagojene specifičnim razmeram v Sloveniji, za doseganje trajnostnega razvoja. Oblikovali smo posodobljen nabor tehnoloških, infrastrukturnih in mehkih ukrepov, ki so bili celovito ovrednoteni z okoljskega, ekonomskega in družbenega vidika ter predstavljajo temelj za nadaljnje analitične in odločevalske procese.

Projekt Vojaški poklici in mladi v RS ponuja celostno sliko o stališčih in vrednotah mladih v sodobni slovenski družbi, o trgu dela ter pozicioniranju mladih na trgu dela, hkrati pa identificira odnose do vojaških poklicev, od nizko do visoko specializiranih. Pripravili smo celovito analitično poročilo, namenjeno podpori nadaljnjemu načrtovanju kadrovskega ukrepov na področju obrambe.

Projekt Kazalniki za spremljanje stanja kulture v Sloveniji: metodologija in načini spremljanja je naročniku pripravil celovite, znanstveno podprte analitične metodologije za spremljanje kulture prek korpusov

kazalnikov in indeksov, s katerimi je mogoče spremljati procese v kulturi ter vpliv kulture na družbo v Sloveniji, kar je pomembno za izvajanje kulture politike.

c) Nagrade

Prof. dr. Miroslav Verbič, redni profesor na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani ter znanstveni svetnik na Inštitutu za ekonomska raziskovanja, je leta 2025 prejel Zoisovo priznanje za pomembne dosežke na področju raziskovanja finančne negotovosti in ekonomskih politik.

Prof. dr. Miroslav Verbič je za članek Zabavnik, D., Verbič, M. (2024). Unravelling the credit market shocks and investment dynamics: a theoretical and empirical perspective. International review of financial analysis, dostopen na <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1057521924002151>, prejel nagrado za raziskovalno odličnost Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani.

4.4 Najpomembnejši nakupi raziskovalne (in druge) opreme in investicije

V letu 2025 smo nadaljevali z vlaganji v izboljšanje delovnih pogojev, tehnične infrastrukture in zagotavljanje ustreznega raziskovalnega okolja. Na področju investicijskega vzdrževanja smo izvedli beljenje poslovnih prostorov IER v skupni vrednosti 15.408,46 EUR, pri čemer je bila investicija v celoti realizirana skladno z načrtom. Sredstva so bila zagotovljena iz tekočih prihodkov ARIS ter deloma iz prihodkov od najemnin poslovnih prostorov in prejetih obresti. Z izvedbo del smo osvežili in izboljšali delovno okolje zaposlenih ter prispevali k ohranjanju vrednosti in funkcionalnosti poslovne stavbe.

Nenehno vlagamo tudi v posodabljanje strojne in programske računalniške opreme ter implementacijo naprednih varnostnih rešitev, kar nam omogoča sledenje hitremu razvoju na področju informacijske tehnologije. Z ukrepi in nadgradnjami zagotavljamo visoko raven digitalne varnosti, tehnične zmogljivosti in sodobno raziskovalno infrastrukturo, ki omogoča konkurenčno in inovativno raziskovalno dejavnost na nacionalni in mednarodni ravni. V letu 2025 smo na področju nabave opreme izvedli nakupe v skupni vrednosti 25.873,72 EUR, kar je skladno z načrtovanim obsegom sredstev. Med ključnimi nabavami so bili trije prenosniki, strežnik in tablični računalnik, s čimer smo zagotovili ustrezno tehnološko podporo raziskovalnemu delu ter prilagoditev potrebam novih zaposlitev. Posodobitev računalniške opreme omogoča nemoteno izvajanje zahtevnih analiz, obdelavo podatkov ter varno in učinkovito delo v digitalnem okolju. Posebno pozornost smo namenili tudi programski podpori, saj smo nabavili dve individualni licenci programskega paketa Stata, ki raziskovalcem omogočata uporabo naprednih statističnih in ekonometričnih metod pri pripravi analiz in raziskovalnih poročil. S tem zagotavljamo dostop do sodobnih analitičnih orodij, ki so nujna za kakovostno znanstvenoraziskovalno delo. S ciljem povečanja produktivnosti in digitalne povezanosti smo, tako kot v preteklem letu, tudi v 2025 vsem zaposlenim omogočili uporabo pisarniškega paketa MS365.

V letu 2025 smo vlagali tudi v izboljšanje ergonomije in pogojev za delo. Zaradi novih zaposlitev ter dotrajanosti obstoječe opreme smo nabavili dvanajst ergonomskih pisarniških stolov in eno dvizžno mizo za ergonomsko ureditev delovnega mesta. S tem prispevamo k večjemu udobju zaposlenih, zmanjševanju zdravstvenih obremenitev ter dolgoročno k večji produktivnosti dela. Poleg tega smo nabavili opremo za dostopnost oseb z invalidnostmi (slušno zanko s tremi priključki), s čimer izboljšujemo vključujoče delovno in raziskovalno okolje ter zagotavljamo enake možnosti za vse uporabnike naših storitev.

V letu 2025 nismo izvajali novih investicij večjega obsega niti nismo najemali zemljišč, stavb ali delov stavb.

4.5 Pomembni pridobljeni raziskovalni projekti oziroma programi

V letu 2025 je bil Inštitut uspešen pri pridobivanju novih projektov. Pridobili smo temeljni podoktorski projekt, ki naj bi se začel izvajati 1. 3. 2026. Pridobili smo pet projektov Ciljnega raziskovalnega programa (CRP), dva mednarodna tržna projekta, devet domačih tržnih projektov, med katerimi je pet projektov s področja podjetniškega svetovanja in en domači javni projekt.

4.6 Patenti in inovacije

V okviru projekta »Izdelava aplikativnega modela za merjenje družbenih učinkov socialnih podjetij (CRP 2021)« smo izdelali modelsko orodje, za katerega smo prijavili patent. Patentna prijava »*A computer-implemented model for measuring and reporting social impacts of social enterprises : patent application number EP22197266.4, 22. 9. 2022*« je bila oddana na Evropski patentni urad. V letu 2024 smo vložili dokumente za popolni preizkus, ki smo jih dopolnili v letu 2025. Ti dokumenti so vključevali popravke na osnovi pripomb presojevalca.

Sicer pa smo v letu 2025 ustvarili eno inovacijo. Nadgradili smo mikrosimulacijski dinamični pokojninski model DYPENSI.

4.7 Osnovni finančni podatki

4.7.1 Celotni prihodki in odhodki ter poslovni rezultat (AOP 888 ali AOP 889)

Inštitut je v letu 2025 ustvaril 2.165.124,09 EUR prihodkov (v letu 2024 1.940.604,54 EUR) in 2.015.735,02 EUR odhodkov (v letu 2024 1.851.577,83 EUR). Presežek prihodkov nad odhodki znaša 149.389,07 EUR (v letu 2024 89.026,71 EUR) oziroma po obračunu DDPO 144.854,88 EUR (v letu 2024 85.922,60 EUR).

4.7.2 Delež prihodkov iz naslova tržne dejavnosti in delež prihodkov, pridobljenih v sodelovanju z gospodarstvom

Delež prihodkov iz tržne dejavnosti v celotnih prihodkih Inštituta za leto 2025 znaša 13 % (v letu 2024 znašal 16 %). Delež prihodkov, pridobljenih v sodelovanju z gospodarstvom, v celotnih prihodkih za leto 2025 znaša 4 %, kar je enako, kot v letu 2024.

4.8 Osnovni kadrovski podatki

Na Inštitutu je bilo na dan 31. 12. 2025 v rednem delovnem razmerju 27 zaposlenih, od tega 2 z dopolnilno zaposlitvijo. V letu 2025 smo dodatno zaposlili 2 raziskovalca, medtem ko smo septembra z enim raziskovalcem sporazumno prekinili delovno razmerje.

4.9 Drugi poudarki

Nihanja v obsegu in strukturi sredstev, ki jih Inštitut pridobi za posamezna leta, vedno znova odražajo dejstvo, da je IER v pomembnem deležu projektno financiran, kar pomeni, da je del financiranja vezan na uspeh v razpisih in na projektne cikle, kar vodi v relativno spremenljiv finančni položaj iz leta v leto. Ob tem je treba izpostaviti tudi dosežen pozitiven preskok v strukturi financiranja zaradi pridobitve temeljnih projektov in večjega vključevanja Inštituta v pripravo ter izvajanje javnih politik, kar krepi

relevantnost in vpliv njegovega dela. Pomembno vlogo pri izboljšanju stabilnosti financiranja ima sprejet Zakon o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (ZZrID), ki je z uvedbo stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti vzpostavil dolgoročen in bolj predvidljiv finančni okvir za raziskovalne organizacije, vključno z institucionalnim, programskim in razvojnim stebrom financiranja, kar javnim zavodom omogoča večjo avtonomijo in kontinuiteto finančnih sredstev v obdobju 2022–2027. Ta ureditev zmanjšuje odvisnost samo od projektnega financiranja, saj zagotavlja osnovna sredstva za delovanje, razvoj raziskovalnih programov in infrastrukture ter tako prispeva k večji stabilnosti in predvidljivosti financiranja raziskovalnih organizacij v Sloveniji.

5 POROČILO ZA LETO 2025 O ZAGOTAVLJANJU ENAKIH MOŽNOSTI SPOLOV

Na Inštitutu za ekonomska raziskovanja spoštujemo načela enakih možnosti, kar vključuje pravično vedenje in ravnanje v vseh procesih raziskovanja in podpornih dejavnostih. Naša predanost vključuje odpravljanje vseh oblik diskriminacije, ne glede na spol, narodnost, raso, etnično poreklo, jezik, vero, prepričanje, različne oblike oviranosti, starost, spolno usmerjenost, spolno identiteto in izraz, družbeni položaj, premoženjsko stanje, izobrazbo ali katero koli drugo osebno okoliščino, kot določa Zakon o varstvu pred diskriminacijo (Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18, 1. člen). Zaposlene spodbujamo k večjemu razmisleku o vprašanih enakih možnosti spolov ter vključitvi dimenzije spola v raziskave.

V letu 2025, ki je predstavljalo zaključno leto izvajanja Akcijskega načrta za uveljavljanje enakosti spolov za obdobje 2022–2025, je Inštitut nadaljeval izvajanje aktivnosti za uveljavljanje enakosti spolov ter z zagotavljanjem enakih možnosti in enakopravne obravnave vseh zaposlenih. Pri tem je izhajal iz Akcijskega načrta za uveljavljanje enakosti spolov za obdobje 2022–2025, ki je predstavljal temeljni okvir za izvajanje ukrepov na področju usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja, uravnotežene zastopanosti spolov, enakih možnosti pri zaposlovanju in kariernem napredovanju, vključevanja dimenzije spola v raziskovalno delo ter zagotavljanja varnega in spoštljivega delovnega okolja.

Struktura zaposlenih na Inštitutu je bila tudi v letu 2025 spolno uravnotežena. Med zaposlenimi je bilo 16 žensk in 11 moških, pri čemer so bile ženske dobro zastopane tako med raziskovalkami kot tudi na vodilnih in odločevalskih položajih. Takšna struktura odraža dosledno upoštevanje načela enakih možnosti pri zaposlovanju, napredovanju in imenovanjih ter prispeva k stabilnemu in vključujočemu raziskovalnemu okolju.

Na področju raziskovalnega dela je Inštitut spremljal vključevanje dimenzije spola v raziskave in znanstvene objave. V letu 2025 je bila dimenzija spola vključena v 12 raziskav oziroma publikacij, pri čemer je bila obravnavana na način, ki je bil glede na vsebino raziskave smiseln in utemeljen, večinoma pa kvantitativno. S tem je IER nadaljeval prakso sistematičnega razmisleka o relevantnosti vidika spola v raziskovalnih projektih in znanstvenih objavah.

Poleg aktivnosti na področju raziskovalnega dela je Inštitut v letu 2025 izvajal tudi ukrepe za zagotavljanje varnega in spoštljivega delovnega okolja za preprečevanje spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu. Zaposleni so bili seznanjeni z internimi akti, postopki in mehanizmi za prijavo kršitev, vključno z vlogo zaupnika oziroma kontaktne osebe za obravnavo tovrstnih primerov. Inštitut je tudi v tem obdobju spodbujal kulturo spoštljive komunikacije in ničelne tolerance do kakršnih koli oblik nasilja ali diskriminacije. V skladu z ukrepi Inštituta za ekonomska raziskovanja zoper spolno in drugo nadlegovanje ter trpinčenje na delovnem mestu

(<https://ier.4pm.si/files/allfiles.jsf?dir=10690>; https://www.ier.si/wp-content/uploads/2025/02/IER-Ukrepi_zoper_nadlegovanje_in_trpincenje.pdf) ter Akcijskim načrtom za uveljavljanje enakosti spolov (https://www.ier.si/wp-content/uploads/2023/01/Akcijski_nacrt_enakost_spolov_IER.pdf) imamo vzpostavljene notranje kanale za poročanje o nespoštljivem vedenju, zlorabi položaja ali spolnem nadlegovanju na delovnem mestu. Imenovana je tudi notranja kontaktna oseba, odgovorna za obravnavo tovrstnih pritožb, na katero lahko zaposleni naslovijo svoje pritožbe. Na Inštitutu tako izvajamo ukrepa 6.4.1 in 6.4.2 ReZ RIS30.

V letu 2025 je Inštitut z namenom krepitve institucionalnega okvira za uveljavljanje enakosti spolov imenoval koordinatorico za enakost spolov. S tem je bila vzpostavljena jasnejša formalna struktura za koordinacijo aktivnosti, spremljanje izvajanja ukrepov ter pripravo poročil in evalvacij na tem področju. Imenovanje koordinatorice prispeva k večji preglednosti in kontinuiteti izvajanja ukrepov ter k sistematičnemu vključevanju vidika enakosti spolov v delovanje inštituta.

Ker se je z letom 2025 izteklo obdobje veljavnosti Akcijskega načrta za uveljavljanje enakosti spolov 2022–2025, je bila izvedena tudi njegova evalvacija. Ta je temeljila na spremljanju doseganja zastavljenih ciljev, kazalnikov ter izkušnjah z izvajanjem posameznih ukrepov in je predstavljala pomembno podlago za pripravo novega Akcijskega načrta za uveljavljanje enakosti spolov 2026–2029. Novi akcijski načrt nadgrajuje obstoječe dobre prakse ter poenostavlja strukturo ukrepov in kazalnikov, skladno z velikostjo in dejanskimi izvedbenimi zmožnostmi Inštituta.

Inštitut za ekonomska raziskovanja ostaja zavezan k nadaljnjemu uveljavljanju enakosti spolov ter k ustvarjanju vključujočega, varnega in spodbudnega delovnega okolja za vse zaposlene tudi v prihodnjem obdobju.

6 POROČILO ZA LETO 2025: ETIKA IN INTEGRITETA V ZNANOSTI NA IER

Inštitut upošteva visoke standarde etike, integritete in enakih možnosti v delovnem okolju. Pri tem nam kot osnovni okvir načel in praks na področju etike in integritete raziskovanja služi Evropski kodeks ravnanja za raziskovalno integriteto, ki ga je pripravila in objavila ALLEA – Zveza evropskih akademij (verzija 2017, revidirana verzija 2023).

V letu 2022 smo sprejeli Etični kodeks delavcev in delavk Inštituta za ekonomska raziskovanja, ki opredeljuje temeljna načela in vrednote ter pravila vedenja in ravnanja, ki jih morajo delavci in delavke Inštituta dosledno upoštevati in spoštovati pri opravljanju svojega dela za Inštitut. Zaposleni si prizadevajo uresničevati in ohranjati poslanstvo Inštituta tudi z upoštevanjem načel znanstvene in raziskovalne integritete, ki temeljijo na odgovornosti, komunikaciji in spoštovanju življenja, naravnega okolja, družbenih bogastev in vsakokrat veljavnih predpisov.

Inštitut pri svojem delovanju sledi načelom Evropske listine za raziskovalce in Kodeksa ravnanja pri zaposlovanju raziskovalcev (izvajanje ukrepov 6.3.5 in 6.3.6 ReZ RIS30). Listino in Kodeks je decembra 2023 zamenjala Evropska listina za raziskovalce. Ta vsebuje sklop načel, na katerih temelji razvoj privlačnih poklicnih poti v raziskavah za podporo odličnosti na področju raziskav in inovacij po vsej Evropi. Osredotoča se na pravice in odgovornosti raziskovalcev, delodajalcev, financerjev in oblikovalcev politike ter vsebuje 20 ključnih načel. Ta so razvrščena v naslednje štiri stebre: (a) etika, integriteta, spol in odprta znanost; (b) ocenjevanje, zaposlovanje in napredovanje raziskovalcev; (c) delovni pogoji in prakse; (d) poklicne poti v raziskavah in razvoj talentov. Slovenski zakonodajni okvir dokaj podrobno

ureja ključna področja, ki jih vsebujejo Evropska listina za raziskovalce. V letu 2026 bomo izdelali analizo stopnje implementacije načel Evropske listine za raziskovalce na Inštitutu. Analiza predstavlja prvi korak v postopku pridobitve evropskega znaka za odličnost človeških virov v raziskovanju (»*Human Resources Strategy for Researchers*« (HRS4R)).

7 POROČILO ZA LETO 2025: IZVAJANJE AKCIJSKEGA NAČRTA ZA ODPRTO ZNANOST ZA IZVEDBO UKREPA 6.2: ODPRTA ZNANOST ZA IZBOLJŠANJE KAKOVOSTI, UČINKOVITOSTI IN ODZIVNOSTI RAZISKAV V OKVIRU REZRIS30

Odperta znanost je sodoben in celovit pristop k znanstvenoraziskovalnemu delu, ki temelji na preglednosti, sodelovanju in dostopnosti. Njeno bistvo je omogočiti čim hitrejšo izmenjavo znanstvenih informacij, podatkov in metod, kar pospešuje napredek znanosti ter povečuje njen vpliv na družbene odločitve. Ključna načela odprte znanosti vključujejo odprt dostop do znanstvenih del, prosto deljenje raziskovalne opreme in orodij, transparentnost raziskovalnih procesov, ponovna uporaba podatkov ter spodbujanje pravičnega vrednotenja raziskovalnega dela. Pomemben vidik je tudi povezovanje znanosti z javnostjo, kar omogoča širjenje znanstvenih spoznanj na razumljiv in dostopen način.

Slovenija je odprto znanost vključila v nacionalne pravne podlage za raziskovalno dejavnost, Akcijski načrt za odprto znanost pa določa konkretne aktivnosti za vzpostavitev ekosistema odprte znanosti. Ta načrt deluje kot izvedbeni dokument 6. poglavja Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (ReZrIS30).

Na Inštitutu za ekonomska raziskovanja je v letu 2025 s svojim delom nadaljevala delovna skupina za odprto znanost, ustanovljena leta 2023. Skupina skrbi za strateško uresničevanje načel odprte znanosti, ki so ključna za sodobno raziskovalno delo. Aktivno smo spremljali novosti, ki jih uvaja Javna agencija za znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost RS (ARIS), še posebej na področjih, povezanih s pripravo načrta ravnanja z raziskovalnimi podatki (NRRP), merili za zaupanja vredne repozitorije (ZVR) ter priporočili za implementacijo odprte znanosti. Prav tako smo redno spremljali dogodke in novosti v okviru projekta Spoznaj ter se seznanili s spletnim priročnikom o načrtovanju ravnanja z raziskovalnimi podatki, ki je izšel v letu 2025. Priročnik nudi temeljne informacije in praktične usmeritve za delo z raziskovalnimi podatki v vseh fazah raziskovalnega procesa, od iskanja obstoječih virov do objave podatkov, skladno z načeli odprte znanosti. Združuje teoretična izhodišča s konkretnimi napotki ter je zasnovan kot podpora raziskovalni skupnosti pri zastavljanju pravih vprašanj in iskanju uporabnih rešitev. Dodatno smo se udeležili spletnega seminarja o izpolnjevanju NRRP, ki ga je organiziral ARIS. Z letom 2025 je namreč NRRP obvezen za vse raziskovalne projekte, ki so (so)financirani z javnimi sredstvi v deležu, višjem od 50 %. Za raziskovalce smo na Inštitutu organizirali tudi seminar na temo odprte znanosti, ki ga je izvedla Centralna tehniška knjižnica Univerze v Ljubljani (CTK UL), hkrati največji član konzorcija projekta Spoznaj. Seminar je poskrbel za celovito informiranje raziskovalcev o ključnih vsebinah in aktualnih zahtevah na področju odprte znanosti ter obravnaval tematike, kot so možnosti odprtih objav, priprava NRRP-jev v okviru projektnega financiranja ARIS ter potrebni interni akti za zagotavljanje stabilnega financiranja (npr. NRRP-ji, vrednotenje in karierno ocenjevanje). Na Inštitutu smo začeli tudi z zbiranjem vseh potrebnih informacij, ključnih za pripravo in sprejetje internih aktov, s katerimi bomo to področje sistematično uredili.

Preglednica 1: Opis aktivnosti, ki izhajajo iz Akcijskega načrta za odprto znanost za izvedbo Ukrepa 6.2: Odprta znanost za izboljšanje kakovosti, učinkovitosti in odzivnosti raziskav v okviru Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030, s popisom aktivnosti in njihovo realizacijo na IER v letu 2025

Kazalniki	Začetek	Konec	Načrt za leto 2025	Realizacija za leto 2025
K6.2.1/4.1.1: Vzpostavljena mreža informacijske podpore odprte znanosti – izvajalcev izobraževanj in stalne strokovne podpore.	2023	2030	Formiranje in krepitev interne skupine za odprto znanost na instituciji. Spremljanje aktivnosti in rezultatov projekta Spoznaj preko odgovorne osebe za spremljanje in komunikacijo ter podporo raziskovalcem znotraj institucij. Informiranje raziskovalcev o pomenu in nujnost objavljania v odprtem dostopu. Prenos dobrih praks z drugih institucij. Priprava internih navodil in aktov za objavljania v odprtem dostopu in odprtodostopnost raziskovalnih podatkov.	V letu 2025 je na IER aktivno delovala delovna skupina za odprto znanost, ustanovljena leta 2023. Skupina je sistematično spremljala novosti ARIS, zlasti na področju načrtov ravnanja z raziskovalnimi podatki (NRRP), meril za zaupanje vredne repozitorije (ZVR) ter priporočil za implementacijo odprte znanosti. Spremljali smo aktivnosti projekta Spoznaj ter se seznanili s spletnim priročnikom o načrtovanju ravnanja z raziskovalnimi podatki (2025). Organiziran je bil interni seminar za raziskovalce v sodelovanju s CTK UL, s ciljem celovitega informiranja o aktualnih zahtevah na področju odprte znanosti.
K6.2.1/4.2.1: Vzpostavljena strokovna podpora za etična in avtorskopravna vprašanja.	2023	2030	Formiranje in krepitev interne skupine za odprto znanost na instituciji. Spremljanje aktivnosti in rezultatov projekta Spoznaj preko odgovorne osebe za spremljanje in komunikacijo ter podporo raziskovalcem znotraj institucij. Redno obveščanje in informiranje raziskovalcev o etičnih in avtorskopravnih vsebinah. Prenos dobrih praks z drugih institucij. Priprava internih navodil in aktov za objavljania v odprtem dostopu in odprtodostopnost raziskovalnih podatkov.	Delovna skupina za odprto znanost je raziskovalcem po potrebi nudila strokovne informacije glede etičnih vidikov objavljania in ravnanja z raziskovalnimi podatki ter avtorskopravnih vprašanj v povezavi z odprtim dostopom.
K6.2.1/4.4.1: Vzpostavljene inovativne komunikacijske aktivnosti za promocijo slovenske znanosti.	2023	2030	Uporaba sodobnih komunikacijskih kanalov (družabna omrežja, spletišče) z namenom promocije raziskovalnih aktivnosti in dosežkov.	Inštitut je za promocijo raziskovalnih dosežkov uporabljal sodobne komunikacijske kanale (predvsem spletno stran in socialno omrežje LinkedIn).
Delež odprtodostopnih znanstvenih publikacij: Razmerje med številom odprtodostopnih (*) recenziranih objav (**) glede na vse recenzirane objave (**) v obravnavanem časovnem obdobju;	2023	2027	Priprava internih navodil in smernic za objavljania v odprtem dostopu in odprtodostopnost raziskovalnih podatkov. Stalno izobraževanje in ozaveščanje raziskovalcev o nujnosti objavljania v odprtem dostopu in njegovem pomenu: preko e-poštnih obvestil in občasnih internih delavnic. Spremljanje aktivnosti in rezultatov projekta Spoznaj preko odgovorne osebe za spremljanje in komunikacijo ter podporo raziskovalcem znotraj institucije. Podpora pri objavljaniu v odprtem dostopu: finančno kritje stroškov objavljania v odprtem dostopu.	V letu 2025 smo okrepili ozaveščanje raziskovalcev o pomenu objavljania v odprtem dostopu. Organiziran je bil interni seminar v sodelovanju s CTK UL, raziskovalci pa so bili sprotno obveščani o zahtevah ARIS in možnostih odprte objave. Delovna skupina je po potrebi nudila podporo pri pripravi objav v odprtem dostopu ter spremljala novosti projekta Spoznaj. Začeli smo s pripravo internih smernic in podlag za sistemsko ureditev področja odprtega objavljania.

Kazalniki	Začetek	Konec	Načrt za leto 2025	Realizacija za leto 2025
Delež objav z odprtodostopnimi raziskovalnimi podatki, objavljenimi po načelih FAIR (raziskovalni podatki, sofinancirani z javnimi viri)	2023	2027	Priprava internih navodil in smernic za objavljanje v odprtem dostopu in odprtodostopnost raziskovalnih podatkov. Stalno izobraževanje in ozaveščanje raziskovalcev o nujnosti objavljanja generiranih raziskovalnih podatkov v odprtem dostopu in njegovem pomenu: preko e-poštne obvestil in občasnih internih delavnic. Spremljanje aktivnosti in rezultatov projekta Spoznaj preko odgovorne osebe za spremljanje in komunikacijo ter podporo raziskovalcem znotraj institucije.	Raziskovalce smo seznanili z obveznostjo priprave NRRP za projekte, ki so večinsko financirani z javnimi sredstvi, ter z načeli FAIR pri upravljanju podatkov. Udeležili smo se spletnega seminarja ARIS o izpolnjevanju NRRP ter proučili priročnik o načrtovanju ravnanja z raziskovalnimi podatki (2025). Aktivnosti so bile usmerjene v krepitev znanja in pripravo podlag za sistemsko ureditev upravljanja raziskovalnih podatkov na Inštitutu.
K6.2.3/2.7.1: Vzpostavljeni procesi za odprte objave po načelih upravljanja z digitalnimi objekti FAIR.	2023	2026	Opredelitev/priprava internih smernic in navodil za objavljanje znanstvenih objav in raziskovalnih podatkov v odprtem dostopu.	V letu 2025 smo zbirali informacije in pripravljali strokovne podlage za oblikovanje internih smernic glede odprtega objavljanja znanstvenih del in raziskovalnih podatkov skladno z načeli FAIR. Aktivno smo spremljali zahteve ARIS ter priporočila projekta Spoznaj, s ciljem sistematične ureditve področja v letu 2026.
A6.2.4/2.1.2 Imenovanje predstavnika v upravni odbor EOSC Association, vzpostavljeni mehanizmi za obveščanje raziskovalnih organizacij.	2023	2030	Povezovanje s Slovensko skupnostjo odprte znanosti (SSOZ).	Spremljali smo aktivnosti Slovenske skupnosti odprte znanosti (SSOZ) ter novosti, povezane z vključevanjem v evropski prostor odprte znanosti (EOSC).
K6.2.5/1.6.1: Vzpostavljena podpora razvoju občanske znanosti.	2023	2030	Promocija SHARE raziskave in zbirke podatkov na slovenskih fakultetah ter drugih institucijah, skupni dogodek z Društvom v tujini izobraženih Slovencev (VTIS).	Nadaljevali smo s promocijo raziskave SHARE in pripadajoče zbirke podatkov na slovenskih fakultetah in drugih institucijah.
K6.2.1/2.3.1: Delovno mesto je vneseno v kolektivno pogodbo, plačni razred H2 ali enakovredno (specializirano podporno osebje), sistemizacija in karierni razvoj sta jasna.	2024	2026	Vključitev v izobraževanja in usposabljanja projekta Spoznaj v zvezi z delovnim mestom "podatkovni svetovalec oz. strokovnjak" (v okviru podsklopa DS 4.3 Izvedba usposabljanja podatkovnih skrbnikov).	Spremljali smo aktivnosti projekta Spoznaj na področju usposabljanja podatkovnih skrbnikov (DS 4.3) ter pridobivali informacije o kompetenčnih profilih in izobraževanjih za podporno osebje na področju upravljanja raziskovalnih podatkov. Aktivnosti predstavljajo strokovno podlago za nadaljnjo sistemsko ureditev področja v prihodnjem obdobju.

8 POROČILO O DOSEŽENIH CILJIH IN REZULTATIH ZA LETO 2025

8.1 Zakonske in druge pravne podlage

Inštitut za ekonomska raziskovanja je postal javni raziskovalni zavod s Sklepom o preoblikovanju Inštituta za ekonomska raziskovanja v javni raziskovalni zavod (Ur.l. RS, št. 52/98, 65/99, 13/03, 11/06 in 47/11) in v skladu s sklepom o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Inštituta za ekonomska raziskovanja (Ur.l. RS, št. 114/22) nadaljuje svoje delo.

Poslovno in računovodsko poročilo je pripravljeno v skladu s finančnimi predpisi in z navodili MIZŠ. Pri pripravi smo upoštevali zlasti naslednje predpise:

- 9.i člen, drugi odstavek 62. člena ter prvi in drugi odstavek 99. člena Zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-1O, 76/23, 24/25 – ZfisP-1, 39/25, 85/25 – ZPJS in 112/25);
- V., XII. in XV. poglavje Zakona o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02-ZJF-C in 114/06-ZUE);
- deseti odstavek 59. člena ZIPRS2627;
- 69., 75. in 79. člen Zakona o znanstvenoraziskovalni in inovacijski dejavnosti (Uradni list RS, št. 186/21, 40/23, 102/24 in 40/25; v nadaljnjem besedilu ZZrID);
- Resolucijo o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (Uradni list RS, št. 49/22; v nadaljnjem besedilu: ReZRIS30);
- Uredbo o financiranju znanstvenoraziskovalne dejavnosti iz Proračuna Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 35/22, 144/22 in 79/23);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23, 81/24 in 51/25);
- Navodilo o pripravi zaključnega računa državnega in občinskega proračuna ter metodologije za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih neposrednih in posrednih uporabnikov proračuna (Uradni list RS, št. 12/01, 10/06, 8/07 in 102/10);
- 15. in 16. člen Uredbe o enotni metodologiji za pripravo in obravnavo investicijske dokumentacije na področju javnih financ (Uradni list RS, št. 60/06, 54/10 in 27/16);
- Uredba o metodologiji za pripravo in spremljanje izvajanja kadrovskih načrtov posrednih proračunskih uporabnikov za leti 2025 in 2026 (Uradni list RS, št. 109/24 in 104/25);
- druge predpise, ki vplivajo na pripravo letnega poročila;
- ustanovitveni akt JRZ.

8.2 Dolgoročni cilji

Skladno s svojo vizijo in poslanstvom se Inštitut usmerja v raziskovalna področja, ki v največji možni meri pokrivajo razvojne izzive Slovenije – torej raziskovalna področja, ki so pomembna za družbeni, ekonomski, socialni in okoljski razvoj. Seveda s ciljem, da pridobljena temeljna znanja in znanstvene metode uporabimo v aplikativnih in razvojnih projektih in tako prispevamo k večanju blagostanja slovenske družbe. Področja znanstvenoraziskovalnega dela Inštituta se polno vklaplajo v večino od dvanajstih razvojnih ciljev Strategije razvoja Slovenije 2030 (v nadaljevanju: Strategija). Skupaj z nadaljnjim razvojem obstoječih metodologij in programskih orodij ter vključevanjem novih omogočajo kvaliteten prispevek k pripravi strokovnih podlag za izvajanje in spremljanje uresničevanja Strategije.

V Strategiji razvoja Slovenije 2030 se je Slovenija zavezala trajnostnemu razvoju, ki omogoča zadovoljevanje potreb sedanjih generacij, ne da bi omejeval možnosti prihodnjih generacij za enako uspešno zadovoljevanje njihovih potreb. Trajnostni razvoj se izraža: a) strukturno – skozi tri vire blaginje: gospodarski, socialni in okoljski; b) medčasovno – medgeneracijsko; c) prostorsko – s poudarkom na regionalni skladnosti razvoja. Skladno s svojo vizijo in poslanstvom se Inštitut usmerja v raziskovalna področja, ki v največji možni meri pokrivajo omenjene razvojne izzive Slovenije, z namenom, da pridobljena temeljna znanja in znanstvene metode uporabimo v aplikativnih in razvojnih projektih ter tako prispevamo k večjemu blagostanju slovenske družbe. Področja znanstvenoraziskovalnega dela Inštituta, s poudarkom na prenosu pridobljenih znanj v prakso, se v celoti vključujejo v večino od dvanajstih razvojnih ciljev Strategije. Z nadaljnjim razvojem obstoječih in novih metodologij ter programskih orodij aktivnosti Inštituta omogočajo kakovosten prispevek k pripravi strokovnih podlag za izvajanje in spremljanje uresničevanja Strategije razvoja Slovenije.

S Strategijo razvoja Slovenije 2030 je usklajena ReZrIS30, ki je ključni strateški dokument za področje raziskav, razvoja in inovacij ter predstavlja podlago za oblikovanje politik, povezanih z družbenim in gospodarskim razvojem ter aktualnimi izzivi. Uresničevanje dolgoročnih ciljev IER je neločljivo povezano z uspešnim doseganjem petih krovnih ciljev, horizontalnih ciljev in ključnih ukrepov, ki bodo prispevali k približevanju cilju uvrstitve Slovenije med deset najuspešnejših držav EU, merjeno z evropskim inovacijskim indeksom. Dolgoročni cilji Inštituta za ekonomska raziskovanja so zapisani v Načrtu izvajanja stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti za obdobje 2022–2027, ki ga je Upravni odbor Inštituta sprejel 11. 3. 2025. Ti so naslednji:

Cilj 1: Zagotavljanje znanstvene odličnosti

V okviru raziskovalnega programa smo nadaljevali z znanstveno-raziskovalnim delom na razvojnem programu »Razvojna strategija Slovenije kot članice Evropske unije«. Glavni cilj raziskovalnega programa je razvoj novih modelov, metod, analiz ter nadaljnji razvoj relevantnih teorij s ciljem reševanja izbranih gospodarskih, družbenih in okoljskih izzivov v skladu s Strategijo. V okviru raziskovalnega programa sta medčasovna dimenzija razvoja in prostorsko uravnotežen razvoj vključena kot horizontalni prioriteti, prav tako pa je njegov pomembni del tudi nadaljnji razvoj modelskih orodij in metodologij. Raziskovalno delo raziskovalne skupine Inštituta prispeva k znanstvenim metodam in dognanjem v svetu z uporabo teorij in razvitih metodologij v specifičnem kontekstu malega odprtega gospodarstva in njegove vključenosti v globalne proizvodne, tehnološke, trgovinske in finančne tokove s svetom. Poleg razvoja različnih orodij, potrebnih za kakovostno izvedbo raziskovalnega programa, ki že sami predstavljajo prispevek k razvoju znanosti, je pomembna tudi dolgoletna vpetost raziskovalne skupine v številne mednarodne projekte in tudi številne mednarodne raziskovalne mreže, kar neposredno kaže na relevantnost raziskovalnega programa. Nedvomno so izjemno pomembni tudi številni stiki in poznanstva sodelavcev raziskovalne skupine s sodelavci tujih univerz, inštitutov in organizacij, ki se odražajo v pripravi skupnih člankov, vabljenih predavanjih, konferencah in objavah poglavij v tujih znanstvenih monografijah. Znanstvene objave in njihova odmevnost so, glede na poslanstvo Inštituta, zelo pomemben kazalnik znanstvene uspešnosti. Tako smo nadaljevali z objavljanjem v visoko citiranih znanstvenih revijah, vendar smo se v skladu z reformo ocenjevanja raziskav, raziskovalcev in raziskovalnih organizacij začeli prilagajati premiku in odmiku od prekomernega poudarjanja kvantitativnih meril ter o tem obveščali raziskovalce. Za krepitev znanstvene odličnosti smo v letu 2025 okrepili prijavljanje na javne razpise, ki jih objavlja ARIS (npr. temeljni projekti), kar bomo nadaljevali tudi v naslednjih letih. Tako smo v letu 2025 pridobili temeljni podoktorski projekt, ki naj bi se začel izvajati 1. 3. 2026, ob tam pa izvajali pet temeljnih projektov, ki so bili odobreni v preteklem oziroma preteklih letih. Nadaljevali smo z izvajanjem

projekta ERC perspektiva z naslovom Nadgrajevanje ocenjevanja ekonomskih učinkov v dobi umetne inteligence, ki smo ga pridobili na Javnem razpisu za (so)financiranje projektov okvirnih programov EU – projekti ERC perspektiva. Projekt smo septembra 2025 zaradi sporazumnega prenehanja delovnega razmerja raziskovalca ustavili. Nadaljevali smo s projektom FIRMLAB: Vloga podjetij pri neenakostih na trgu dela: Dokazi iz Hrvaške in Slovenije v zadnjih petdesetih letih. Projekt izvajamo v sodelovanju z Ekonomsko fakulteto iz Zagreba (Javni razpis za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer HRZZ (Hrvatska zaklada za znanost) deluje v vlogi vodilne agencije v letu 2024).

Cilj 2: Krepitev sodelovanja z javnim sektorjem in gospodarstvom

Inštitut ima dolgoletno tradicijo uspešnega sodelovanja z uporabniki znanja. Kot specializiran inštitut za razvoj se povezuje predvsem z različnimi ministrstvi in drugimi vladnimi institucijami. Zanje izvaja uporabne in razvojne raziskave ter ekspertize kot strokovne podlage pri nastajanju in spreminjanju zakonodaje ter pri pripravi srednjeročnih in dolgoročnih razvojnih strategij. Raziskovalni program Inštituta je vsebinsko usmerjen v prenos teoretičnih spoznanj in metodologij v pripravo strokovnih podlag za številne aktualne gospodarske in družbene potrebe. Raziskovalci so neposredno vključeni v uporabne in razvojne projekte, katerih rezultati so analiza stanja na posameznih področjih, predlogi sprememb zakonodaje, politik in strategij ter ocena posledic predlaganih sprememb ali reform.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2N), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 14. decembra 2023, v 12.a členu določa, da Inštitut za ekonomska raziskovanja na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja in z njim povezanimi vsebinami na področju trga dela, socialnih transferjev in davkov za ministrstvo, pristojno za delo, opravlja naslednje naloge: i) izvaja vzdrževanje in posodabljanje mikrosimulacijskih modelov na področju pokojnin, trga dela in socialnih transferjev; ii) pripravlja izračune, analize in ukrepe na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Sredstva za te naloge so zagotovljena v proračunu Republike Slovenije. Aktivnosti v letu 2025 so bile usmerjene v posodabljanje in vzdrževanje mikrosimulacijskih modelov na področju pokojnin, trga dela in socialnih transferjev, s čimer zagotavljamo, da modeli odražajo trenutne ekonomske in socialne razmere ter so sposobni natančno napovedovati učinke potencialnih ali dejanskih sprememb. Tako smo na primer model DYPENSI razširili z modulom za 2. pokojninski steber ter ga prevedli iz Modgena v OpenM++ . Obenem smo pripravili številne simulacije in poglobljene analize predlaganih sprememb pokojninske zakonodaje. Na podlagi izračunov dinamičnega pokojninskega modela DYPENSI so odločevalci preverili učinke posameznih možnih sprememb pokojninske zakonodaje in se odločili za končno obliko pokojninske reforme.

V letu 2025 smo na Inštitutu izvajali trinajst projektov Ciljnega raziskovalnega programa (CRP), od katerih smo v tem letu pridobili pet novih. Pri dveh novih projektih CRP je Inštitut vodja projekta (Razvoj izračunljivega modela splošnega ravnovesja za ocenjevanje podnebno-energetskih ukrepov v Republiki Sloveniji; SENIOR: analiza stanovanjskega in ekonomskega položaja upokojencev glede na lastništvo nepremičnin in ocena razlik), medtem ko je pri treh projektih CRP pa je Inštitut soizvajalec (Razvoj in posodobitev jedrske raziskovalno-izobraževalne infrastrukture – Nov raziskovalni reaktor v Sloveniji; Trg vizualne umetnosti na Slovenskem; Ukrepi za dvig dodane vrednosti na zaposlenega). Skupaj smo bili pri šestih projektih CRP vodilni partner, pri sedmih pa soizvajalec.

V letu 2025 smo izvajali tudi projekte, ki neposredno naslavlajo izzive posameznih ministrstev pri pripravi in izvajanju javnih politik, kot so Izračun minimalnih življenjskih stroškov, Analiza stanja za pripravo Socialnega načrta za podnebje, Evalvacija uresničevanja Resolucije o znanstvenoraziskovalni

in inovacijski strategiji Slovenije 2030, Analiza cen kmetijsko-živilskih pridelkov in proizvodov, Vojaški poklici in mladi v Republiki Sloveniji, Priprava metodologije za opredelitev kazalnikov v okviru akcijskega načrta za izvajanje Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030, Priprava metodološkega koncepta raziskave o spremljanju kazalnika rezultata NSIL2030 in Strokovna pomoč pri pripravi Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026–2050. V letu 2025 smo izvajali tudi devet projektov podjetniškega svetovanja, od tega enega v tujini.

Cilj 3: Krepitev mednarodne prepoznavnosti Inštituta

Raziskovalci Inštituta aktivno sodelujejo z domačimi in mednarodnimi, zlasti evropskimi raziskovalnimi institucijami ter se intenzivno vključujejo v mednarodne projekte, s čimer nenehno nadgrajujejo svoje znanje in sledijo najnovejšim raziskovalnim trendom. Tako je zagotovljeno ohranjanje konkurenčnosti Inštituta na domačem in mednarodnem trgu. S tem Inštitut utrjuje vlogo kompetentne in inovativne raziskovalne institucije, ki prispeva k znanstvenemu razvoju doma in v širšem evropskem prostoru.

V letu 2025 smo izvajali že odobrene mednarodne projekte (projekte Obzorje Evropa, COST, ENASSP, EUROMOD 2025–2028, SHARE), med katerimi posebej izpostavljamo projekte Obzorje Evropa *SUSTAINWELL*, pridobljen leta 2022, projekt Obzorje Evropa *IMPROVE*, pridobljen leta 2023, ter projekt Obzorje Evropa *Social Aspects of the Green Transition (SoGreen)*, pridobljen leta 2024. V letu 2025 smo za potrebe Svetovne banke izvajali projekt *Active Ageing Policies – The Case of Slovenia: A Review of Policy Frameworks, Reforms, and Practices Supporting Active Ageing*. Izvedli smo projekta *IMD World Competitiveness Yearbook* in *WEF The Future of Growth Report*, ki ju izvajamo že od leta 1999. Leta 2024 je IER prvič sodeloval pri pripravi poročila *Future of Jobs Report 2025* Svetovnega gospodarskega foruma, ki je bilo objavljeno januarja 2025. Poročilo prvič vključuje tudi podatke in analize za Slovenijo, kar predstavlja pomemben mejnik za našo državo. Nadaljevali smo izvajanje mednarodnega infrastrukturnega projekta *SHARE – Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe* ter projekta *ROAD3P*, namenjenega krepitvi podpornega okolja projektnih pisarn.

Cilj 4: Usposobljeni, motivirani in zdravi zaposleni

Za razvoj Inštituta so nujni ustrezni človeški viri. Karierni razvoj raziskovalk in raziskovalcev je ključen za odlično in družbeno odzivno znanost. Raziskovalke in raziskovalci potrebujejo ustvarjalne in stabilne delovne pogoje za uspešen razvoj znanstvenoraziskovalnih karier, katerih okvir morajo v partnerskem odnosu določiti raziskovalne organizacije in država. Raziskovalce in raziskovalke je treba podpreti pri samostojni raziskovalni karieri (vodenje projektov, mentorstvo, dostop do opreme, usposabljanja, udeležba na konferencah). Pomembno vlogo ima tudi splošni sektor, ki nudi podporo pri izvajanju raziskovalnih aktivnosti: opravlja tekoče naloge poslovanja in računovodstva, pripravlja delavnice in konference, izvaja aktivnosti v zvezi z delovnimi nalogami raziskovalcev, ureja projektna poročila, sodeluje pri pripravi finančnih poročil za domače in mednarodne projekte in podobno. V tem sektorju so poleg direktorja zaposlene dve strokovni sodelavki, ki opravljata administrativne naloge, dve strokovni sodelavki na področju računovodstva in financ, ena strokovna sodelavka na področju kadrovskih zadev ter ena strokovna sodelavka v projektni pisarni, ki sodeluje pri izvajanju in spremljanju raziskovalnih projektov. Del sektorja je tudi bibliotekarka, ki opravlja naloge v knjižnici zavoda. V prihodnje bomo posebno skrb namenili razvoju obstoječega kadra, pri novih zaposlitvah in mladih raziskovalcih pa bomo skrbeli, da bomo na Inštitut pritegnili vrhunske raziskovalke in raziskovalce. V skladu s sprejetimi internimi akti na področju integritete in enakosti spolov si bomo prizadevali za uravnoteženo zaposlitveno sestavo glede na spol in enake možnosti. Spodbujali bomo karierni razvoj zaposlenih. Ustrezen model načrtovanja kariere ima ključno vlogo pri motiviranju zaposlenih, izboljšanju njihovega zadovoljstva ter ohranjanju talentov v organizaciji. Zaposleni v

skladu z Etičnim kodeksom Inštituta za ekonomska raziskovanja uresničujejo poslanstvo Inštituta preko načel znanstvene in raziskovalne integritete, ki temeljijo na odgovornosti, komunikaciji in spoštovanju življenja, naravnega okolja, družbenih bogastev in veljavnih predpisov. Posebno pozornost bomo namenili usposabljanju mladih raziskovalcev (karierni razvoj) in v prihodnjih letih povečali njihovo število. To je pomembno, ker obnavlja raziskovalni kader, povečuje raziskovalno zmogljivost programskih in projektnih skupin ter kadrovskega potenciala za druge uporabnike iz javnega in zasebnega sektorja. Usposabljanje in zaposlovanje mladih raziskovalcev na raziskovalnih institucijah prinaša številne koristi, ki presegajo zgolj dodajanje novih kadrov. Njihova prisotnost pomembno vpliva na dinamiko raziskovalnega okolja, krepi inovacijski potencial institucije in zagotavlja dolgoročno rast raziskovalne dejavnosti. Z njihovo pomočjo lahko raziskovalne institucije ohranjajo konkurenčno prednost in še naprej prispevajo k napredku znanosti in družbe kot celote.

V letu 2025 smo še posebno skrb namenili razvoju obstoječega kadra. Nadaljevali smo z ukrepi usklajevanja zasebnega in poklicnega življenja (npr. fleksibilen delovni čas, možnost delnega opravljanja dela na domu, pravica do odklopa, možnost uporabe delovnih sredstev (računalnika, telefona) tudi za zasebne namene ipd.).

Okrepili smo aktivnosti načrtovanja in izvajanja kariernega razvoja zaposlenih. Direktor je z vsemi zaposlenimi opravil individualni pogovor o ključnih osebnih ciljih in ciljih podjetja, motivih, ambicijah, vlogi in delovnih nalogah posameznih zaposlenih, preteklih in prihodnjih aktivnostih, ustreznosti organizacije Inštituta ter odnosih v organizaciji. Vodstvo Inštituta je zaposlenim posredovalo informacije, pomembne za delovanje Inštituta in zaposlenih (npr. elektronska pošta, zbor zaposlenih), kot so sprejetje/posodobitev pravilnikov, spremembe zakonodaje, plačna reforma, pravica do odklopa, 64. člen ZZrID ter informacije o poslovanju Inštituta.

Nadaljevali smo krepitev kompetenc zaposlenih. Zaposleni so kompetence pridobivali z udeležbo na dogodkih in usposabljanjih, organiziranih na Inštitutu (usposabljanja o uporabi generativne umetne inteligence (osnovna raven, nadaljevalna raven), odprta znanost, Obzorje Evropa – MSCA), ter pri drugih izvajalcih (npr. Poletna šola EF, usposabljanja v okviru projekta ROAD3P).

Cilj 5: Informacijsko in infrastrukturno podprto raziskovalno delo

Ustrezna informacijska in infrastrukturna podpora je eno ključnih orodij za odlično znanost in karierni razvoj. Brez nje ni kakovostnih raziskav in ustreznega razvoja znanosti na Inštitutu. V okviru Cilja 5 zagotavljamo hitro in zanesljivo podporo pri pridobivanju, pripravi in obdelavi podatkov ter uporabi modelskih orodij. Pomemben del raziskovalne infrastrukture predstavlja mednarodni infrastrukturni program SHARE (*The Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe*), ki ga je Slovenija uvrstila v načrt raziskovalne infrastrukture. Inštitut je koordinator za Slovenijo. Podatkovna zbirka SHARE predstavlja osnovo za pripravo strokovnih podlag za načrtovanje in izvedbo politik ter strukturnih reform na področju pokojnin, dolgotrajne oskrbe, zdravstva in socialnega varstva. V letu 2025 smo na IER zaključili zbiranje podatkov 10. vala raziskave SHARE, izvajali sprotne kontrole kakovosti ter pripravili in mednarodnemu koordinatorju posredovali podatkovno bazo nacionalnega *drop-off* vprašalnika. Nadaljevali smo s čiščenjem in kodiranjem podatkov ter v sodelovanju z mednarodnimi partnerji analizirali razlike v stopnjah zadržanja anketirancev med državami. Sodelovali smo pri pripravi in testiranju vprašalnika 11. vala (vključno s prevodi in revizijo), ki bo prvič izveden na tabličnih računalnikih. Podatke SHARE smo uporabljali za podporo študentom in raziskovalcem ter za analize za odločevalce, zlasti na področju dolgotrajne in neformalne oskrbe starejših ter primerjave kazalnika oviranosti (GALI) s podatki SHARE, nadaljevali pa smo tudi aktivnosti v okviru mednarodnega spletnega SHARE seminarja (SISS).

Cilj 6: Okrepljeno razširjanje rezultatov raziskav

V času, ko nova znanstvena spoznanja in hiter tehnološki razvoj vse pogostejše in hitreje vplivajo na delovanje družbe, je postalo kakovostno komuniciranje znanosti pomembno orodje za zagotavljanje celovitega informiranja ciljnih javnosti. V letu 2025 smo okrepili komunikacijske aktivnosti, s katerimi si bomo prizadevali za večjo prepoznavnost rezultatov našega dela in znanosti v slovenski družbi (strokovni in splošni javnosti) ter uveljavitev njenega pomena za splošni družbeni in gospodarski razvoj. Prednost pri izboru so imeli dosežki, ki so odmevni in prelomni oziroma pri katerih je pričakovati družbene in ekonomske učinke ter prenos novega znanja v neposredno uporabo. Tako smo okrepili promocijo znanstvenih in razvojnih dosežkov v medijih (tiskovna konferenca ob objavi lestvice konkurenčnosti, ki jo pripravlja IMD), na strokovnih konferencah (npr. Future of Jobs, Regionalni dnevi 2025, konferenca Change Makers – Voditeljstvo v času sprememb), posvetih (npr. posvet z deležniki sistema R&R&I v sklopu CRP Stanje in razvoj kariernega sistema raziskovalcev in raziskovalcev v Sloveniji glede na priporočila Sveta Evropske unije in OECD), delavnicah (npr. delavnica s predstavniki MKRR na temo Strategije regionalnega razvoja Slovenije 2026–2050, delavnica z regionalnimi razvojnimi agencijami na temo Strategije regionalnega razvoja Slovenije 2026–2050), fokusnih skupinah (npr. v okviru projektov Evalvacija uresničevanja Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030, Priprava metodologije za opredelitev kazalnikov v okviru akcijskega načrta za izvajanje Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030 ter svetovalnih projektov) in znanstvenih seminarjih. V letu 2023 smo tudi ustanovili Delovno skupino za komunikacijo, katere namen je izboljšati notranjo (interno) in zunanjo komunikacijo Inštituta. Posodobili smo spletno stran inštituta, ki jo sproti ažuriramo, objavljamo pa tudi na omrežjih LinkedIn in Facebook. IER je tudi eden od sofinancerjev spletne revije Alternator. Leta 2025 je bilo deset raziskovalcev vključenih v pedagoške procese visokošolskih organizacij.

8.3 Letni/kratkoročni cilji

Kratkoročni cilji temeljijo na dolgoročnih, vendar morajo hkrati slediti tekočim potrebam naročnikov, ki se odražajo v vsebinah posameznih javnih razpisov. Poleg nujne usmeritve v zagotavljanje pogojev za preživetje Inštituta morajo slediti tudi cilju nadaljnega uveljavljanja Inštituta tako doma kot tudi v mednarodnem raziskovalnem prostoru, seveda v danih razmerah.

Raziskovalno delo IER je bilo tako v letu 2025 usmerjeno v proučevanje, razvoj in uporabo ustreznih metodologij in orodij, s katerimi bomo še naprej sledili nujnemu kakovostnemu premiku v razvojni politiki Slovenije, vsebovanemu v Strategiji razvoja Slovenije 2030 in drugih strateških dokumentih Republike Slovenije. Nadaljevali bomo tudi s projekti za posamezne naročnike (ministrstva, podjetja), kakor tudi z mednarodnimi projekti.

Kratkoročni prednostni cilji Inštituta so bili predvsem vezani na že pridobljene projekte, ki so se izvajali v letu 2025 in katerih pogodbe so bile podpisane v letu 2025 ali predhodnih letih. V letu 2025 smo pripravili prijave novih projektov, ki so skladne z dinamiko in opredeljenimi raziskovalnimi vsebinami načrtovanih razpisov za raziskovalno-razvojne projekte (podoktorski temeljni projekt, projekti Ciljnega raziskovalnega programa), prijave na neposredna naročila posameznih ministrstev, kakor tudi na mednarodne razpise (Obzorje Evropa, COST).

Za leto 2025 smo si zastavili naslednja letna cilja, ki izhajata iz dolgoročnih usmeritev:

- Okrepljena prepoznavnost IER v tuji in domači strokovni javnosti. Na podlagi vizije Inštituta, smo v letu 2025 načrtovali okrepljeno mednarodno prepoznavnost, in sicer z organizacijo srečanja ekonomskih inštitutov iz jugovzhodne Evrope v Ljubljani, z nadaljnjim objavljanjem v znanstvenih

in strokovnih revijah ter monografijah in s pridobivanjem mednarodnih projektov. Kazalniki: število vrhunskih revijalnih objav; število mednarodnih projektov v izvajanju; število članstev IER v relevantnih slovenskih in mednarodnih združenjih/partnerstvih.

- Kadrovska okrepitev Inštituta za ekonomska raziskovanja. Cilj je usklajen z dolgoročnim ciljem 4: Usposobljeni, motivirani in zdravi zaposleni. Tako smo posebno skrb namenili razvoju obstoječega kadra, pa tudi novim zaposlitvam. Tako smo za leto 2025 načrtovali zaposlitev dveh raziskovalcev. Načrtovali smo tudi povečanje števila usposabljanj in izobraževanj zaposlenih na Inštitutu. Kazalniki: število zaposlenih; število usposabljanj in izobraževanj.

8.4 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev

Fizični kazalniki doseganja zastavljenih ciljev

V preglednici 1 so izbrani kazalniki, ki merijo uresničevanje ključnih strateških ciljev Inštituta v programskem obdobju 2022–2027. Ciljne vrednosti temeljijo na znanih dejstvih (izhodiščno stanje, povečanje sredstev stabilnega financiranja). Preglednica dopolnjuje nabor kazalnikov iz »Programa raziskovalne dejavnosti JRZ« z namenom dodatne pojasnitve dolgoročnih ciljev.

Preglednica 2: Kazalniki z izhodiščnimi vrednostmi v letu 2022, ciljnim vrednostmi v letu 2027 ter vrednosti v letu 2025 za spremljanje doseganja strateških in dolgoročnih ciljev

Zap. št.	Kazalnik	Št. strateškega cilja	Izhodiščna vrednost 2022	Vrednost v 2025	Ciljna vrednost 2027
1	Število vrhunskih revijalnih objav na leto (6-letno povprečje)	1	20,5	17,7	21,0
2	H-indeks (v 10-letnem obdobju)	1	19	31	29
3	Delež odprtodostopnih znanstvenih publikacij (sofinanciranih z javnimi viri v višini 50 % ali več) (v %) (v zadnjem letu)	1	71,4	89	100
4	Število novih projektov z javno upravo na leto (6-letno povprečje)	2	6,2	10,5	8,0
5	Število novih projektov z gospodarstvom na leto (6-letno povprečje)	2	6,5	6,0	7,0
6	Število novih mednarodnih projektov na leto (6-letno povprečje)	3	3,5	3	4,0
7	Delež uspešnih prijav na centraliziranih programih EU (Obzorje, Digital Europe, Creative Europe ipd.) (v %) (v 6-letnem obdobju)	3	13,3	25	20
8	Število aktivnih članstev v uredniških odborih, strokovnih odborih, delovnih skupinah, strateških svetov mednarodnih organizacij (v zadnjem letu)	3	18	19	19
9	Število zaposlenih (v FTE) (v zadnjem letu)	4	26,3	23,0	27,0
10	Zastopanost spolov na vodilnih delovnih mestih in v strokovnih telesih (%Ž) (v zadnjem letu)	4	25	50	50
11	Število novih mladih raziskovalcev (v 6-letnem obdobju)	4	2	3	3
12	Število oseb (v FTE), vključenih v infrastrukturno dejavnost (v zadnjem letu)	5	1,05	1,3	1,5

Zap. št.	Kazalnik	Št. strateškega cilja	Izhodiščna vrednost 2022	Vrednost v 2025	Ciljna vrednost 2027
13	Število aktivnih udeležb raziskovalcev na znanstvenih/strokovnih konferencah (6-letno povprečje)	6	29,7	36,7	40,0
14	Število raziskovalcev, ki sodelujejo v pedagoškem procesu visokošolskih zavodov (v zadnjem letu)	6	8	10	10

Opomba: Metodologija za izračun posameznega kazalnika je natančno opredeljena v posebnem internem dokumentu. Zaradi drugačne metodologije za izračun kazalnika »število zaposlenih (v FTE)« vrednost v zgornji tabeli ni enaka vrednosti v kadrovskem načrtu.

Analiza vrednosti doseženih kazalnikov v letu 2025 v primerjavi z izhodiščnimi vrednostmi iz leta 2022 in zastavljenimi ciljnimi vrednostmi za leto 2025 je pokazala naslednje:

- Dosežene vrednosti v okviru dolgoročnih ciljev Inštituta 1, 2 in 6 (Zagotavljanje znanstvene odličnosti; Krepitev sodelovanja z javnim sektorjem in gospodarstvom; Okrepljeno razširjanje rezultatov raziskav) so v veliki meri skladni s ciljnimi vrednostmi leta 2027. Negativno izstopa število vrhunskih revijalnih objav v letu. Razlog v nedoseganju zastavljenega cilja je v vse težjem objavljanju v vrhunskih revijalnih revijah (od oktobra 2023 dvema raziskovalcema, ki sta v preteklosti imela veliko vrhunskih revijalnih objav mirujejo pogodbene pravice, pri čemer smo z enim sklenili dopolnilno pogodbo v višini 20 % za čas trajanja mandata ministrice za zdravje; okrepljena konkurenca iz Azije; uporaba generativne umetne inteligence, kar povečuje število oddanih člankov), izziv pa predstavlja tudi potreben čas za vrhunske objave (zelo dolg proces). Po drugi strani vrednost H-indeksa (v 10-letnem obdobju) kaže, da so objave raziskovalcev Inštituta odmevne in posledično tudi ustrezno citirane.
- Dosežene vrednosti pri dolgoročnih ciljnih 3, 4 in 5 (Krepitev mednarodne prepoznavnosti Inštituta; Usposobljeni, motivirani in zdravi zaposleni; Informacijsko in infrastrukturno podprto raziskovalno delo) sledijo zastavljenim ciljem. Izboljšane vrednosti pri strateškem cilju 3 glede na pretekla leta potrjujejo pravilnost odločitve o ustanovitvi projektne pisarne leta 2023. Negativni trendi pri strateškem cilju 4 so povezani z znižanjem števila zaposlenih v FTE, saj od oktobra 2023 dvema raziskovalcema mirujejo pogodbene pravice, pri čemer smo z enim sklenili dopolnilno pogodbo v višini 20 % za čas trajanja mandata ministrice za zdravje. Zelo pozitivno je dejstvo, da smo v letu 2024 sklenili pogodbo o zaposlitvi z dvema mladima raziskovalcema, z dodatnimi zaposlitvami mladih raziskovalcev pa bomo nadaljevali tudi v letu 2026. Pri strateškem cilju 5 smo načrtovali povečanje števila raziskovalcev, vključenih v infrastrukturno dejavnost, z 1,05 FTE na 1,5, z ustreznim usmerjanjem načrtovanega povečevanja sredstev stabilnega financiranja v infrastrukturno dejavnost. Vrednost v letu 2025 je bila 1,3.

Preglednica 3: Nabor dolgoročnih kazalnikov z izhodiščno vrednostjo v letu 2023, doseženimi vrednostmi v letu 2025 ter ciljnimi vrednostmi v letih 2027 in 2030

Zap. št.	Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2023	Realizacija 2025	Ciljna vrednost 2027	Ciljna vrednost 2030
SODELOVANJE MED ZNANOSTJO, VISOKIM ŠOLSTVOM, GOSPODARSTVOM, PRENOS ZNANJA IN INOVACIJE					
1	Število raziskovalnih projektov, v katerih z JRZ sodeluje vsaj en visokošolski zavod	12	19	12	12
2	Število raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, ki sodelujejo v pedagoškem procesu visokošolskih zavodov (v osebah)	10	10	11	11

Zap. št.	Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2023	Realizacija 2025	Ciljna vrednost 2027	Ciljna vrednost 2030
3	Število raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, ki so v gospodarstvu oz. pri drugih uporabnikih znanja opravili vsaj enomesečno raziskovalno delo (v osebah)	0	0	0	0
4	Število raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in so krajši od enega leta	8	6	7	6
5	Vrednost raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in so krajši od enega leta (v EUR)	54.336	119.261	57.053	63.573
6	Število raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in trajajo vsaj eno leto	4	3	4	4
7	Vrednost raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja in trajajo vsaj eno leto (v EUR)	44.020	61.472	52.824	57.226
8	Število vloženih patentnih prijav na patentni urad v Sloveniji	0	0	0	0
9	Število vloženih patentnih prijav na patentni urad v tujini, ki so opravili popolni preizkus patentne prijave	0	0	0	0
10	Število inovacij	4	1	4	4
11	Število gospodarskih družb, ki so bile ustanovljene na podlagi ZZrID	0	0	0	0
ENAKE MOŽNOSTI IN ENAKOST SPOLOV					
12	Delež znanstvenih svetnic med vsemi znanstvenimi svetniki (v %)	50	50	67	67
13	Delež znanstvenih sodelavk med vsemi znanstvenimi sodelavci (v %)	57	67	63	63
14	Delež raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, pri katerih ni preteklo več kot sedem let od zagovora prvega doktorata znanosti med vsemi raziskovalci (v %)	11	9	14	14
15	Delež raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, ki so zaposleni za nedoločen čas (v %)	89	91	91	91
16	Delež raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, pri katerih ni preteklo več kot sedem let od zagovora prvega doktorata znanosti, ki so zaposleni za nedoločen čas (v %)	11	11	9	14
17	Delež mladih raziskovalcev, zaposlenih na JRZ, med vsemi raziskovalci (v osebah)	5,56	14	9	5
ODLIČNA ZNANOST, MEDNARODNO SODELOVANJE IN RAZVOJ KADROV					
18	Število sofinanciranih projektov iz okvirnega programa Evropske unije za raziskave in inovacije za obdobje 2021–2027 (Obzorje Evropa)	2	3	3	3
19	Število prijavljenih projektnih predlogov v okviru stebra odlična znanost - MSCA v programu Obzorje Evropa	0	0	0	0
20	Število prijavljenih projektnih predlogov v okviru stebra odlična znanost - ERC v programu Obzorje Evropa	1	0	1	1
21	Delež uspešnih prijav v okviru stebra odlična znanost - MSCA	0	0	0	0
22	Delež uspešnih prijav v okviru stebra odlična znanost - ERC	0	0	1	1
23	Število tujih raziskovalcev, zaposlenih na JRZ (v osebah)	1	1	1	1
24	Število raziskovalcev, državljanov Republike Slovenije, zaposlenih na JRZ, ki so se v zadnjih 5 letih vrnili iz tujine (v osebah)	0	0	0	1
25	Število gostujočih mlajših raziskovalcev (do 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili manj kot enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	0	1	1
26	Število gostujočih mlajših raziskovalcev (do 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili vsaj enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	0	1	1
27	Število gostujočih starejših raziskovalcev (več kot 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili manj kot enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	0	0	1

Zap. št.	Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2023	Realizacija 2025	Ciljna vrednost 2027	Ciljna vrednost 2030
28	Število gostujočih starejših raziskovalcev (več kot 10 let po zaključenem doktoratu), ki so na JRZ opravili več kot enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo (v osebah)	0	0	0	1
29	Število raziskovalcev JRZ, ki so opravili vsaj enomesečno neprekinjeno raziskovalno delo na tujih univerzah ali tujih znanstvenih institucijah (v osebah)	0	0	0	1
RAZISKOVALNA OPREMA					
30	Skupna nabavna vrednost raziskovalne opreme		-	-	-
31	Stopnja odpisanosti raziskovalne opreme na dan 31. 12. (v %)		-	-	-
ODPRTA ZNANOST					
32	Delež odprtodostopnih znanstvenih publikacij (sofinanciranih z javnimi viri v višini 50 % ali več)	100,0	89	100	100
33	Delež odprtodostopnih objav z odprtodostopnimi raziskovalnimi podatki, objavljenimi po načelih FAIR (raziskovalni podatki, sofinancirani z javnimi viri v višini 50 % ali več)	53,7	75	70	75

Opomba: V skladu s pojasnilom MVZI z dne 24. 1. 2024 pod kazalnikoma 4 in 6 (Število raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oz. drugi uporabniki znanja), se projekti, financirani s strani ARIS (CPR-i, aplikativni projekti), ter projekti, financirani s strani EU (npr. Obzorje), NE upoštevajo, saj se ti projekti v delu, ki jih financira ARIS oz. EU, namensko financirajo iz proračuna RS oz. EU. Štejejo se samo projekti, ki jih v celoti financira gospodarstvo ali drugi uporabniki znanja, kar pomeni, da niso financirani iz proračuna RS ali EU.

Iz preglednice 3 je razvidno, da Inštitut že danes na vseh področjih v veliki meri dosega ciljne vrednosti za leti 2027 in 2030. Vrednosti kazalnikov so v primerjavi z letom 2024 podobne. Izjema je število raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oziroma drugi uporabniki znanja, in so krajši od enega leta, ki je bilo v primerjavi z letom 2024 nižje. Vrednost raziskovalnih in razvojnih projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo oziroma drugi uporabniki znanja in so krajši od enega leta, kakor tudi tistih, ki trajajo vsaj eno leto (v EUR), pa je bila znatno višja kot v letu 2024. To je v skladu z usmeritvijo Inštituta, ki želi zmanjšati število projektov, v katerih sodeluje gospodarstvo, in zvišati finančno vrednost omenjenih projektov.

Letni cilji in realizacija v letu 2024 so podrobneje predstavljeni v preglednici 4.

Preglednica 4: Opredeljena letna cilja z navedbo kazalnikov za merjenje in njihove izhodiščne ter ciljne vrednosti

Zap. št.	Letni cilj / kazalnik	Izhodiščna vrednost (2024)	Ciljna vrednost (2025)	Dosežena vrednost (2025)
1	Okrepljena prepoznavnost IER v tuji in domači strokovni javnosti			
	Kazalnik 1: število vrhunskih revijalnih objav	11	14	7
	Kazalnik 2: število mednarodnih projektov v izvajanju	7	8	8
	Kazalnik 3: število članstev IER v relevantnih slovenskih in mednarodnih združenjih/partnerstvih	2	4	3
2	Kadrovska okrepitev IER			
	Kazalnik 1: število zaposlenih (v osebah)	26	28	27
	Kazalnik 2: število usposabljanj in izobraževanj	2	5	4

Iz zgornje preglednice je razvidno, da nam ni uspelo v celoti doseči vseh kazalnikov letnih ciljev. Zaostanek imamo pri kazalniku število vrhunskih revijalnih objav. Razlogi so obrazloženi pri analizi Preglednice 2. Teh je bilo v letu 2025 7, šest jih je že objavljenih, ena znanstvena monografija pa je še

v procesu priprave na tisk. Vseh 6 objavljenih člankov je bilo klasificiranih z A" – izjemni dosežki, kar kaže na vrhunsko raven revijalnih objav. V primerjavi s prejšnjimi leti smo imeli le eno znanstveno monografijo v okviru knjižne zbirke EkonomIERa, ki je še v procesu tiskanja. Zaostanek imamo tudi pri kazalniku število članstev IER v relevantnih slovenskih in mednarodnih združenjih/partnerstvih. Namesto v letu 2025 bomo v skladu s 53. členom ZZrID z namenom obravnavanja in usklajevanja vprašanj skupnega pomena sodelovali pri ustanovitvi skupnosti zavodov z imenom Koordinacija samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije (KOsRIS) v letu 2026. Leta 2024 smo postali člani *Regional Studies Association*, infrastrukturni projekt SHARE pa je nadgradil partnerstvo s prijavo skupnih projektov, zato udeležbo v projektu SHARE štejemo med članstva IER v relevantnih slovenskih in mednarodnih združenjih/partnerstvih. IER je tudi član Gospodarske zbornice Slovenije. Načrtovali smo včlanitev še v eno mednarodno mrežo, in sicer v EIT Culture & Creativity, vendar zaradi pomanjkanja projektov na področju kulturnih in kreativnih industrij ter višje članarine od napovedane do včlanitve ni prišlo. Junija 2025 smo v skladu s Programom dela IER organizirali srečanja ekonomskih inštitutov iz jugovzhodne Evrope (Avstrija, Madžarska, Slovaška, Hrvaška, Srbija, BiH, Kosovo). Manjši zaostanek imamo tudi pri kazalniku število zaposlenih (v osebah). Razlog za nedoseganje ciljne vrednosti je sporazumno prenehanje delovnega razmerja enega raziskovalca septembra 2025. Pri kazalniku število usposabljanj in izobraževanj smo leta 2025 na Inštitutu organizirali štiri izobraževanja, medtem ko smo načrtovano izobraževanje s področja promocije zdravja na delovnem mestu predstavili. Zaradi obsežnega nabora možnih vsebin smo se odločili, da v prvem četrtletju leta 2026 izvedemo anketo med zaposlenimi o tem, katere vsebine so jim najbolj ustrezne in načrtovana izobraževanja izvedemo v letu 2026.

Finančni kazalniki doseganja zastavljenih ciljev

Inštitut je v letu 2025 ustvaril 2.165.124,09 EUR prihodkov in 2.015.735,02 EUR odhodkov. Presežek prihodkov nad odhodki znaša 149.389,07 EUR oziroma po obračunu DDPO 144.854,88 EUR.

Indeks doseganja plana je za prihodke znašal 108,3. Delež prihodkov iz naslova ARIS je v letu 2025 znašal 66,5 %, kar predstavlja povečanje v primerjavi z letom 2024 (63,6 %). Manjši je delež prihodkov, pridobljenih z dejavnostjo na domačem trgu (s 6,4 % na 3,23 %), in delež projektov, pridobljenih na tujem trgu (s 4,4 % na 2,14 %), večji pa je delež prihodkov drugih ministrstev (z 20,3 % na 22,7 %).

Prihodki, pridobljeni pri ARIS, so bili v letu 2025 višji kot v letu 2024 (indeks 151). Sredstva ARIS so se povečala v primerjavi s preteklim letom, predvsem so se zvišala sredstva temeljnih projektov, projekta ERC in CRP. Povečanje je posledica začetka izvajanja novih projektov ter večjega obsega financiranja projektov, pridobljenih že v letu 2024. Povečala so se sredstva za temeljne projekte (indeks 235), financiranje mladih raziskovalcev (indeks 163), projekte CRP (indeks 162), razvojni steber (indeks 117) in infrastrukturno dejavnost (indeks 108). Zmanjšala so se sredstva raziskovalnega programa (indeks 95) ter upravljavske in podporne dejavnosti (indeks 87). Višja realizacija prihodkov je bila dosežena tudi pri financerju projekta MSM (indeks 112) ter pri sredstvih sofinancerjev projektov CRP (indeks 117). Pri tržni dejavnosti je bil skupni učinek negativen. Čeprav so se prihodki iz projektov drugih ministrstev povečali (indeks 124), je bila realizacija prihodkov nižja pri projektih, pridobljenih na domačem trgu (indeks 56) in na tujem trgu (indeks 54).

Odhodki so bili v primerjavi z realizacijo v letu 2024 višji (indeks 109). V letu 2025 so bili stroški investicijskega vzdrževanja precej nižji kot v preteklem letu, vendar so se ti prihranki delno izničili zaradi višjih stroškov storitev, povezanih s praznovanjem 60-letnice IER in izvedbo mednarodne konference Future of Job. Razlike v primerjavi z letom 2024 (nominalno več kot 5.000 EUR) so bile še pri stroških

zunanjih izvajalcev (indeks 230) in avtorskih honorarjih oseb (indeks 219), ki so sodelovale na projektih, ter stroških izobraževanj (indeks 156) zaradi šolnin mladih raziskovalcev. Višji so bili tudi stroški študentskega dela zaradi urejanja arhiva, izvedbe inventure knjižničnega gradiva ter občasne pomoči v splošnem sektorju. V letu 2025 je bil strošek dobave električne energije nižji (indeks 55), saj je Univerza v Ljubljani (in UL EF kot njena članica) zamenjala dobavitelja električne energije z ugodnejšim. Ostali stroški so ostali primerljivi z realizacijo preteklega leta.

Opisni kazalci doseganja zastavljenih ciljev

Inštitut je v letu 2025 poleg stabilnega financiranja znanstvenoraziskovalne dejavnosti (institucionalni steber, programski steber, razvojni steber) izvajal 49 projektov.

V letu 2025 je Inštitut začel izvajati dva temeljna (pri obeh je IER nosilec) in pet projektov Ciljnega raziskovalnega programa. Leta 2025 smo pridobili temeljni podoktorski projekt, ki naj bi se začel izvajati 1. 3. 2026. Pri dveh novih projektih CRP je Inštitut vodja projekta (Razvoj izračunljivega modela splošnega ravnesja za ocenjevanje podnebno-energetskih ukrepov v Republiki Sloveniji; SENIOR: analiza stanovanjskega in ekonomskega položaja upokojencev glede na lastništvo nepremičnin in ocena razlik), medtem ko je pri treh projektih soizvajalec (Razvoj in posodobitev jedrske raziskovalno-izobraževalne infrastrukture – Nov raziskovalni reaktor v Sloveniji; Trg vizualne umetnosti na Slovenskem; Ukrepi za dvig dodane vrednosti na zaposlenega). Tako smo v letu 2025 skupaj izvajali pet temeljnih projektov (pri treh smo bili vodilni partner) in trinajst projektov Ciljnega raziskovalnega programa (CRP). Pri šestih projektih CRP smo bili vodilni partner, pri sedmih pa soizvajalec.

Nadaljevali smo z izvajanjem projekta ERC perspektiva z naslovom Nadgrajevanje ocenjevanja ekonomskih učinkov v dobi umetne inteligence, ki smo ga pridobili na Javnem razpisu za (so)financiranje projektov okvirnih programov EU – projekti ERC perspektiva. Projekt smo septembra 2025 zaradi sporazumnega prenehanja delovnega razmerja raziskovalca ustavili. Nadaljevali smo s projektom FIRMLAB: Vloga podjetij pri neenakostih na trgu dela: Dokazi iz Hrvaške in Slovenije v zadnjih petdesetih letih. Projekt izvajamo v sodelovanju z Ekonomsko fakulteto iz Zagreba (Javni razpis za (so)financiranje slovenskega dela skupnega raziskovalnega projekta, kjer HRZZ (Hrvatska zaklada za znanost) deluje v vlogi vodilne agencije v letu 2024).

V letu 2025 smo nadaljevali z internacionalizacijo našega delovanja. Izvajali smo tudi že odobrene mednarodne projekte (projekte Obzorje Evropa, COST, ENASSP, EUROMOD 2025–2028, SHARE), med katerimi posebej izpostavljamo projekte Obzorje Evropa *SUSTAINWELL*, pridobljen leta 2022, projekt Obzorje Evropa *IMPROVE*, pridobljen leta 2023, ter projekt Obzorje Evropa *Social Aspects of the Green Transition (SoGreen)*, pridobljen leta 2024. Nadaljevali smo izvajanje mednarodnega infrastrukturnega projekta SHARE – *Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe* ter projekta ROAD3P, namenjenega krepitvi podpornega okolja projektnih pisarn. V letu 2025 smo za potrebe Svetovne banke izvajali projekt *Active Ageing Policies – The Case of Slovenia: A Review of Policy Frameworks, Reforms, and Practices Supporting Active Ageing*. Izvedli smo projekta *IMD World Competitiveness Yearbook* in *WEF The Future of Growth Report*, ki ju izvajamo že od leta 1999. Leta 2024 je IER prvič sodeloval pri pripravi poročila *Future of Jobs Report 2025* Svetovnega gospodarskega foruma, ki je bilo objavljeno januarja 2025. Poročilo prvič vključuje tudi podatke in analize za Slovenijo, kar predstavlja pomemben mejnik za našo državo.

V letu 2025 smo izvajali tudi projekte, ki neposredno naslavlajo izzive posameznih ministrstev pri pripravi in izvajanju javnih politik, kot so Izračun minimalnih življenjskih stroškov, Analiza stanja za pripravo

Socialnega načrta za podnebje, Evalvacija uresničevanja Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030, Analiza cen kmetijsko-živilskih pridelkov in proizvodov, Vojaški poklici in mladi v Republiki Sloveniji, Priprava metodologije za opredelitev kazalnikov v okviru akcijskega načrta za izvajanje Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030, Priprava metodološkega koncepta raziskave o spremljanju kazalnika rezultata NSIL2030 in Strokovna pomoč pri pripravi Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026–2050. V letu 2025 smo izvajali tudi devet projektov podjetniškega svetovanja, od tega enega v tujini.

Raziskovalci IER so se v letu 2025 udeležili 51 dogodkov (konferenc, delavnic, posvetov). Organizirali ali soorganizirali še večje število drugih domačih dogodkov, vključno s konferencami, srečanji partnerjev v okviru izvajanja mednarodnih projektov, posveti in delavnicami.

V nadaljevanju so po raziskovalnih področjih povzete vsebine raziskovalnih projektov ter predstavljeni njihovi rezultati v obliki strokovnih in znanstvenih objav, študij, monografij in udeležb na konferencah in drugih dogodkih v letu 2025. Raziskovalni projekti so razdeljeni na: i) projekte, pridobljene v letu 2025, in ii) ostale projekte, ki so v izvajanju v letu 2025 in so bili pridobljeni že prej. Podane so tudi informacije o projektih, prijavljenih v letu 2025, ki so ob pripravi letnega poročila še v fazi ocenjevanja. Pod posebno točko podajamo podrobnejšo predstavitev dela programske skupine in rezultatov, doseženih v njenem okviru.

A. KONKURENČNOST IN RAZVOJ

V okviru področja konkurenčnosti in razvoja smo v letu 2025 izvajali osem projektov. Pri petih projektih je šlo za nadaljevanje iz prejšnjih let, med katerimi sta dva projekta javne službe, dva domača tržna projekta in en tuji projekt (COST). V letu 2025 smo na novo pridobili tri projekte: en projekt Ciljnega raziskovalnega programa in dva domača tržna projekta.

V okviru projektov smo proučevali vpliv vlaganja v znanost na rast konkurenčnosti gospodarstva, razvijali metodologijo za spremljanje kratkoročnega gibanja tržnega gospodarstva v čim bolj realnem času, analizirali podatke o cenah in količinah kmetijskih pridelkov ter živilskih proizvodov po poreklu v verigi preskrbe s hrano, razvijali strokovno utemeljen in operativen metodološki okvir za spremljanje izvajanja Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030, proučevali ukrepe, s katerimi lahko podjetja najhitreje in najučinkoviteje povečajo dodano vrednost na zaposlenega, spremljali mednarodno konkurenčnost Slovenije v sodelovanju z mednarodnima institucijama IMD in WEF ter sodelovali v COST akciji PROFEEDBACK, namenjeni spodbujanju mreženja evalvatorjev politik EU, ozaveščanju o pomenu raziskav na področju evalvacij javnih politik ter krepitvi vpliva evalvacij na oblikovanje javnih politik v EU in državah članicah.

A.1. Projekti, pridobljeni v letu 2025

Ukrepi za dvig dodane vrednosti na zaposlenega

Vrsta projekta: Javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2025–2026

Osnovni namen in cilji: Osrednji cilj raziskovalnega projekta je prepoznati ukrepe, s katerimi bi podjetja najhitreje in najučinkoviteje povečala dodano vrednost na zaposlenega. Dvig blaginje in gospodarska

rast v Sloveniji nista več dosegljiva s povečevanjem stopnje zaposlenosti ali delovnih ur, temveč le z večanjem dodane vrednosti na zaposlenega. Slovensko gospodarstvo že več kot desetletje stagnira pri približno 80–84 % povprečja EU po dodani vrednosti na zaposlenega, kar omejuje konvergenco k najbolj razvitim državam. Projekt se zato osredotoča na mikroekonomske temelje produktivnosti in prepoznava podjetja kot ključno enoto analize ter usmerjanja ukrepov ekonomske politike. Raziskava je razdeljena na štiri vsebinske sklope.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: v letu 2025 smo pripravili podatke, potrebne za analizo.

Izvedba letne raziskave spremljanja konkurenčnosti Slovenije v letu 2025 po metodologijah IMD in WEF

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Projekt je namenjen spremljanju mednarodne konkurenčnosti Slovenije po metodologijah dveh svetovno priznanih institucij s področja merjenja konkurenčnosti, in sicer IMD in WEF.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: i) pripravili in testirali smo anketna vprašalnika IMD in WEF v slovenščini; ii) pripravili smo dva ločena vzorca podjetij, vključenih v anketiranje pri IMD in WEF, ter izvedli obe anketi med vodji podjetij; iii) izvedli smo tiskovno konferenco ob objavi rezultatov *IMD World Competitiveness Ranking 2025* s predstavitvijo uvrstitve Slovenije na lestvici konkurenčnosti; iv) analizirali smo rezultate konkurenčnosti Slovenije na podlagi objavljenega poročila *IMD World Competitiveness Yearbook 2025* in pripravili priporočila za izboljšanje konkurenčnosti Slovenije; v) analizirali smo rezultate ankete WEF in pripravili priporočila za vzdržno gospodarsko rast Slovenije.

Priprava metodološkega koncepta raziskave o spremljanju kazalnika rezultata Nacionalne strategije intelektualne lastnine 2030

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Namen raziskave je priprava metodološkega okvira za spremljanje kazalnika rezultata »razumevanje izraza intelektualna lastnina v splošni javnosti«, kot je opredeljen v Nacionalni strategiji intelektualne lastnine do leta 2030 in pripadajočem akcijskem načrtu. Raziskava je usmerjena v razvoj anketnega vprašalnika in opredelitev metodoloških izhodišč za izvedbo nacionalne, periodične raziskave, prilagojene slovenskemu pravnemu, kulturnemu in družbenemu kontekstu. Cilj raziskave je oblikovati metodološko utemeljen in ponovljiv instrument za merjenje poznavanja in razumevanja intelektualne lastnine, stališč do kršitev pravic intelektualne lastnine ter izbranih vedenjskih vzorcev v splošni javnosti. Raziskava temelji na pregledu obstoječih domačih in mednarodnih virov ter identifikaciji analitičnih vrzeli. Končni rezultat je metodološki koncept, ki predstavlja strokovno podlago za izvedbo ankete in omogoča dolgoročno, primerljivo spremljanje kazalnika ter podporo oblikovanju politik.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V okviru raziskave smo izvedli nabor metodološko povezanih aktivnosti, namenjenih razvoju anketnega instrumenta in metodološkega okvira za spremljanje kazalnika razumevanja intelektualne lastnine v splošni javnosti. Najprej smo opravili pregled relevantnih domačih in mednarodnih virov ter obstoječih raziskav s poudarkom na metodoloških pristopih in kazalnikih, ki jih uporabljajo EUIPO, WIPO in drugi, ter opredelili ključne analitične vrzeli. Na tej podlagi smo razvili in večfazno uskladili osnutek anketnega vprašalnika z naročnikom. Posebno pozornost smo namenili vsebinski ustreznosti, razumljivosti vprašanj in primerljivosti z mednarodnimi viri. Vprašalnik smo preverili v postopku pilotnih testiranj ter ga na tej osnovi dopolnili. Sočasno smo pripravili priporočila glede načina zbiranja podatkov, vzorčenja in velikosti vzorca ter metodološko dokumentacijo, ki omogoča enotno interpretacijo rezultatov in ponovljivo izvedbo raziskave v prihodnjih merilnih ciklih.

A.2. Projekti, ki so se nadaljevali v letu 2025

Vpliv vlaganja v znanost na rast konkurenčnosti gospodarstva

Vrsta projekta: javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: vodja delovnega sklopa

Trajanje: 2024–2026

Osnovni namen in cilji: i) oblikovanje in izvedba mednarodno primerljive metodologije za merjenje povezanosti vlaganj v raziskave z rastjo inovacij in prenosom znanja v gospodarstvo, kar vodi k dvigu konkurenčnosti gospodarstva (npr. refleksija glede na »Lamyjevo poročilo«), kot nadgradnja analize vlaganj v raziskave in razvoj iz Poročila o produktivnosti UMAR; ii) priprava mednarodne primerjave aktivnosti raziskovalnih institucij, podjetij in državnih instrumentov ter njihovega vpliva na dvig dodane vrednosti in kazalnike Evropskega inovacijskega indeksa; iii) oblikovanje priporočil za izboljšanje in uvedbo novih instrumentov ter ukrepov politik (ZRISS 2030) za povečanje učinkovitosti vlaganj v znanstvenoraziskovalno in inovacijsko dejavnost.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: i) pripravili smo konceptualni okvir za primerjalno vrednotenje, izvedli oceno učinkovitosti vlaganj v R&D&I, opredelili prednosti in slabosti slovenskega inovacijskega sistema ter razširili Evropski inovacijski indeks (European Innovation Scoreboard – EIS); ii) opredelili smo nabor razpoložljivih podatkov in pripravili baze potrebnih podatkov iz lestvic inovativnosti in konkurenčnosti; iii) analizirali smo značilnosti slovenskega nacionalnega inovacijskega sistema.

Spremljanje kratkoročnega gibanja tržnega gospodarstva v čim bolj realnem času

Vrsta projekta: javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje projekta: 2023–2026

Osnovni namen in cilji: Za uspešno delovanje v sodobnem gospodarstvu je za večino akterjev ključno razpolaganje s čim bolj ažurnimi in točnimi informacijami. Kazalnik kratkoročnega gibanja tržnega gospodarstva, ki ga Statistični urad RS objavlja mesečno z dvomesečnim zamikom, se v času velikih pretresov, ko se odločitve sprejemajo vse hitreje, izkazuje kot prepozen. Na podlagi pregleda dobrih praks objavljanih kazalnikov v realnem času v tujini in uporabe sodobnih metod modeliranja želimo predlagati metodologijo, ki bi omogočila čim bolj točne ocene kratkoročnega gibanja tržnega

gospodarstva znatno hitreje, po možnosti že ob koncu opazovanega obdobja ali kmalu po njem, z le nekaj dnevi zamika.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Na osnovi zbranih podatkov smo ocenili model za napovedovanje z različnimi metodami. Ker za metodo 3PRF v Stati ni obstajala koda za ocenjevanje, smo razvili program, ki to omogoča. Zaradi zapletov pri pridobivanju podatkov se je izvajanje projekta z aneksom podaljšalo.

Analiziranje podatkov o cenah in količinah kmetijskih pridelkov in živilskih proizvodov po poreklu v verigi preskrbe s hrano – sklop 1 (letna analiza)

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2024–2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Namen projekta je spremljanje podatkov v verigi preskrbe s hrano ter priprava letnega poročila za leto 2024, ki vključuje ustrezne analize. Cilji so: i) analiza trendov v verigi preskrbe s hrano v državah članicah Evropske unije, ii) analiza statističnih podatkov in makroekonomskih kazalnikov ter iii) analiza podatkov, zbranih na podlagi odredbe, od januarja do vključno decembra 2024.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Pripravili smo letno poročilo za leto 2024, ki vključuje tri analize: i) analizo trendov v verigi preskrbe s hrano v državah članicah Evropske unije, ii) analizo statističnih podatkov in makroekonomskih kazalnikov ter iii) analizo podatkov, zbranih na podlagi odredbe, od januarja do vključno decembra 2024. Letno poročilo smo predstavili širokemu krogu deležnikov, kot so Gospodarska zbornica Slovenije, Ministrstvo za gospodarstvo, Trgovinska zbornica Slovenije, UMAR, SURS, Zadrúžna zveza Slovenije, Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije.

Priprava metodologije za opredelitev kazalnikov v okviru akcijskega načrta za izvajanje Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje projekta: 2024–2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Namen projekta je razviti strokovno utemeljen in operativen metodološki okvir za spremljanje izvajanja Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030. Cilj projekta je oblikovanje smiselne in merljivega nabora kazalnikov, ki omogoča sistematično spremljanje napredka, učinkov in rezultatov strateških ukrepov, opredeljenih v Nacionalni strategiji IL do 2030 ter akcijskem načrtu. Poseben poudarek je namenjen jasni opredelitvi virov podatkov, pogostosti meritev ter odgovornosti za zbiranje in interpretacijo podatkov, s čimer se zagotavlja dolgoročna uporabnost kazalnikov. Tako zasnovan okvir bo podlaga za učinkovitejše upravljanje, vrednotenje in prilagajanje politik na področju intelektualne lastnine ter za informirano odločanje na nacionalni ravni.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V projektu so bile izvedene vsebinsko in metodološko povezane aktivnosti, usmerjene v vzpostavitev sistema kazalnikov za spremljanje izvajanja Nacionalne strategije IL do 2030. Pripravljen je bil pregled strateških dokumentov, obstoječih podatkovnih virov ter domačih in mednarodnih praks na področju spremljanja in vrednotenja politik intelektualne lastnine. Na tej podlagi

je bil razvit metodološki okvir, ki je opredelil intervencijsko logiko, strukturo kazalnikov ter njihovo povezavo s cilji strategije. Oblikovani in vsebinsko utemeljeni so bili kazalniki učinka in rezultata, skupaj z opredelitvijo virov podatkov, načinov zbiranja, pogostosti meritev in odgovornosti za njihovo spremljanje. Posebna pozornost je bila namenjena preverjanju izvedljivosti in uporabnosti kazalnikov ter njihovi prilagoditvi potrebam naročnika. Zaključni del je obsegal sintezo ugotovitev, pripravo metodološke dokumentacije ter predstavitev rezultatov.

Platform OF policy Evaluation community for improvED EU policies and Better ACKnowledgement (PROFEEDBACK)

Vrsta projekta: tuji projekt (COST)

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2022–2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Namen COST akcije PROFEEDBACK je spodbujanje mreženja evalvatorjev politik EU, ozaveščanje o pomenu raziskav na področju evalvacij javnih politik ter krepitev vpliva evalvacij na oblikovanje javnih politik v EU in državah članicah.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 se je projekt zaključeval, zato je bila aktivnost Inštituta omejena.

A.3. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v letu 2025

Študije in poročila:

DRNOVŠEK, Mateja, URŠIČ, Sonja. Izvedba letne raziskave spremljanja nacionalne konkurenčnosti Slovenije po metodologiji WEF : poročilo o rezultatih ankete med vodji podjetij v letu 2025. Ljubljana: Inštitut za ekonomska raziskovanja: Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, 2025. [COBISS.SI-ID 261114371].

DRNOVŠEK, Mateja, URŠIČ, Sonja, KAVAŠ, Damjan, STANOVNIK, Peter. Spremljanje nacionalne konkurenčnosti Slovenije po metodologiji IMD : poročilo 2025 : končno poročilo. Ljubljana: Inštitut za ekonomska raziskovanja: Univerza v Ljubljani, Ekonomska fakulteta, 2025. [COBISS.SI-ID 257552643].

SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha, PRIMC, Kaja. Analiza cen in količin kmetijskih pridelkov ter živilskih proizvodov po poreklu v verigi preskrbe s hrano : letna analiza podatkov : januar-december 2024. Ljubljana: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Republike Slovenije, 2025. [COBISS.SI-ID 247169539].

Končno vsebinsko poročilo projekta Priprava metodologije za opredelitev kazalnikov v okviru akcijskega načrta za izvajanje Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030.

Drugo:

Predstavitev rezultatov konkurenčnosti Slovenije po metodologiji IMD na seji Strateškega sveta GZS za raziskave, razvoj in inovacije, 13. marec 2025.

Predstavitev rezultatov konkurenčnosti Slovenije po metodologiji IMD na tiskovni konferenci agencije SPIRIT, 16. junij 2025.

Predstavitev rezultatov konkurenčnosti Slovenije po metodologiji IMD na konferenci Change Makers – Voditeljstvo v času sprememb, 21. oktober 2025.

Udeležba na 2025 JBVI Entrepreneurship Academy, Helsinki, 2. – 4. september 2025. Priznanje za Highly commended paper.

B. TEHNOLOŠKI RAZVOJ IN INOVACIJE

Na področju tehnološkega razvoja in inovacij smo v letu 2025 izvajali dva projekta. Prvi je bil projekt Ciljnega raziskovalnega programa, pridobljen v letu 2025, namenjen analizi smotrnosti izgradnje novega raziskovalnega jedrskega reaktorja. Drugi, domači tržni projekt, Evalvacija uresničevanja Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (ReZrIS30), je predstavljal nadaljevanje aktivnosti iz prejšnjega leta.

B.1. Projekti, pridobljeni v letu 2025

Razvoj in posodobitev jedrske raziskovalno izobraževalne infrastrukture – Nov raziskovalni reaktor v Sloveniji

Vrsta projekta: Javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2025–2027

Osnovni namen in cilji: Osnovni namen projekta je analiza smotrnosti izgradnje novega raziskovalnega jedrskega reaktorja. IER je nosilec naslednjih aktivnosti: C1 – analiza sedanjih in projekcija prihodnjih potreb storitev raziskovalnih reaktorjev, ki vključuje analizo vseh deležnikov in potencialnih uporabnikov posameznih storitev raziskovalnih reaktorjev v Sloveniji in EU; C2 – analiza stroškov in koristi z identifikacijo in oceno vseh relevantnih stroškov in koristi novega raziskovalnega reaktorja v celotni predvideni življenjski dobi: načrtovanje, investicija, stroški obratovanja, posredni stroški, neposredne in družbenoekonomske koristi, vključno z obravnavo kvalitativnih koristi. Poleg tega Inštitut sodeluje še v naslednjih aktivnostih: C6 – izdelava načrta prednostnih aktivnosti za razvoj in posodobitev jedrske raziskovalne infrastrukture; C7 – komunikacija in diseminacija rezultatov projekta.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 smo analizirali razpoložljivost relevantnih virov in njihovo pridobivanje – uvodni sestanki članov ekipe.

B.2. Projekti, ki so se nadaljevali v letu 2025

Evalvacija uresničevanja Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (ReZrIS30)

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2024–2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Evalvacija uresničevanja Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030 (ReZrIS30), ki bo prispevala k presoji napredka pri doseganju zastavljenih ciljev

in ukrepov, navedenih v ReZrIS30, k izboljšanju njenega izvajanja ter k oblikovanju novih ali spremenjenih aktivnosti, kazalnikov in mejnikov za doseganje zastavljenih ciljev in ukrepov.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V prvi fazi smo izvedli evalvacijo definiranih ciljev in ukrepov v ReZrIS30 ter načrtovanih aktivnosti, kazalnikov in mejnikov, opredeljenih v načrtu aktivnosti, kazalnikov in mejnikov, ter skladnost s politiko skupnega evropskega raziskovalnega prostora (relevantnost in konsistentnost zastavljenih ciljev, ukrepov, aktivnosti, kazalnikov in mejnikov), vključno s priporočili za izboljšave. V drugi fazi smo izvedli evalvacijo izvedenih aktivnosti ter doseženih kazalnikov in mejnikov (uspešnost in učinkovitost izvajanja), vključno s priporočili za izboljšanje izvajanja in spremljanja.

B.3. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v letu 2025

Študije in poročila:

Končno poročilo projekta Evalvacija uresničevanja Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030.

Povzetek poročila projekta Evalvacija uresničevanja Resolucije o znanstvenoraziskovalni in inovacijski strategiji Slovenije 2030.

C. SOCIALNA VKLJUČENOST IN POKOJNINE

Na področju socialne vključenosti in pokojnin smo v letu 2025 pridobili pet novih projektov: dva tuja, en projekt Ciljnega raziskovalnega programa (CRP) in dva domača tržna projekta. Ob tem smo delo nadaljevali na treh projektih; pri enem je šlo za javno službo, druga dva pa tuja projekta, od katerih je bil eden projekt programa Obzorje Evropa.

V okviru projektov smo proučevali vpliv lastništva nepremičnin na stanovanjski in socialno-ekonomski položaj upokojencev v Sloveniji, ocenili minimalne življenjske stroške kot podlago za določitev minimalne plače, analizirali prispevek podjetij k razvoju plačnih neenakosti v Sloveniji in na Hrvaškem od leta 1970 dalje ter pripravili poglobljen analitični pregled izbranih politik staranja v Sloveniji kot podlago za primerjalno analizo Svetovne banke. Delo smo nadaljevali na projektu programa Obzorje Evropa SUSTAINWELL, namenjenem prepoznavanju priložnosti, ki izhajajo iz daljše pričakovane življenjske dobe in zdravega življenja ter splošno iz srebrnega gospodarstva, kot tudi odzivov posameznikov, gospodinjstev in drugih akterjev v družbi, ki se soočajo z izzivi staranja, ter analizi vpliva staranja na neenakost (znotraj in med generacijami) ob zavedanju, da je socialna kohezija ključna za soočanje z izzivom staranja.

Poleg tega smo nadaljevali delo na rednem posodabljanju modela davkov in socialnih prejemkov EUROMOD ter modela generacijskih računov.

C.1. Projekti, pridobljeni v letu 2025

SENIOR: analiza Stanovanjskega in Ekonomskega položaja upokojencev glede na lastništvo Nepremičnin In Ocena Razlik

Vrsta projekta: Javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025–2028

Osnovni namen in cilji: Projekt SENIOR je namenjen analizi vpliva lastništva nepremičnin na stanovanjski in socialno-ekonomski položaj upokojencev v Sloveniji. Ključni cilji so raziskati strukturo lastništva in stroške bivanja, oceniti povezavo med nepremičninami in dohodkovnim položajem ter prepoznati skupine z največjim tveganjem socialne izključenosti. Projekt bo pripravil tudi projekcije do leta 2045 glede prihodnjih generacij upokojencev in potreb po oskrbovanih stanovanjih ter oblikoval priporočila in kazalnike za dolgoročno spremljanje socialne varnosti starejših.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V okviru projekta SENIOR smo v letu 2025 izvedli ključne pripravljalne aktivnosti za nadaljnje analize. Najprej smo opravili analizo demografskega stanja in osnovnih trendov staranja prebivalstva, ki predstavljajo podlago za nadaljnje projektno delo. V nadaljevanju smo pripravili pregled potrebnih anketnih podatkov ter opredelili, kateri podatkovni viri so nujni za izvedbo načrtovanih analiz, vključno z odločitvijo o morebitni uporabi anketnih podatkov preko oddaljenega dostopa. Na tej osnovi smo pripravili tudi vlogo za dostop do podatkov na SURS, s čimer smo začeli postopek pridobivanja ustreznih administrativnih in anketnih podatkovnih virov.

Technical support for the development and update of EUROMOD

Vrsta projekta: tuji projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025–2028

Osnovni namen in cilji: Osnovni namen projekta je redno posodabljanje začetne baze podatkov na podlagi podatkov EU-SILC in HBS ter posodabljanje modela EUROMOD modela davkov in socialnih prejemkov.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 smo zaključili redno letno delo na projektu EUROMOD, ki ga od leta 2021 vodi Joint Research Centre in ga financira Evropska komisija. Od leta 2025 je na voljo evropski mikrosimulacijski model, ki temelji na podatkih iz let 2023 in 2024 ter omogoča simulacijo davčnih sistemov in sistemov socialnih prejemkov v letih 2022–2025 v vseh državah EU-27. Od leta 2024 so v model vključeni tudi davki na potrošnjo, kot sta davek na dodano vrednost in trošarine. V letu 2025 je bil v okviru projekta pripravljen osnutek pisnega izdelka z naslovom *Country Report*, ki dokumentira, kako je za Slovenijo modeliran sistem davkov in socialnih prejemkov za obdobje 2022–2025, ter končna verzija izdelka *Country Report*, ki dokumentira slovenski model EUROMOD za leta 2021–2024 (https://euromod-web.jrc.ec.europa.eu/sites/default/files/2025-04/Y15_CR_SI_final.pdf).

FIRMLAB

Vrsta projekta: tuji projekt

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2025–2028

Osnovni namen in cilji: Osnovni namen projekta je analiza prispevka podjetij k razvoju plačnih neenakosti v Sloveniji in na Hrvaškem od leta 1970 dalje.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Prispevek podjetij k razvoju plačnih neenakosti doslej še ni bil sistematično raziskan, čeprav je že dolgo znano, da lahko podjetja različno plačujejo enako kvalificirane

delavce (tj. delavce z enakimi zmožnostmi zaslužka). V letu 2025 smo opravili več sestankov z ZPIZ in SURS, na podlagi katerih smo identificirali obstoječe administrativne baze podatkov, ki zajemajo podatke o poslovanju podjetij ter o zaposlenih in njihovih plačah od leta 1970 dalje. Pripravili smo prošnjo za dostop do naslednjih baz podatkov: Zavarovanci (ZPIZ), Dohodnina (SURS), Statistični register delovno aktivnega prebivalstva (SURS), Centralni register prebivalstva (SURS), Popisi prebivalstva (SURS), Statistični poslovni register Slovenije (SURS) in Poslovni register Slovenije – Zaključni računi. SURS je prošnjo odobril, trenutno pa je pogodba med SURS, ZPIZ in IER v usklajevanju.

Raziskava o minimalnih življenjskih stroških

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Osnovni cilj projekta je izračun minimalnih življenjskih stroškov z namenom določitve minimalne plače.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Minimalni življenjski stroški imajo po letu 2021 osrednjo vlogo pri določanju višine minimalne plače, saj Zakon o minimalni plači (ZMinP, 2010) vzpostavlja neposredno povezavo med tema dvema institutoma. Minimalna plača se določi v razponu med 120 % in 140 % minimalnih življenjskih stroškov ob upoštevanju gibanja cen, plač, gospodarskih razmer in zaposlenosti. Na 358. seji Ekonomsko-socialnega sveta so vlada in socialni partnerji sprejeli sklep, s katerim zavezujejo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti k izvedbi novega izračuna minimalnih življenjskih stroškov z vidika minimalne plače, kar predstavlja operativni okvir te raziskave. Naša študija je na podlagi primerljive metodologije s preteklimi izračuni na novo ocenila minimalne življenjske stroške. Ta ocena bo izhodišče za novo določitev minimalne plače januarja 2026.

Slovenia: Background Paper on Ageing Policies

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025–2026

Osnovni namen in cilji: Namen študije je pripraviti poglobljen analitični pregled izbranih politik staranja v Sloveniji kot podlago za primerjalno analizo, ki jo vodi Svetovna banka, ter za identifikacijo dobrih praks, prenosljivih v bolgarski kontekst. Cilj naloge je sistematično analizirati strateški okvir, sektorske politike in primere inovativnih ali učinkovitih rešitev na področjih pokojninskega sistema, dolgotrajne oskrbe, vseživljenjskega učenja ter zaposlovanja in aktivnega staranja ter iz njih izpeljati ključne učne lekcije za prilagoditev ali replikacijo v drugih državah. Študija prispeva k boljšemu razumevanju, kako lahko usklajene in celostne politike podpirajo aktivno, produktivno in zdravo staranje prebivalstva.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 so potekale ključne pripravljalne in vsebinske aktivnosti v okviru sodelovanja s Svetovno banko. V začetni fazi je bila podpisana pogodba s Svetovno banko, s čimer so bili formalno vzpostavljeni pogoji za izvedbo študije. Sledila je priprava in vsebinska uskladitev *Terms of Reference*, ki so opredelili namen, cilje, metodološki pristop in obseg analize. Na tej podlagi je

bil pripravljen prvi osnutek študije, ki je bil posredovan Svetovni banki v pregled in komentiranje ter je služil kot izhodišče za nadaljnje dopolnitve in izboljšave poročila.

Izvajanje nalog na podlagi 12.a člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Vrsta projekta: Javna služba

Projektna vloga IER: Vodja projekta

Trajanje: 2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Namen izvajanja nalog na podlagi 12.a člena ZPIZ je zagotovitev rednega raziskovalnega dela na razvoju in vzdrževanju tako baz podatkov kot tudi modelskih orodij (modela trga dela, modela socialnih transferjev in dinamičnega pokojninskega modela), ki bodo omogočala hitro in učinkovito odzivnost na strateške in tudi tekoče potrebe nosilcev ekonomske politike na pomembnih področjih delovanja slovenske vlade v naslednjih desetletjih: davčnega sistema in socialnih prispevkov, pokojninskega sistema, socialnih transferjev in trga dela.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Aktivnosti so bile usmerjene v posodabljanje in vzdrževanje mikrosimulacijskih modelov na področju pokojnin, trga dela in socialnih transferjev, s čimer zagotavljamo, da modeli odražajo trenutne ekonomske in socialne razmere ter so sposobni natančno napovedovati učinke potencialnih ali dejanskih sprememb. Tako smo npr. model DYPENSI razširili z modulom za 2. pokojninski steber ter ga prevedli iz Modgena na OpenM++. Obenem smo pripravili veliko število simulacij in poglobljene analize predlaganih sprememb pokojninske zakonodaje. Na podlagi izračunov dinamičnega pokojninskega modela DPYENSI so odločevalci preverili učinke posameznih možnih sprememb pokojninske zakonodaje in se odločili za končno obliko pokojninske reforme.

C.2. Projekti, ki so se nadaljevali v letu 2025

SUSTAINWELL – Sustainable Welfare: Rethinking the roles of Family, Market and State

Vrsta projekta: tuji projekt (program Obzorje Evropa)

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2023–2027

Osnovni namen in cilji: i) analiza priložnosti, ki izhajajo iz daljše pričakovane življenjske dobe in zdravega življenja ter splošno iz srebrnega gospodarstva; ii) analiza odzivov posameznikov in gospodinjstev (pri tržnih in netržnih rezultatih) ter drugih akterjev v družbi, ki se soočajo z izzivi staranja; iii) analiza vpliva staranja na neenakost (znotraj in med generacijami) ob zavedanju, da je socialna kohezija ključna za soočanje z izzivom staranja; iv) predlogi politik, ki bodo uravnotežene glede na spol in življenjski cikel.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 smo pripravili *tax-benefit* kalkulator za dinamični komparativni mikrosimulacijski model MicroWELT. *Tax-benefit* kalkulator smo pripravili na podlagi orodja EUROMOD za 8 vključenih držav. Glavni koraki pri oblikovanju *tax-benefit* kalkulatorja so bili: i) ustvarjanje sintetične vhodne podatkovne baze, ii) prilagoditev modela EUROMOD za posamezne države, kjer je bilo to potrebno, ter izvedba simulacije, ki ustvari izhodne datoteke, iii) združevanje simuliranih prejemkov in davkov v kategorije NTA (*National Transfer Accounts*) ter izpeljava modelskih

parametrov. Pripravili smo tudi parametre, s katerimi smo zajeli sisteme oziroma prejeme, povezane z brezposelnostjo in starševstvom.

Nadaljnji razvoj in posodobitev modela generacijskih računov

Vrsta projekta: javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2023–2025

Osnovni namen in cilji: i) delo na domačih dolgoročnih napovedih posameznih predpostavk; ii) nadgradnja obstoječih scenarijev (na primer simulacija vezave starosti ob upokojitvi na pričakovano življenjsko dobo); iii) posodobitev in testiranje modelov (model generacijskih računov in dinamični mikrosimulacijski pokojninski model) za dolgoročne projekcije tudi drugih javnofinančnih prejemkov in izdatkov razen stroškov staranja; iv) opravljanje različnih testiranj in nadgradnja znanja.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 smo zaključili z delom na vseh delovnih sklopih, s posebnim poudarkom na delovnih sklopih DS2: posodabljanje modela generacijskih računov, DS3: posodabljanje dinamičnega mikrosimulacijskega modela DYPENSI za potrebe modela generacijskih računov, in DS4: delo na domačih dolgoročnih napovedih posameznih predpostavk. Za potrebe AWG smo pripravili tudi ocene učinkov sprejete pokojninske reforme v letu 2025 ter izhodišča za usklajevanje z Evropsko komisijo glede predpostavk s področja trga dela pri prilagoditvi izračunov.

Expert Network for Analytical Support in Social Policies (ENASSP)

Vrsta projekta: tuji projekt

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2022–2026

Osnovni namen in cilji: V okviru projekta ESPAN (del ENASSP), katerega koordinator je Luxembourg Institute of Socio-Economic Research (LISER), sledimo naslednjim ciljem: i) podpora Evropski komisiji z zagotavljanjem kakovostnih in pravočasnih neodvisnih informacij, nasvetov, analiz in ekspertiz na področju socialne politike ter ii) spremljanje napredka Slovenije pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020, Odprte metode koordinacije na socialnem področju in Paketa socialnih investicij.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 smo pripravili naslednje analize in ekspertize: i) tematsko poročilo »*The fight against homelessness and its links with anti-poverty policies in Slovenia*«; ii) tematsko poročilo »*Long-term care settings for older people in Slovenia*«; iii) posodobitev »*Country Profile*« za Slovenijo in iv) ad hoc poročilo v zvezi z »*Reform of the Belgian health insurance system – Preliminary questions to identify best practices and potential case studies*«.

C.3. Prijave raziskovalnih projektov v ocenjevanju

Intergenerational Fairness: A Life-Course Approach

Vrsta projekta: tuji projekt

Razpis: HORIZON-CL2-2025-01-TRANSFO-10

Koordinator: Prognos AG

Vloga IER: partner na projektu

Osnovni namen in cilji: LIFe si prizadeva izboljšati razumevanje dejavnikov in prihodnjih trendov medgeneracijske pravičnosti ter oblikovalcem politik zagotoviti znanstveno podprte podatke za naslavljanje naraščajočih medgeneracijskih neenakosti. Medgeneracijska pravičnost je večdimenzionalen pojem, ki ga običajno merimo z nizom kazalnikov na različnih področjih. Projekt razvija dinamičen, integriran okvir za analizo ključnih dejavnikov medgeneracijske pravičnosti – od izobraževalnih in zaposlitvenih priložnosti do dohodka, premoženja, zdravja in blaginje – ter omogoča projekcije prihodnjih trendov in vrednotenje hipotetičnih scenarijev. Okvir združuje prednosti glavnih analitičnih pristopov in upošteva raznolikost življenjskih potekov ter njihov razvoj v preteklosti in prihodnosti, oblikovan s stvarnimi in hipotetičnimi socioekonomskimi politikami.

C.4. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v letu 2025

Objave:

STROPNIK, Nada. The fight against homelessness and its links with anti-poverty policies in Slovenia. Luxembourg: Publications Office of the European Union, cop. 2025. <https://webgate.ec.europa.eu/circabc-ewpp/ui/group/bab664d7-1188-47b2-9fa6-869902320ba2/library/12923cc9-f8d0-4cc5-9bb5-dc48a7433dd8/details>. [COBISS.SI-ID 261123843].

KALAR, Barbara, BARTOLJ, Tjaša, KUMP, Nataša. (2025). Primerjalna analiza in kritična ocena metodologije izračuna minimalnih življenjskih stroškov v Sloveniji. Inštitut za ekonomska raziskovanja. (EkonomiERa, Socialna vključenost in pokojnine).

Študije in poročila:

EUROMOD Country Report – Slovenia, 2021–2024.

Končno poročilo projekta Raziskava o minimalnih življenjskih stroških z naslovom Izračun minimalnih življenjskih stroškov.

Končno poročilo projekta Nadaljnji razvoj in posodobitev modela generacijskih računov z enakim naslovom.

Prvi osnutek poročila Slovenia: Background Paper on Ageing Policies.

STROPNIK, Nada, MAJCEN, Boris, LEBAR, Lea, DOŠENOVIC BONAČA, Petra (2025). Country Profile – Slovenia. European Social Policy Analysis Network, Bruselj: European Commission. Unpublished and confidential to the European Commission.

KUMP, Nataša, MAJCEN, Boris, RANGUS, Andraž. (2025) IZRAČUNI UČINKOV SPREMEMB ZAKONA ZPIZ-20: vmesno poročilo. Inštitut za ekonomska raziskovanja.

KUMP, Nataša, MAJCEN, Boris, RANGUS, Andraž. (2025) IZRAČUNI UČINKOV SPREMEMB ZAKONA ZPIZ-20: končno poročilo. Inštitut za ekonomska raziskovanja.

Organizacija in udeležbe na konferencah, delavnicah in drugih dogodkih:

EUROMOD Annual Meeting and Research Workshop 2025, <https://euromod-web.jrc.ec.europa.eu/news-and-events/events/euromod-annual-meeting-and-research-workshop-2025>; dogodek smo gostili v Ljubljani.

DYPNESI workshop, Second pension pillar and long-term modules. 10. - 18. 11. 2025.

IMF meeting: Assessment of the Pension Reform. 11. 11. 2025.

Drugo:

Redni letni sestanek projektne skupine SUSTAWELL, *online*, 11. in 13. november 2025.

D. ZDRAVSTVO IN DOLGOTRAJNA OSKRBA

Na področju zdravstva in dolgotrajne oskrbe smo nadaljevali delo na projektu IMPROVE, financiranim iz programa Obzorje Evropa ter na enem projektu javne službe, usmerjenem v razvoj in implementacijo modela za hitro odkrivanje in upravljanje poslovnih tveganj v javnih zdravstvenih zavodih (JZZ). Oddali smo tudi dve prijavi na program Obzorje Evropa (HIVE-MED-RM – *Health Innovation and Valorisation Empowerment in the Mediterranean through Research Management*, HELIOS – *Health Ecosystems Linking Innovation for Open Synergies*).

D.1. Projekti, pridobljeni v letu 2025

V letu 2025 nismo pridobili novega projekta, smo pa oddali dve prijavi na program Obzorje Evropa, pri katerih smo koordinatorji projekta.

D.2. Projekti, ki so se nadaljevali v letu 2025

Model upravljanja za hitro odkrivanje in upravljanje tveganj v javnih zdravstvenih zavodih

Vrsta projekta: javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2024–2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Projekt je usmerjen v razvoj in implementacijo modela za hitro odkrivanje in upravljanje poslovnih tveganj v javnih zdravstvenih zavodih (JZZ) v Sloveniji. Trenutno stanje kaže, da poslovanje številnih JZZ pogosto ne dosega ciljev učinkovitega in gospodarnega ravnanja z javnimi sredstvi, kar vpliva na kakovost zdravstvenih storitev in trajnostni razvoj teh zavodov. Cilji projekta so razvoj modela ključnih kazalnikov uspešnosti (KPI) za hitro odkrivanje poslovnih tveganj, izdelava podatkovnega modela in avtomatskega vmesnika za zajem podatkov, razvoj metodologije za analizo KPI in razvrščanje JZZ v različne kategorije tveganja, opredelitev ukrepov za upravljanje tveganj, priprava protokolov za implementacijo ukrepov ter testna implementacija modela v izbranem JZZ. Model bo temeljil na mesečnih ocenah poslovanja, kar bo omogočilo pravočasno zaznavanje odstopanj in hitro ukrepanje.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: i) z naročnikom smo uskladili nabor ključnih kazalnikov poslovne uspešnosti; ii) sledila je izgradnja in vzpostavitev modela za upravljanje tveganj v JZZ; iii) izvedli smo pilotno implementacijo modela v izbranem JZZ (BGP Kranj); iv) opredelili smo ukrepe za upravljanje tveganj in pripravili protokole za implementacijo ukrepov.

IMPROVE – Framework to IMPROVE the Integration of Patient Generated Health Data to Facilitate Value Based Healthcare

Vrsta projekta: tuji projekt (program Obzorje Evropa)

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2023–2028

Osnovni namen in cilji: Projekt IMPROVE, financiran iz programa Obzorje Evropske unije, je namenjen spodbujanju uvajanja zdravstvene oskrbe, osredotočene na vrednost (NaVTeZ), po vsej Evropi. S poudarkom na pacientu kot osrednjem delu oskrbe se projekt osredotoča na doseganje najboljših zdravstvenih izidov ob učinkoviti rabi virov. Projekt rešuje ključne izzive, kot so razvoj standardiziranih sistemov za merjenje izidov pacientov, izboljšanje kakovosti podatkov ter optimizacija stroškovno učinkovitih poti zdravstvene oskrbe. Pomemben vidik projekta je poudarek na sodelovanju med državami za izboljšanje procesov zbiranja in izmenjave podatkov. To je ključno za izvajanje načel NaVTeZ, ki zahtevajo dosledno spremljanje izidov in sprotne povratne informacije.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 smo v sodelovanju s partnerskimi institucijami nadaljevali z razvojem okvirja za izvajanje sistematičnih pregledov, pregledov literature in potencialnih meta-analiz. Sodelovali smo pri nadgrajevanju podatkovne zbirke, ki vsebuje nabor pomembnejših dokumentov z znanstvenimi dokazi, obstoječimi okvirji in modeli ter praksami za vključevanje izidov, ki jih poročajo pacienti. Nadaljevali smo aktivnosti v okviru delovnega paketa, ki se nanaša na testiranje in validacijo IMPROVE modela na petih izbranih terapevtskih področjih. IER pokriva področje oftalmologije, pri čemer testiranje in validacija zahtevata vključitev pacientov in zdravstvenih delavcev. S tem namenom smo v okviru konzorcijskega srečanja januarja v Ljubljani izvedli delavnico z vsemi pomembnimi deležniki ne le na področju oftalmologije, temveč tudi z drugih terapevtskih področij, vključenih v okvir projekta.

D.3. Prijave raziskovalnih projektov v ocenjevanju v letu 2025

HIVE-MED-RM – Health Innovation and Valorisation empowerment in the Mediterranean through Research management

Vrsta projekta: tuji projekt

Razpis: HORIZON-WIDERA-2025-06-ERA-01

Koordinator: IER

Osnovni namen in cilji: Projekt je zasnovan kot sistemski odziv za krepitev vloge raziskovalnih menedžerjev (RM) kot gonilne sile inovacij na področju zdravja. Temelji na prepričanju, da lahko profesionalizirani in povezani RM pospešijo prenos rezultatov raziskav v *spin-off* podjetja, licence in zdravstvene tehnologije ter tako okrepijo institucionalno konkurenčnost in družbeni vpliv. Z izkoriščanjem ukrepa ERA Action 17, smernic CoARA in RM Comp bo projekt neposredno prispeval k okreelitvi zmogljivosti in priznanju raziskovalnih partnerjev v evro-sredozemski regiji ter se uskladi s širšim programom reform ERA.

HELIOS – Health Ecosystems Linking Innovation for Open Synergies

Vrsta projekta: tuji projekt

Koordinator: IER

Osnovni namen in cilji: Projekt razvija skupne nadnacionalne načrte za spodbujanje inovacij na področju digitalizacije zdravstvenega varstva in digitalnih rešitev za zdravje po vsej Evropi in v sosednjih regijah. Ker zdravstveni sistemi doživljajo hitro digitalno preobrazbo, zlasti v državah z naraščajočo inovativno zmogljivostjo, je nujno treba vključiti države, pridružene programu Obzorje Evropa, v oblikovanje te preobrazbe. HELIOS se neposredno odziva na ta poziv z oblikovanjem vključujočih mehanizmov, ki zagotavljajo, da nastajajoči inovatorji, institucije in zdravstveni organi skupaj razvijajo interoperabilne, na dokazih temelječe in etično usklajene digitalne zdravstvene rešitve.

D.4. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v letu 2025

Študije in poročila

V okviru projekta Model upravljanja za hitro odkrivanje in upravljanje tveganj v javnih zdravstvenih zavodih smo pripravili naslednja poročila: metodološke smernice (Poročilo drugega delovnega svežnja), predstavitev modela (Poročilo tretjega delovnega svežnja), poročilo o ukrepih, sanacijskih načrtih in protokolih za izvajanje ukrepov ter poročilo o testiranju modela.

Organizacija in udeležbe na konferencah, delavnicah in drugih dogodkih:

V okviru projekta IMPROVE smo se v letu 2025 udeležili dveh konzorcijskih srečanj (Ljubljana, januar 2025 in Lecce, Italija, junij 2025).

E. PODJETNIŠKO SVETOVANJE

Področje podjetniškega svetovanja vključuje znanstvenoraziskovalno in poslovno svetovalno delo. Na eni strani proučujemo zakonitosti in trende, ki določajo dogajanje na podjetniški ravni, odzivanje podjetij na aktualne izzive (npr. digitalizacija), primerjamo uspešnost slovenskih podjetij s podjetji iz drugih držav ter nosilec ekonomskih politik zagotavljamo ustrezno znanstveno in strokovno podporo pri oblikovanju učinkovitih strategij, politik in ukrepov. Na drugi strani znanstvenoraziskovalna spoznanja prenašamo v prakso ter podjetjem pomagamo slediti najnovejšim poslovnim trendom, izboljševati konkurenčnost in poslovne rezultate.

V letu 2025 smo pridobili tri nove projekte in nadaljevali delo na treh projektih podjetniškega svetovanja. Projekti so usmerjeni predvsem v povečanje operativne in stroškovne učinkovitosti poslovanja podjetij ter vzpostavitev sistema spremljanja izvajanja strategije podjetja. Izvedli smo tudi recenzijo programa postopnega zapiranja Premogovnika Velenje.

E.1. Projekti, pridobljeni v letu 2025

Povečanje učinkovitosti delovanja organizacijskih enot v družbi XYV na primeru PP

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Namen projekta je povečati operativno učinkovitost PP (hitrejšje izvajanje nalog brez nepotrebnega čakanja ali neusklajenih aktivnosti, boljše razporejanje virov, jasnejše prioritete) ter izboljšati odnose med organizacijskimi enotami (večje zaupanje med PP in drugimi OE, zmanjšanje pasivnega odpora do PP kot »kreatorja nepotrebne birokracije«). Cilji projekta so: i) ugotoviti kritične elemente in aktivnosti, ki v poslovnih procesih zavirajo potek dela, zmanjšujejo kakovost izvedenega dela ter s tem povečujejo stroške poslovanja in stopnjo nezadovoljstva sodelavcev; ii) analizirati kakovost izvajanja procesov (spletno anketiranje organizacijskih enot, ki sodelujejo s PP); iii) oblikovati ukrepe za izboljšanje učinkovitosti; iv) pripraviti izvedbeni načrt za njihovo implementacijo.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: i) izdelava operativnega načrta dela; ii) priprava metodologije za posnetek stanja; iii) izdelava posnetka obstoječega stanja; iv) priprava izvedbenega načrta izboljšav; v) predstavitev ugotovitev in rezultatov projekta.

Recenzija Programa postopnega zapiranja Premogovnika Velenje za obdobje 2026–2045

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025–2026

Osnovni namen in cilji: Namen je z recenzijo omogočiti pridobitev zunanjega mnenja ekspertov z različnih področij za sistematično preverjanje ustreznosti, skladnosti in izvedljivosti pripravljenega programa. Cilj projekta je izdelava recenzije Programa postopnega zapiranja Premogovnika Velenje za obdobje 2026–2045 na štirih področjih: i) tehnično-tehnološke rešitve postopnega zapiranja Premogovnika Velenje; ii) razreševanje problematike kadrovske-socialnega dela v luči Zakona o postopnem zapiranju Premogovnika Velenje; iii) ekonomsko-finančni vidik zapiranja; iv) načrt obvladovanja tveganj. Poleg tega je treba oblikovati priporočila za izboljšanje dokumenta in naročniku zagotoviti pomoč pri dajanju dodatnih pojasnil.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: i) pripravljalna faza in izdelava natančnejšega koncepta recenzije z metodologijo; ii) dogovor o vsebinskih vprašanjih; iii) potrditev terminskega načrta; iv) izdelava recenzije; v) priprava recenzijskega poročila in predstavitev.

Izdelava in vpeljava metodologije alokacije stroškov v JKL

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025–2026

Osnovni namen in cilji: Namen je izdelati pregleden, natančen in popoln sistem spremljanja vseh stroškov, s katerim bo JKL ločeno spremljal stroške dveh dejavnosti, ter izdelati metodologijo alokacije stroškov na stroškovna mesta v procesu izvajanja dveh dejavnosti v JKL.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: i) operativna zasnova projekta, ii) posnetek stanja in iii) identifikacija predvidenih aktivnosti na področju opredeljene dejavnosti.

E.2. Projekti, ki so se nadaljevali v letu 2025

Spremljanje uspešnosti izvajanja strategij podjetja

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025–

Osnovni namen in cilji: Namen je vpeljati poenoten sistem spremljanja izvajanja strategije za še boljšo implementacijo uresničevanja strategije in poistovetenje zaposlenih z zastavljenimi cilji, strateškimi usmeritvami in strateškimi projekti. Cilji projekta so: i) oblikovati sistem spremljanja izvajanja strategije po področjih delovanja; ii) zagotoviti upoštevanje zastavljenih terminskih planov izvajanja strateških ukrepov in opredeliti morebitne ključne vzroke zamud (strateški cilji, kazalniki, prednosti in slabosti, ukrepi); iii) pripraviti predlog nadaljnjih aktivnosti.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: i) priprava predlogov za pregled realizacije opredeljenih aktivnosti in identifikacija vzrokov morebitnega nedoseganja razvojnih ciljev; ii) vpeljava rednega polletnega spremljanja izvajanja strategije; iii) dopolnitev strateških ukrepov s sintezo ugotovitev; iv) oblikovanje dodatnih ukrepov in nadaljnjih aktivnosti.

Spremljanje uspešnosti izvajanja strategij

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2024–2025

Osnovni namen in cilji: Vpeljati poenoten sistem spremljanja izvajanja strategije za še boljšo implementacijo strategije in poistovetenje zaposlenih z zastavljenimi cilji, strateškimi usmeritvami in projekti. Cilji projekta so: i) oblikovati sistem spremljanja izvajanja strategije po področjih delovanja; ii) zagotoviti upoštevanje terminskih planov izvajanja strateških ukrepov in opredeliti morebitne ključne vzroke zamud (strateški cilji, kazalniki, prednosti in slabosti, ukrepi); iii) pripraviti predlog nadaljnjih aktivnosti.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: i) priprava predlogov za pregled realizacije opredeljenih aktivnosti in identifikacija vzrokov morebitnega nedoseganja razvojnih ciljev; ii) vpeljava rednega polletnega spremljanja izvajanja strategije; iii) dopolnitev strateških ukrepov s sintezo ugotovitev; iv) oblikovanje dodatnih ukrepov in nadaljnjih aktivnosti.

Ocena kvalitete internih dobavljaca

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2024–2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Osnovni namen je izboljšati stroškovno učinkovitost družbe s povečanjem odzivnosti enot v celotni verigi ustvarjanja dodane vrednosti in povečevanjem zadovoljstva kupcev. Cilji so: i) ugotoviti kritične elemente in aktivnosti, ki v poslovnih procesih zavirajo potek dela, zmanjšujejo

kakovost izvedenega dela ter s tem povečujejo stroške poslovanja in stopnjo nezadovoljstva notranjih dobaviteljev in kupcev; ii) pridobiti ideje in pobude za še boljše medsebojno sodelovanje ter s tem dvigniti organizacijsko kulturo družbe na še višji nivo; iii) odpraviti "funkcijske silose" z izboljšanim komuniciranjem in sodelovanjem med poslovnimi funkcijami in organizacijskimi vlogami; iv) optimizirati poslovni proces in odpraviti težave na prehodih med oddelki z implementacijo ugotovljenih koristnih predlogov.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: i) izvajanje izboljšav; ii) spremljanje učinkov.

E.3. Prijave raziskovalnih projektov v ocenjevanju v letu 2025

Povečanje učinkovitosti delovanja organizacijskih enot v družbi X na primeru Tehnike in Proizvodnje

Osnovni namen in cilji: Namen projekta je izboljšati operativno učinkovitost izbranih sektorjev v podjetju za hitrejšo izvajanje nalog brez nepotrebnega čakanja ali neusklajenih aktivnosti, boljše razporejanje virov in izboljšanje odnosov med organizacijskimi enotami.

E.4. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v letu 2025

Organizacija in udeležbe na konferencah, delavnicah in drugih dogodkih:

Sodelavec Inštituta je znanstveni mentor na CFA Institute Research Challenge.

Udeležba na več delavnicah in dogodkih v organizaciji CFA Institute Research Challenge.

F. TRG DELA IN IZOBRAŽEVANJE

Na področju trga dela in izobraževanja smo nadaljevali delo na dveh projektih javne službe in enem domačem tržnem projektu. V okviru projekta Vojaški poklici in mladi v RS preučujemo stališča in vrednote mladih o trgu dela ter njihov odnos do vojaških poklicev, v okviru projekta Omejitve agilnega dela pa analiziramo učinke agilnosti na spanje in inovativnost. Poleg tega izvajamo analizo stanja in razvoja kariernega sistema raziskovalk in raziskovalcev v Sloveniji.

F.1. Projekti, pridobljeni v letu 2025

V letu 2025 nismo pridobili novih projektov.

F.2. Projekti, ki so se nadaljevali v letu 2025

Vojaški poklici in mladi v RS

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja delovnega sklopa

Trajanje: 2024–2026

Osnovni namen in cilji: Namen predlaganega projekta je ponuditi celostno sliko o stališčih in vrednotah mladih v sodobni slovenski družbi, o trgu dela in pozicioniranju mladih na trgu dela ter identificirati odnose do vojaških poklicev, od nizko do visoko specializiranih. Cilji projekta so: (i) analiza ključnih ugotovitev dosedanjih raziskav, identifikacija trendov v spremembah interesa in pričakovanj mladih do

vojaškega poklica od leta 2000 dalje; (ii) razumevanje trga dela in položaja mladih na njem ter vrednot in stališč posebne skupine mladih, ki izražajo interes za vojaške aktivnosti; (iii) razumevanje vrednot in stališč mladih ter morebitnih sprememb v odnosu do domoljubja in vojaškega poklica zaradi spremenjenih varnostnih okoliščin v Evropi in svetu; (iv) stališča, interes in motivacija mlajših zaposlenih v Slovenski vojski ter (v) analiza vpliva poznavanja in uporabe naprednih vojaških tehnologij na odločitve mladih zaposlenih.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V okviru projekta smo zbrali, povezali in analizirali administrativne ter statistične podatke o zaposlovanju v Slovenski vojski, gibanju kadrov, plačah in izobraževalnih tokovih. Izvedli smo analize novih zaposlitev in odhodov, položaja mladih na trgu dela, primerjalno analizo plač med vojaškimi in primerljivimi civilnimi poklici ter pregled izobraževalnega sistema kot bazena prihodnjih kadrov. Projekt je vključeval sodelovanje z MORS in uporabo mikropodatkov SURS ter javno objavljenih statistik, rezultati analiz pa so bili sistematično združeni v celovito analitično poročilo, namenjeno podpori nadaljnjemu načrtovanju kadrovskega ukrepov.

Omejitve agilnega dela: Preučevanje učinkov agilnosti na spanje in inovativnost

Vrsta projekta: javna služba (temeljni projekt)

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2022–2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Temeljni cilj projekta je natančno preučiti, kako pojavi na delovnem mestu vplivajo na spanje in obratno. Raziskava to obravnava z uporabo objektivnih meritev spanja (s klinično validiranimi napravami) v naravnem okolju, ki jih kombinira z vsakodnevnimi zaznavami, temelječimi na zbranih izkušnjah, ter izkušnjami udeležencev v realnem delovnem okolju. To poteka skozi čas, kar omogoča zaznavanje vzročnosti v osnovnem razmerju med spanjem in delom, proučevanje njune vzajemnosti ter učinkov skozi čas v okviru agilnega, kreativnega in inovativnega dela.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Da bi raziskali razmerje med kakovostjo spanja in ustvarjalnostjo opazovanih posameznikov, smo uporabili pristop panelne vektorske avtoregresije na podlagi spremenljivk, ki se nanašajo na kakovost spanja, kreativnost, stres in število delovnih ur. Naši rezultati kažejo, da je povečanje ustvarjalnosti, ki ga povzročijo drugi dejavniki, daljše v primerjavi s povečanjem ustvarjalnosti, ki ga povzroči izboljšana kakovost spanja.

Stanje in razvoj kariernega sistema raziskovalcev in raziskovalcev v Sloveniji glede na priporočila Sveta Evropske unije in OECD

Vrsta projekta: javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: vodja delovnega sklopa

Trajanje: 2024–2026

Osnovni namen in cilji: Osnovni namen dvoletnega projekta je pripraviti mednarodno primerjalno analizo stanja sistema zaposlovanja, izvolitev v nazive ter napredovanja raziskovalcev in raziskovalcev v izbranih državah ter skladnosti njihovih ukrepov z ukrepi Evropske unije na tem področju, izdelati analizo sistemskih in normativnih razlik ter usklajenosti kariernega sistema raziskovalcev in raziskovalcev v Sloveniji glede na priporočila Sveta Evropske unije, OECD ter Listine in Kodeksa za raziskovalce, ter oblikovati

usmeritve in priporočila na sistemski/nacionalni ravni ter na institucionalnih ravneh za uskladitev ter izboljšanje kariernega sistema raziskovalk in raziskovalcev v Sloveniji.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 smo na FDV izvedli posvet z deležniki, v katerem so sodelovali raziskovalke in raziskovalci, strokovni sodelavci v raziskovanju, oblikovalci politik, predstavniki interesnih skupnosti in drugi akterji znanstvenoraziskovalnega prostora v Sloveniji. Posvet je bil namenjen obravnavi izzivov, povezanih s kariernim razvojem raziskovalk in raziskovalcev. Kasneje v letu smo izvedli tudi anketo med raziskovalkami in raziskovalci, v kateri je sodelovalo 1.000 respondentov. Rezultati ankete so potrdili ugotovitve posveta ter omogočili kvantitativno oceno stanja na področju kariernega razvoja raziskovalk in raziskovalcev, hkrati pa predstavljajo podlago za oblikovanje priporočil. V okviru priprave mednarodne primerjalne analize sistema zaposlovanja in kariernih poti raziskovalk in raziskovalcev v izbranih državah smo na podlagi razvite metodologije pripravili analitični pregled za države, dogovorjene z naročnikom, in sicer za Avstrijo, Dansko, Hrvaško, Finsko in Češko.

F.3. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v letu 2025

Študije, poročila:

BARTOLJ, T., MUROVEC, N. (2025) Analiza trga delovne sile in pozicioniranje mladih na trgu delovne sile. Poročilo 4. faze RRIA: Vojaški poklici in mladi v Republiki Sloveniji.

Organizacija in udeležbe na konferencah, delavnicah in drugih dogodkih:

BAVDAŽ, Mojca, BARTOLJ, Tjaša, LOTRIČ DOLINAR, Aleša, POLANEC, Sašo, REDEK, Tjaša. Speeding up the release of the Total Market Production Index (TMPI). V: Conference on New Techniques and Technologies for Statistics, Brussels, 11-13 March, 2025 : book of abstracts. Luksemburg: Eurostat, 2025. Str. 485-488.

Prvo in drugo fazno poročilo projekta Stanje in razvoj kariernega sistema raziskovalk in raziskovalcev v Sloveniji glede na priporočila Sveta Evropske unije in OECD.

G. REGIONALNI IN STRUKTURNI RAZVOJ

Na področju regionalnega in strukturnega razvoja smo v letu 2025 izvajali projekt Strokovna pomoč pri pripravi Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026–2050, ki smo ga pridobili v letu 2025, nadaljevali delo na projektu vrednotenja ukrepov regionalne politike v Sloveniji, ki smo ga pridobili v letu 2022, obenem pa sta bili v ocenjevanju dve prijavi raziskovalnih projektov na programa Interreg Danube in COST Action.

G.1. Projekti, pridobljeni v letu 2025

Strokovna pomoč pri pripravi Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026–2050

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025–2026

Osnovni namen in cilji: Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj ima pri pripravi Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026–2050 strokovno pomoč zunanjih izvajalcev. V okviru

strokovne pomoči je IER kot eden od zunanjih izvajalcev v sodelovanju z naročnikom zadolžen za pripravo naslednjega: izdelavo SWOT analize na področju regionalnega razvoja (identifikacija ključnih prednosti, pomanjkljivosti, priložnosti in nevarnosti); pripravo metodološkega okvirja za Strategijo regionalnega razvoja Slovenije, ki je skladen z Uredbo o dokumentih razvojnega načrtovanja in postopkih za pripravo predloga državnega proračuna; pripravo strokovnih podlag Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026–2050 z vsebinami, predpisanimi za pripravo dokumentov razvojnega načrtovanja, vključno z opredelitvijo poslanstva in prioritet, s predlogi ciljev, ukrepov in kazalnikov ter njihovo pripravo za medresorsko usklajevanje – upoštevani morajo biti tudi strateški dokumenti resornih politik, kot so na primer prostorsko načrtovanje, policentrični razvoj, stanovanjska politika, razvoj podeželja, problemska območja, specifičnosti posameznih razvojnih regij vključno s pravičnim prehodom; opredelitev predloga ukrepov za pripravo akcijskega programa Strategije regionalnega razvoja Slovenije s predvidenimi cilji in predlagano metodologijo za spremljanje izvajanja; izvedel moderiranje in podpora pri izvedbi delavnic, fokusnih skupin in konzultacij z deležniki.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 smo izvedli vse aktivnosti, z izjemo končnega predloga Strategije regionalnega razvoja Republike Slovenije 2026–2050.

G.2. Projekti, ki so se nadaljevali v letu 2025

Vrednotenje ukrepov regionalne politike v Sloveniji v programskem obdobju 2014–2020

Vrsta projekta: javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: vodja delovnega sklopa

Trajanje: 2022–2026

Osnovni namen in cilji: Namen projekta je vrednotenje relevantnosti (ustreznosti), učinkovitosti, uspešnosti, koristnosti in trajnosti ukrepov slovenske regionalne politike v obdobju 2014–2020. Vrednotenje bo med drugim identificiralo najbolj uspešne in učinkovite ukrepe za doseganje ciljev regionalne politike, najbolj primerne ukrepe za podporo večjim strateško pomembnim regijskim projektom, najustreznejše ukrepe z vidika uresničevanja regionalnih razvojnih programov itd., hkrati pa bomo identificirali tudi ključne razloge za večjo ali manjšo učinkovitost in uspešnost posameznih obravnavanih ukrepov. V okviru projekta bomo na podlagi vrednotenja ter izkušenj primerljivih evropskih držav (vrednotenja, regionalna politika) pripravili priporočila za izvajanje regionalne politike v Sloveniji v prihodnosti in predloge sprememb veljavnega zakona (ZSRR-2).

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 smo v sodelovanju z naročnikom naredili končni pregled razpoložljivih podatkov o podprtih projektih, pripravili smo tudi metodologijo vrednotenja ukrepov regionalne politike v Sloveniji v programskem obdobju 2014–2024 in začeli z izvedbo vrednotenja (analiza projektov, analiza dokumentov, intervjuji).

G.3. Prijave raziskovalnih projektov v ocenjevanju

4ResilientDR

Vrsta projekta: tuji projekt

Razpis: Interreg Danube

Koordinator: Zala County Government

Projektna vloga IER: vodja delovnega sklopa

Osnovni namen in cilji: Cilj projekta 4RESILIENT-DR je omogočiti občinam v Podonavju, da se sistematično pripravijo na kompleksne krize in njihovo obvladovanje z vzpostavitvijo skladnih, primerljivih in operativnih lokalnih zmogljivosti za pripravljenost, ki temeljijo na pristopu upravljanja na vseh in več ravneh. Projekt gradi skupno kulturo pripravljenosti s prevajanjem akademskega znanja, strategij EU in obstoječih dobrih praks v praktične rešitve upravljanja, prilagojene lokalnim razmeram. Z okrepitevijo horizontalnega sodelovanja med lokalnimi akterji in vertikalnega usklajevanja med ravnmi upravljanja projekt občinam omogoča učinkovitejše odzivanje na širok spekter kriz ter dopolnjuje nacionalne in evropske sisteme.

Transdisciplinary Scientific Community on European Territorial Policy

Vrsta projekta: tuji projekt

Razpis: COST Action

Koordinator: HEFTA Research Institute

Projektna vloga IER: partner na projektu

Osnovni namen in cilji: COST akcija si prizadeva vzpostaviti transdisciplinarno evropsko raziskovalno skupnost, namenjeno krepitvi znanstvenih temeljev teritorialnih politik in upravljanja. Združuje raziskovalce z različnih področij, vključno z regionalno znanostjo, ekonomijo, geografijo, prostorskim in urbanističnim načrtovanjem, okoljskimi študijami, politologijo in sociologijo, ki jih povezuje skupen interes za prostorske razsežnosti politik in razvoja. Akcija naslavlja trenutno razdrobljenost teritorialnih raziskav po Evropi, kjer so disciplinski »silos«, projektno sodelovanje in šibko dolgoročno mreženje omejevali povezovanje znanja. S spodbujanjem sistematičnega sodelovanja in dialoga bo vzpostavila stalno evropsko platformo, ki bo omogočala primerjalne raziskave, konceptualne inovacije in metodološki razvoj na področju teritorialnih politik. Akcija se osredotoča na tri medsebojno povezane tematske sklope: (1) odpornost ozemelj in skupnosti, (2) zeleni prehod in trajnostnost ter (3) izzivi globalizacije in teritorialne prihodnosti. V okviru teh tem bo akcija razvila nove okvire in analitična orodja, ki povezujejo teritorialne procese z evropskimi političnimi cilji in mehanizmi upravljanja.

G.4. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v letu 2025

Študije, poročila:

KAVAŠ, D., ZAVODNIK LAMOVŠEK, A., & NARED, J. (2025). Strokovna pomoč pri pripravi Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026–2030. Ljubljana: Inštitut za ekonomska raziskovanja; Univerza v Ljubljani, Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo; ZRC SAZU, Geografski inštitut Antona Melika.

Organizacija in udeležbe na konferencah, delavnicah in drugih dogodkih:

Predstavitev predloga Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026–2050 na Slovenskih regionalnih dnevih 2025, ki so potekali 22. in 23. oktobra na Kopah pod naslovom Celostno načrtovanje za prihodnost regij.

Predstavitev predloga Strategije regionalnega razvoja Slovenije 2026–2050 na Delovni skupini vlade za pripravo predloga Strategije regionalnega razvoja Slovenije za obdobje 2026–2050: 10. 6. 2025, 11. 9. 2025 in 2. 12. 2025.

Predstavitev predloga Strategije regionalnega razvoja Slovenije 2026–2050 predstavnikom regionalnih razvojnih agencij: 16. 6. 2025 in 19. 9. 2025.

Delavnica z Ministrstvom za kohezijo in regionalni razvoj: 17. 4., 26. 8. in 28. 8. 2025.

Delavnica z OECD (TSI projekt Krepitev strateškega načrtovanja v Sloveniji za skladni regionalni razvoj in pravični prehod), Portorož, 3. 6. 2025.

Udeležba na Letni konferenci Regional Studies Association (RSA) 2025, ki je potekala od 6. do 9. 5. 2025 na University of Porto / School of Economics and Management v Portu (Portugalska) pod naslovom "*Navigating Regional Transformation*" ("Usmerjanje regionalne preobrazbe").

Sodelovanje v mednarodni diskusijski skupini I3, ki sta jo spomladi imenovala *Directorate-General for Regional and Urban Policy* (DG Regio) in *European Innovation Council and SMEs Executive Agency* (EISMEA) na podlagi strokovnih kompetenc in izkušenj ekspertov, ki so se odzvali na javni poziv. Delo skupine je potekalo v okviru treh sestankov, od katerih sta bila dva izvedena na daljavo, zadnji pa v živo kot del Letnega foruma I3 septembra 2025. Srečanja so bila namenjena izmenjavi izkušenj, razpravi o ključnih izzivih ter oblikovanju skupnih pogledov na razvoj medregionalnega sodelovanja, inovacijskih ekosistemov in izboljšanje finančnega mehanizma I3 z vidika manj razvitih regij. Poudarek je bil na vključevanju različnih perspektiv ter iskanju praktičnih rešitev za deležnike inovacijskega ekosistema in inovativna podjetja pri vključevanju v evropske in globalne verige vrednosti. Ob zaključku smo člani skupine oblikovali priporočila za nadaljnji razvoj mehanizma I3, ki predstavljajo podlago za prihodnje razpise.

H. OKOLJE IN TRAJNOSTNI RAZVOJ

Na področju okolja in trajnostnega razvoja smo delo nadaljevali na petih projektih: treh temeljnih, od katerih sta se dva zaključila v letu 2025, enem projektu Ciljnega raziskovalnega programa in enem tržnem projektu. Pridobili smo tudi tri nove projekte: temeljni projekt, projekt Ciljnega raziskovalnega programa in tuji projekt programa Obzorje Evropa. Poleg tega smo oddali tri prijave na razpis COST Action.

V okviru projektov se vsebinsko osredotočamo na tri povezana področja. Prvi sklop je namenjen razumevanju in zmanjševanju okoljskih oblik revščine: razvijamo učinkovitejše ciljno usmerjanje ukrepov za energetske revščine v okviru NEPN, ocenjujemo vplive ETS2 oziroma nacionalnega davka na ogljik na energetske revščine v gospodinjstvih in mikropodjetjih ter pripravljamo priporočila kot podlago za nacionalni Socialni načrt za podnebje 2026–2032. Hkrati poglobljamo razumevanje mobilnostne revščine z analizo izkušenj ranljivih skupin ter širših družbenih, gospodarskih in okoljskih dejavnikov za razvoj pravičnejših politik mobilnosti. Drugi sklop se nanaša na analitična in modelna orodja za podporo zelenim politikam: razvijamo razširjen CGE-model slovenskega gospodarstva, ki integrira ekonomske, okoljske in energetske vidike za realističnejše ocenjevanje učinkov zelenih politik, ter vzpostavljamo celovit nabor znanstvenih orodij za politično-sistemske prehode v zeleno in odporno gospodarstvo. Tretji sklop obravnava oblikovanje in upravljanje podnebnih ukrepov v širšem družbenem okviru: analiziramo in vrednotimo ukrepe za zmanjšanje emisij TGP po sektorjih ter oblikujemo usklajene, slovenskim razmeram prilagojene politične pakete, pri čemer posebej analiziramo tudi vlogo sindikatov v trajnostnem prehodu.

H.1. Projekti, pridobljeni v letu 2025

Socialni vidiki zelenega prehoda (SoGreen)

Vrsta projekta: tuji projekt (program Obzorje Evropa)

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2025–2027

Osnovni namen in cilji: Projekt SoGreen bo okrepil zmogljivosti štirih vodilnih evropskih družboslovnih infrastruktur (ESS ERIC, SHARE ERIC, GGP in GUIDE) za proučevanje družbenih vidikov zelenega prehoda med različnimi generacijami in socio-ekonomskimi skupinami. V okviru projekta bodo razvita nova orodja, vprašalniki in vizualizacije ter integrirani novi podatki, kot so geoprostorski podatki, kar bo omogočilo interdisciplinarne vpogleda na nacionalni in regionalni ravni.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Pregled obstoječih podatkovnih baz.

Napredek pri modeliranju za premostitev vrzeli v praksi pri reševanju energetske revščine

Vrsta projekta: javna služba (temeljni projekt)

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025–2027

Osnovni namen in cilji: Projekt je namenjen podpori akademskim in političnim prizadevanjem za boljše ciljno usmerjanje intervencij, vezanih na energetske revščine kot eno od kritičnih področij v Celovitem nacionalnem energetske in podnebne načrtu (NEPN). Prispevek projekta je dvoplasten: (1) mapiranje razpoložljivih sekundarnih podatkov o socio-demografskih, ekonomskih, geografskih in okoljskih dejavnikih, ki jih je mogoče uporabiti za merjenje in napovedovanje energetske revščine, ter (2) razvoj modelov za napovedovanje energetske revščine, ki maksimirajo potencial obstoječih podatkov. Rezultati projekta bodo omogočili učinkovitejše izvajanje političnih ukrepov, ki ščitijo prebivalstvo pred energetske krizo.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Izvedba dveh konzorcijskih sestankov, priprava načrta komuniciranja in diseminacije, postavitve spletne strani za diseminacijo rezultatov (<https://www.ohmleta.si/>), sistematičen pregled baz podatkov, priprava nabora podatkov za model ter pregled tehnik napovedovanja različnih oblik revščin (priprava poročila in članka), nadgradnja članka *Assessing the predictive power of macroeconomic indicators for energy poverty in the EU: A panel regression approach*.

Razvoj izračunljivega modela splošnega ravnovesja za ocenjevanje podnebno-energetskih ukrepov v Republiki Sloveniji

Vrsta projekta: Javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025–2028

Osnovni namen in cilji: Projekt se osredotoča na razvoj razširjenega izračunljivega modela splošnega ravnovesja (CGE) slovenskega gospodarstva, ki omogoča oceno neposrednih in posrednih učinkov političnih ukrepov na celotno gospodarstvo. Nadgrajeni model bo integriral ekonomske, okoljske in energetske dimenzije ter upošteval ključne interakcije med sektorji, gospodinjstvi, državo in zunanjim okoljem. To bo omogočilo bolj realistično oceno učinkov zelenih politik, vključno z analizami trgovanja z emisijami, obdavčitve ogljika, spodbud za nizkoogljične tehnologije in vlaganj v infrastrukturo.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 je potekalo delo na pripravi podatkovnih baz.

H.2. Projekti, ki so se nadaljevali v letu 2025

Premagovanje mobilnostne revščine v dobi zelenega prehoda: Pristop raziskav mešanih metod

Vrsta projekta: javna služba (temeljni projekt)

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2023–2026

Osnovni namen in cilji: Namen projekta je zapolniti vrzeli v raziskavah na področju mobilnostne revščine z združitvijo mikro- in makrovidikov za celovito razumevanje tega perečega problema. Cilji projekta vključujejo analizo življenjskih izkušenj posameznikov in gospodinjstev, ki jih mobilnostna revščina najbolj prizadene, preučitev njihovih posebnih potreb in izzivov ter raziskavo širših družbenih, gospodarskih in okoljskih dejavnikov, ki prispevajo k mobilnostni revščini.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 je bilo izvedeno raziskovalno delo, osredotočeno na prevozno revščino in strukturne dejavnike rabe javnega prevoza v EU. Obravnavane so bile metodološke ovire pri merjenju prevozne revščine, zlasti pomanjkanje enotnih kazalnikov in razdrobljeni podatki. Z uporabo panelne VAR analize so bili analizirani dolgoročni učinki dohodkov, cen vozovnic in dostopnosti na rabo javnega prevoza, pri čemer so se pokazali pomembni, a časovno zamaknjeni učinki politik. Razvit je bil tudi indeks ranljivosti za prevozno revščino, ki omogoča primerljivo oceno razmer med državami EU in podpira ciljno usmerjene politike.

Integriran pristop za hkratno reševanje okoljske in gospodarske krize

Vrsta projekta: javna služba (temeljni projekt)

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2022–2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Osnovni namen projekta je razviti celovit nabor znanstvenih orodij za korenit politično-sistemski prehod v zeleno in odporno gospodarstvo prihodnosti. Projekt prispeva k doseganju splošnih ciljev: i) znatno zmanjšanje okoljskih pritiskov s premiki v oblikovanju politike, regulaciji in vedenju; ii) ozaveščanje o akutni okoljski krizi kot spregledanem sestavnem delu okrevanja gospodarstva po pandemiji.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 so bile zaključene naslednje aktivnosti: i) analiza sprememb v vedenju potrošnikov zaradi covid-19 in njihove povezanosti s trajnostjo, ii) ovrednotenje pristopov k trajnostnemu načrtovanju proračuna in iii) poročanje o razvoju posledic raziskave za oblikovalce politik.

Sindikati in trajnostni prehod: pričakovanja in paradoksi

Vrsta projekta: javna služba (temeljni projekt)

Projektna vloga IER: vodja delovnega sklopa

Trajanje: 2022–2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Namen projekta je s teoretično in empirično izvirnostjo prispevati k spoznanjem o vlogi sindikatov pri trajnostnem prehodu in razumevanju napetosti, s katerimi se soočajo. Glavni cilj projekta je analizirati, ali in kako je (bilo) delovanje sindikatov vzpostavljeno v okviru kompleksnih in večplastnih problemov, povezanih s trajnostnim prehodom. Znotraj tega imamo dva podcilja: (i) analizirati vključenost sindikatov v trajnostni prehod v EU in Sloveniji ter izzive (varstvo okolja, ustvarjanje delovnih mest, pričakovanja delavcev) in (ii) oceniti vidike ter stališča delavcev o vlogi in dejavnostih sindikatov pri obravnavi trajnostne potrošnje in proizvodnje ter okoljskih vprašanj.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Nadgradili smo članek *Can trade unions in Europe afford to act sustainably?* in pripravili podatkovni članek *Data insights on sustainability affordances of trade unions from 20 European countries*. Poleg tega smo pripravili dva stripa in oddali prijavo članka na razpis Odlični v znanosti.

Ovrednotenje dejavnikov za učinkovito zniževanje emisij toplogrednih plinov

Vrsta projekta: javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2023–2026

Osnovni namen in cilji: Namen projekta je analizirati in ovrednotiti ukrepe za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v različnih sektorjih ter oblikovati usklajene strategije, prilagojene specifičnim razmeram v Sloveniji, za doseganje trajnostnega razvoja. Cilji projekta vključujejo temeljit pregled literature, prilagoditev ugotovitev slovenskemu kontekstu, preučitev sinergij in nasprotnih učinkov ukrepov, vključitev deležnikov v razpravo ter opredelitev prioriteten političnih paketov za učinkovito zmanjšanje emisij in podporo trajnostnemu razvoju.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 je bil izveden pregled domače in tuje znanstvene ter strokovne literature, ki je predstavljal podlago za oblikovanje celovitega nabora ukrepov in pripravo strokovne monografije. Potekale so tematske delavnice z različnimi deležniki, namenjene presoji izvedljivosti, sprejemljivosti ter medsebojnih učinkov ukrepov. Na tej osnovi je bil oblikovan posodobljen nabor tehnoloških, infrastrukturnih in mehkih ukrepov, ki so bili celovito ovrednoteni z okoljskega, ekonomskega in družbenega vidika ter predstavljajo temelj za nadaljnje analitične in odločevalske procese.

Analiza stanja za pripravo Socialnega načrta za podnebje

Vrsta projekta: tržni projekt

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2024–2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Namen projekta je analizirati vplive uvedbe sistema trgovanja z emisijami (ETS2) ali nacionalnega davka na ogljik na energetske revščine v gospodinjstvih in mikropodjetjih ter predlagati ukrepe za zmanjšanje negativnih posledic. Cilji projekta vključujejo oceno učinkov povišanja cen energentov na energetske ranljive skupine, prepoznavanje obsega energetske revščine ter oblikovanje priporočil za nacionalni Socialni načrt za podnebje 2026–2032.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 je bila pripravljena končna različica študije. Nadalje je potekala podpora naročniku pri pripravi nacionalnega socialnega podnebnega načrta.

H.3. Prijave raziskovalnih projektov v ocenjevanju

BridgeAdapt. Network for adaptation of bridges to climate change

Vrsta projekta: tuji projekt

Razpis: COST Action

Koordinator: Civil Research Group, Lusófona University, Lizbona, Portugalska

Projektna vloga IER: partner na projektu

Osnovni namen in cilji: Namen projekta je vzpostaviti mrežo za prilagajanje mostov, ki temelji na treh aktivnostih: i) priprava osnutka smernic za prilagajanje mostov podnebnim spremembam z združevanjem najnovejših znanj o podatkih o podnebnih spremembah in gradnji mostov, ii) vključitev nacionalnih posebnosti posameznih držav ter uporaba študij primerov mostov (priloge k smernicam) in iii) uporaba ugotovitev za posodobitev prihodnjih različ Evrokodov.

Civil Resilience to Hybrid Threats in Critical Transport Infrastructure

Vrsta projekta: tuji projekt

Razpis: COST Action

Koordinator: Institute of Forensic Engineering, Brno University of Technology

Projektna vloga IER: partner na projektu

Osnovni namen in cilji: HYBRID-RES (odpornost na hibridne grožnje za kritično prometno infrastrukturo) ima cilj okrepiti sposobnost Evrope za predvidevanje, absorpcijo in okrevanje po motnjah kritične prometne infrastrukture (CTI) zaradi hibridnih groženj – cestnega, železniškega, letalskega prometa ter pristanišč. Hibridne grožnje, ki združujejo kibernetске operacije, dezinformacije, sabotaže in fizične posege, se od konvencionalnih nevarnosti razlikujejo po namensnosti, večdomenski usklajenosti in medsektorskih učinkih. Obstoječa prizadevanja so sektorsko usmerjena ali povezana z obrambo; nobeno pa ne zagotavlja civilnega, odprtega in integriranega okvira, ki bi scenarije hibridnih groženj povezoval s socialno-ekonomskimi in okoljskimi kazalniki za krizno upravljanje.

IMPACTxSDG

Vrsta projekta: tuji projekt

Razpis: COST Action

Koordinator: HÉTFA Research Institute, Budimpešta

Projektna vloga IER: partner na projektu

Osnovni namen in cilji: Projekt si prizadeva vzpostaviti usklajeno in dinamično mrežo za ocenjevanje politik, povezanih s cilji trajnostnega razvoja (SDG), na evropski ravni, s poudarkom na razvoju metodologij za ocenjevanje, izboljšanju skladnosti politik, krepitevi zmogljivosti in spodbujanju prenosa znanja med deležniki.

H.4. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v letu 2025

Objave:

BARTOLJ, Tjaša, MUROVEC, Nika, BEARZOTTI, Enia. Beyond single-dimension metrics : environmental policy performance index and its implication for environmental governance. SAGE open. July 2025, vol. 15, iss. 3, str. 1-16. DOI: 10.1177/21582440251367893. [COBISS.SI-ID 247156227].

DOMINKO, Miha, PRIMC, Kaja, SLABE ERKER, Renata, ČESEN, Matjaž, KOVAČ, Marko, PUŠNIK, Matevž, STEGNAR, Gašper, JEJČIČ, Viktor, KOLMANIČ, Aleš, OGRAJŠEK, Simon, PEČNIK, Žan, VERBIČ, Jože, KALUŽA, Leon, LIKOZAR, Blaž, LOKAR, Nina, OSOJNIK ČRNIVEC, Ilja Gasan, KAVAŠ, Damjan (urednik), KOMAN, Klemen (urednik). Pregled sektorskih ukrepov za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov. Ljubljana: Inštitut za ekonomska raziskovanja, 2025. Knjižna zbirka EkonomIERa, Okolje in trajnostni razvoj, 01/2025. https://www.ier.si/wp-content/uploads/2025/09/monografija_01-2025.pdf. [COBISS.SI-ID 248654083].

PRIMC, Kaja, SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha, ZABAVNIK, Darja. Roadblocks in measuring transport poverty (for social climate plans). Transport policy. [Print ed.]. Oct. 2025, vol. 172, art. no. 103777, str. 1-4. DOI: 10.1016/j.tranpol.2025.103777. [COBISS.SI-ID 246024195].

PRIMC, Kaja, ZABAVNIK, Darja, SLABE ERKER, Renata, BEMBIČ, Boris, GOLOB, Urša (2025). Can trade unions in Europe afford to act sustainably?. Sustainability: Science, Practice and Policy, 21(1), 2506199.

PRIMC, Kaja, ZABAVNIK, Darja, SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha. Transport poverty vulnerability index : making use of standardised databases. Energy research & social science. May 2025, vol. 123, [article no.] 104041, str. 1-11. Repozitorij Univerze v Ljubljani – RUL, DOI: 10.1016/j.erss.2025.104041. [COBISS.SI-ID 230764291].

SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha, PRIMC, Kaja, ZABAVNIK, Darja. Strategic energy investments and climate policy in a small economy. Journal of international scientific publications : economy & business. 2025, vol. 19, str. 123-129. DOI: 10.62991/EB1996654440. [COBISS.SI-ID 263362563].

ZABAVNIK, Darja, PRIMC, Kaja, SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha. Structural constraints on public transport use in the EU : a panel VAR study (1996-2023). Transportation research interdisciplinary perspectives. 2025, vol. 32, str. 1-9. DOI: 10.1016/j.trip.2025.101549. [COBISS.SI-ID 246033923].

Študije in poročila:

Študija za naročnika projekta Analiza stanja za pripravo Socialnega načrta za podnebje.

Organizacija in udeležbe na konferencah, delavnicah in drugih dogodkih:

PRIMC, Kaja, DOMINKO, Miha, SLABE ERKER, Renata, RADIČEVIĆ, Luka. Green technology investments and their role in a just energy transition: predstavitev posterja na 23rd International Vacuum Congress – IVC 23, 15.–19. 9. 2025, Sydney. [COBISS.SI-ID 250794243]

SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha, PRIMC, Kaja, ZABAVNIK, Darja. Strategic energy investments and climate policy in a small economy: predstavitev posterja na 24th International Conference, Economy and Business 2025, 17.–20. August 2025, Burgas, Bulgaria. [COBISS.SI-ID 247162627]

SLABE ERKER, Renata, PRIMC, Kaja, DOMINKO, Miha, ZABAVNIK, Darja. Balancing economic growth and social equity in sustainability transitions: the case of energy investments in Slovenia: presented at the 16th International Sustainability Transitions Conference 2025 (IST'25), 24.–26. June 2025, Lisbon. [COBISS.SI-ID 241382915]

SLABE ERKER, Renata, PRIMC, Kaja, DOMINKO, Miha, ZABAVNIK, Darja. Exploring the macroeconomic impacts of public green measures on greenhouse gas emission reductions: a qualitative comparative analysis: presented at the International Conference on Applied Economics (ICOAE-25), Doha, Qatar, 7.–8. April 2025. [COBISS.SI-ID 232947715]

Drugo:

Strip (poljudni članek): PRIMC, Kaja, ZABAVNIK, Darja, SLABE ERKER, Renata, BEMBIČ, Branko, GOLOB, Urša. Can trade unions afford to act sustainably?. V: Inštitut za ekonomska raziskovanja = Institute for Economic Research. Ljubljana: Inštitut za ekonomska raziskovanja. 2025, 3 str., ilustr. <https://www.ier.si/wp-content/uploads/2025/10/Sindikati-ANG-final.pdf>. [COBISS.SI-ID 256477187]

Strip (poljudni članek): PRIMC, Kaja, ZABAVNIK, Darja, SLABE ERKER, Renata, BEMBIČ, Branko, GOLOB, Urša. Si lahko sindikati privoščijo delovati trajnostno?. V: Inštitut za ekonomska raziskovanja = Institute for Economic Research. Ljubljana: Inštitut za ekonomska raziskovanja. 2025, 3 str., ilustr. <https://www.ier.si/wp-content/uploads/2025/10/Sindikati-SLO-final.pdf>. [COBISS.SI-ID 256475139]

I. KULTURA IN KREATIVNI SEKTOR

V letu 2025 smo nadaljevali z izvajanjem projekta, namenjenega spremljanju kulture prek korpusov kazalnikov in indeksov, ter pridobili nov projekt, ki se osredotoča na analizo in regulacijo umetnostnega trga v Sloveniji. V obeh primerih gre za projekta Ciljnega raziskovalnega programa.

I.1. Projekti, pridobljeni v letu 2025

Trg vizualne umetnosti na Slovenskem

Vrsta projekta: javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2025–2027

Osnovni namen in cilji: Raziskovalni projekt se osredotoča na analizo in regulacijo umetnostnega trga v Sloveniji, ki je trenutno premalo raziskan, netransparenten in slabo reguliran ter se sooča z omejeno kupno močjo, pomanjkanjem zbirateljev in odsotnostjo povezovalnega člena med umetniki in potencialnimi kupci. Analiza bo vključevala identifikacijo ključnih deležnikov trga, analizo obstoječih mehanizmov za prodajo umetnin, primerjalno analizo s tujimi praksami ter pripravo predlogov za

izboljšanje delovanja trga. Cilj projekta je zagotoviti podatkovno podprte predloge za izboljšanje umetnostnega trga v Sloveniji, prispevati k večji transparentnosti in profesionalizaciji umetnostnega trga, izboljšanju pogojev za ustvarjalce ter krepitvi kulturnega sektorja kot pomembnega dela nacionalnega gospodarstva.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Projekt se je začel v drugi polovici leta 2025. Aktivnosti so vključevale: i) pripravo metodološkega okvira; ii) analizo vrednostne verige umetnostnega trga v Sloveniji in njegovih ključnih deležnikov (galeristi, zbiratelji, umetniki, institucije). Pripravili smo seznam vseh galerij v Sloveniji ter zasnovali prva raziskovalna orodja – anketna vprašalnika za kupce in galerije – ki bosta vključena v naslednje faze raziskave.

Nadgrajevanje ocenjevanja ekonomskih učinkov v dobi umetne inteligence

Vrsta projekta: ERC perspektiva (ARIS)

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2025–2027

Osnovni namen in cilji: Projekt je usmerjen v razvoj in nadgradnjo analize učinkov velikih turističnih, športnih, kongresnih in festivalskih dogodkov z razvojem ex-post ekonometričnih pristopov za ocenjevanje kavzalnih učinkov v prostorsko-časovnem kontekstu. Poseben poudarek je na razvoju kavzalnih ocenjevalnikov za podatke z omrežno interferenco ter na razširitvi grafonskega pristopa kot limitnega okvira za naključne grafe. Metodološki prispevki so aplicirani na ocenjevanje učinkov dogodkov ter dopolnjeni z razvojem adaptivnih eksperimentov in ocenjevalnikov za analizo digitalnih ekonomskih učinkov in adaptivnih podatkov.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Raziskovalec se je osredotočil na pripravo ponovne prijave na ERC Consolidator Grant, pri čemer je zbiral relevantne informacije, prebiral in urejal literaturo. Z vidika krepitve raziskovalnega profila je okrepil mednarodne znanstvene aktivnosti. Udeležil se je dveh čitalnic Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije RS, kjer je pregledal doslej pridobljene slovenske ERC projekte, udeležil se je tudi več mednarodnih spletnih seminarjev ERC. Zaradi sporazumnega prenehanja delovnega razmerja raziskovalca septembra 2025 smo projekt ustavili.

I.2. Projekti, ki so se nadaljevali v letu 2025

Kazalniki za spremljanje stanja kulture v Sloveniji: metodologija in načini spremljanja

Vrsta projekta: javna služba (aplikativni raziskovalni projekt / CRP)

Projektna vloga IER: vodja projekta

Trajanje: 2024–2025 (zaključen)

Osnovni namen in cilji: Ključni cilj projekta je izdelava celostne, znanstveno podprte analitične metodologije za spremljanje kulture preko korpusov kazalnikov in indeksov, s katerimi bo mogoče spremljati procese v kulturi ter vpliv kulture na družbo v Sloveniji. Cilj raziskave je razvoj sistema dolgoročnih kazalnikov na ravni rezultatov, učinkov (angl. *outcome*) in vplivov (angl. *impact*), saj je na področju kulture prisoten predvsem monitoring na ravni kazalnikov neposrednega učinka (angl. *output*). Za celostno spremljanje učinkov, rezultatov in vplivov bomo izdelali celovit sistem metodologije za vsa

področja kulture, s katerim bodo določene spremenljivke za sledenje podatkov ter viri za njihovo pridobivanje.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: V letu 2025 smo opravili sistematičen pregled obstoječih podatkovnih virov in praks spremljanja kulture v Sloveniji. Posebna pozornost je bila namenjena identifikaciji že obstoječih kazalnikov, njihovih metodoloških omejitev ter vrzeli pri spremljanju širših družbenih učinkov kulture. V nadaljevanju je bila izvedena poglobljena analiza mednarodnih metodoloških okvirov in primerov dobrih praks, zlasti na ravni UNESCO, Eurostata in izbranih evropskih držav. Na podlagi analize stanja smo oblikovali strukturirano matriko kazalnikov, ki povezuje vsebinska področja kulture z različnimi ravnmi učinkov ter omogoča hibridni pristop. Opredelili smo tudi nosilce podatkov, pogostost merjenja in možnosti povezovanja obstoječih statističnih in administrativnih virov ter pripravili strokovna priporočila za implementacijo sistema spremljanja kulture v praksi. Rezultati vseh aktivnosti so predstavljeni v končnem poročilu projekta.

I.3. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v letu 2025

Objave:

SRAKAR, Andrej, VECCO, Marilena, GRAFENAUER, Petja. Excavating the history of a network : finding and modelling patient zero in two large arts networks. V: Digital art history : methods, practices, epistemologies : critical approaches to sources in (digital) art history : abstracts. Zagreb: Institute of Art History, 2025. Str. 28-[29]. [COBISS.SI-ID 255864835].

Organizacija in udeležbe na konferencah, delavnicah in drugih dogodkih:

SRAKAR, Andrej, VECCO, Marilena. A Fractionally Kelly-Optimal Art Collector – A Random Dynamical System Analysis. 23rd International Conference on Cultural Economics, 24-27 June 2025, Erasmus University Rotterdam. Presenter: Andrej Srakar.

Drugo:

MUROVEC, Nika. Meriti neizmerljivo: o spremljanju kulture. Razpotja: revija humanistov Goriške. (V recenziji).

J. DRUGO – PROJEKTI ZA KREPITEV INSTITUCIONALNIH KAPACITET

J.1. Projekti, pridobljeni v letu 2025

V letu 2025 nismo pridobili novih projektov.

J.2. Projekti, ki so se nadaljevali v letu 2025

ROAD3P Razširimo Obzorja Ambiciozno in Dinamično s Podporo Projektnih Pisarn

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2023–2026

Osnovni namen in cilji: Namen projekta, ki poteka od aprila 2023 do konca junija 2026, je okrepiti podporno okolje projektnih pisarn (PP) za pripravo projektov v šestih javnih raziskovalnih organizacijah (ZAG, IER, UIRS, INV, HIDROINŠTITUT in IMFM) ter povečati število oddanih prijav in s tem število

uspešno pridobljenih EU projektov. Cilj je okrepiti vlogo, položaj in uspešnost projektnih partnerjev v okviru centraliziranih programov EU, izboljšati podporno okolje za pripravo kakovostnih predlogov ter okrepiti kompetence zaposlenih v PP. Konzorcij bo v času trajanja projekta organiziral skupno 35 dogodkov, ki bodo vključevali različne vsebine: mreženje (tudi s partnerji drugih konzorcijev predmetnega javnega razpisa), delavnice in seminarje za prijavo na razpise, pripravo in izvajanje projektov, prenos dobrih praks iz tujine ipd., z namenom povečanja števila in/ali uspešnosti prijav na ravni organizacij. Vsak projektni partner bo v treh letih organiziral vsaj šest različnih dogodkov.

Izvedene aktivnosti v letu 2025: Leto 2025 je zaznamovalo kontinuirano delovanje projektne pisarne (PP), ki kot stalna podpora raziskovalnemu osebju predstavlja osrednje mesto celovite informacijske, svetovalne in administrativne podpore raziskovalcem pri načrtovanju, prijavah, izvedbi in spremljanju projektov. PP je vsakodnevno tesno sodelovala z raziskovalci v vlogi vodij projektov, projektnih sodelavcev, vodij raziskovalnih skupin ter z drugimi sodelavci splošnega sektorja, knjižnico in vodstvom Inštituta. Poleg tega smo sodelovali pri organizaciji in se udeleževali dogodkov mreženja in krepitve kompetenc partnerskih organizacij ter drugih deležnikov.

J.3. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v letu 2025

Organizacija in udeležbe na konferencah, delavnicah in drugih dogodkih:

Informativni dan Obzorje Evropa: priložnosti in novosti v grozdu 6, 16. 1. 2025.

Informativni dan: predstavitev priložnosti Sklada za inovacije, 28. 1. 2025.

Informativni dan: predstavitev novosti delovnih programov Obzorja Evropa za 2025, 14. 4. 2025.

Delavnica Morja in obale za zdrave in uspešne družbe: modra ekonomija, biodiverziteta in podnebne spremembe, 17. 4. 2025.

Informativni dan: predstavitev razpisov EIC in priložnosti EIT v letu 2025 v programu Obzorje Evropa, 28. 5. 2025.

Informativni dan EIC Pathfinder Challenges 2025, 9. 6. 2025.

Informativni dan: mednarodna evropska partnerstva, 25. 11. 2025.

Drugo:

Marca 2025 je bila vsebinsko zasnovana in organizirana delavnica prenosa dobrih praks o koncipiranju in elaboraciji konkretne prijave podpornega projekta na centraliziranem razpisu »*Single Market Programme*«. Cilj interaktivnega dogodka je bil prenos konkretnih izkušenj in znanja koncipiranja ter elaboracije projektne ideje na udeležence (osebje projektnih pisarn) ter njihovo opolnomočenje za samostojno delo podpore raziskovalcem pri pisanju projektov v projektnih pisarnah. Junija je bila organizirana mednarodna konferenca »*Future of jobs*«, namenjena povezovanju raziskovalcev in predstavnikov gospodarstva. Udeleženci so imeli priložnost prisluhniti predstavnikom Svetovnega gospodarskega foruma (WEF), vodilnim strokovnjakom s področja upravljanja s človeškimi viri, raziskovalcem in predstavnikom ekonomskih inštitutov iz srednje in jugovzhodne Evrope.

K. INFRASTRUKTURNI PROJEKTI

Prilagoditev poslovanja IER na določbe ZZrID (Uradni list RS, št. 186/21 z dne 30. 11. 2021) je imelo za posledico izločitev infrastrukturnega projekta SHARE iz infrastrukturnega programa IER.

K.1. Projekti, pridobljeni v letu 2025

V letu 2025 nismo pridobili novih infrastrukturnih projektov.

K.2. Projekti, ki so se nadaljevali v letu 2025

SHARE - Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe / Raziskava o zdravju, staranju in upokojevanju v Evropi

Projektna vloga IER: partner na projektu

Trajanje: 2009–

Mednarodni projekt SHARE je raziskovalna infrastruktura. Ključni cilj raziskave je vzpostavitev infrastrukture, torej interdisciplinarne, mednarodne, longitudinalne zbirke mikropodatkov o zdravju, socialno-ekonomskem položaju ter socialnih in družinskih omrežjih posameznikov, starih 50 let in več, iz 27 evropskih držav in Izraela. Podatki SHARE so ob predhodni registraciji brezplačno dostopni raziskovalcem po vsem svetu in omogočajo proučevanje učinkov zdravstvenih, socialnih, gospodarskih in okoljskih politik na življenje evropskih državljanov. Znanstvene ugotovitve na podlagi podatkov SHARE načrtovalcem javnih politik omogočajo s podatki podprto načrtovanje ustreznih politik in reform. Od leta 2004 do danes je bilo v desetih valovih zbiranja podatkov opravljenih 616.000 poglobljenih intervjujev s 160.000 osebami, starimi 50 let ali več, iz 27 evropskih držav in Izraela. Podatke SHARE uporablja že več kot 23.000 uporabnikov po vsem svetu.

Slovenija je v projekt vključena od 4. vala, nacionalni koordinator za Slovenijo pa je od začetka IER. V okviru aktivnosti Inštituta se raziskava SHARE, ki jo je Slovenija uvrstila v načrt razvoja raziskovalne infrastrukture (NRRI 2011–2022 in NRRI 2030), kontinuirano izvaja. Infrastruktura SHARE zagotavlja pripravo kakovostne podatkovne podlage o socialnem, ekonomskem in zdravstvenem stanju slovenske populacije, starejše od 50 let, s čimer omogoča raziskovalnim skupinam in strokovnim službam različnih ministrstev izvedbo številnih kakovostnih analiz ter pripravo ustreznih strokovnih podlag za oblikovanje in izvedbo ukrepov na področju davkov, sociale, pokojnin, zdravstva in dolgotrajne oskrbe, izobraževanja ter trga dela.

1. Aktivnosti, vezane na zbiranje podatkov SHARE:

- i. Od januarja do aprila 2025 smo nadaljevali in zaključili zbiranje podatkov 10. vala raziskave SHARE, kar je na strani IER pomenilo sprotno spremljanje zbiranja in kontrolo zbranih podatkov.
- ii. V maju smo pripravili podatkovno bazo nacionalnega drop-off vprašalnika 10. vala in jo posredovali mednarodnemu koordinatorju.
- iii. Izvajali smo aktivnosti čiščenja in kodiranja podatkov 10. vala.
- iv. Z mednarodnim koordinatorjem in nekaterimi nacionalnimi SHARE ekipami smo sodelovali pri prepoznavanju razlogov za razlike v stopnjah zadržanja oseb v vzorcu (retention rates) med državami SHARE.
- v. Sodelovali smo pri testiranju generičnega vprašalnika 11. vala, ki se bo prvič izvajal na tabličnih računalnikih.

- vi. Pripravili smo prevod novih vprašanj anketnega vprašalnika 11. vala ter opravili revizijo prevoda celotnega SHARE vprašalnika. Ob koncu leta smo začeli s testiranjem SHARE vprašalnika, ki se bo nadaljevalo v začetku leta 2026.

2. Aktivnosti, vezane na uporabo podatkov SHARE:

- i. V letu 2025 smo še naprej nudili podporo uporabnikom podatkov SHARE: dvema študentoma pri uporabi podatkov za magistrsko nalogo in enemu raziskovalcu, ki je v letu 2025 objavil delo s podatki SHARE.
- ii. Podatke SHARE smo uporabljali za podporo odločevalcem:
 - Analizirali smo preliminarne podatke drop-off vprašalnika 10. vala, s katerimi smo proučevali, katere oblike dolgotrajne oskrbe bi anketiranci želeli prejemati pri različnih stopnjah oviranosti (zmerni, močni in zelo močni oviranosti).
 - Za potrebe Sosveta za statistiko življenjske ravni pri SURS smo podatek o oviranosti oseb po GALI primerjali s podatkom iz raziskave SHARE.
 - Pripravili smo preliminarno analizo obsega neformalne oskrbe za osebe, starejše od 65 let, na podlagi podatkov 9. vala raziskave SHARE. Rezultati se nanašajo na dve obliki pomoči: pomoč znotraj gospodinjstva in pomoč oseb zunaj gospodinjstva.
- iii. Nadaljevali smo aktivnosti pri mednarodnem spletnem SHARE seminarju (SISS).

K.3. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v letu 2025

Objave:

ZUPANIČ, Tina, KOROŠEC, Aleš, KRALJ, Marcel, OBLAK, Teja, ZALETEL, Metka, ZGAGA, Ana, RUDOLF, Andreja, ŠAREC, Eva, SRAKAR, Andrej, BIRK, Mojca, BRIC, Nika, JURTELA, Maja, LOKAR, Katarina, MIHOR, Ana, TOMŠIČ, Sonja, ZADNIK, Vesna, ŽAGAR, Tina. O kazalnikih neenakosti v zdravju, primerjalni prikaz ključnih kazalnikov in izbrani kazalniki neenakosti v Sloveniji. O kazalnikih neenakosti v zdravju. Metodologija in viri podatkov. V: GABRIJELČIČ BLENKUŠ, Mojca (ur.), et al. *Vpliv zdravstvenega sistema in fizičnega okolja na neenakosti v zdravju v Sloveniji : izzivi in priložnosti med nacionalnimi politikami in lokalnimi praksami : (strokovna monografija)*. Elektronska izd. Ljubljana: Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2025. Str. 79-95. ISBN 978-961-7211-70-2. https://nizj.si/wp-content/uploads/2025/08/Neenakosti_Strokovna-monografija_e_verzija_25_V5_zadnja.pdf

Drugo:

Udeležba na mednarodnih projektnih sestankih, namenjenih obravnavi nalog, ki jih morajo nacionalni koordinatorji opraviti v okviru projekta SHARE, razpravi o strateških usmeritvah in ciljih projekta ter predstavitvi nekaterih znanstvenih rezultatov z uporabo podatkov SHARE: SHARE Spring 2025 Meeting, 7.–9. 5. 2025, Grčija, in SHARE Autumn 2025 Meeting, 15.–17. 10. 2025, Belgija.

IER je sodeloval pri pripravi odgovorov na vmesno evalvacijo Svetovne zdravstvene skupščine (*Mid-term Evaluation Survey of the UN Decade of Healthy Ageing (2021–2030)*). V okviru tega smo pripravili informacije o tem, kateri podatki se zbirajo v raziskavi SHARE, ter na podlagi podatkov SHARE podali oceno, koliko ljudi v Sloveniji nudi neplačano, neformalno oskrbo starejšim osebam.

L. RAZISKOVALNI PROGRAM

V letu 2025 je programska skupina nadaljevala z znanstveno-raziskovalnim delom na razvojnem programu z naslovom »Razvojna strategija Slovenije kot članice Evropske unije«. Inštitut za ekonomska raziskovanja je že v preteklosti vezal program raziskovalnega dela na osrednji strateški dokument, torej strategijo razvoja države s ciljem sledenja poslanstvu – uporabi temeljnega znanja in razvitih znanstvenih metod v aplikativnih in razvojnih projektih kot strokovnih podlag pri pripravi socialnih in ekonomskih reform. Poleg Strategije razvoja Slovenije 2030 smo pri svojem delu upoštevali tudi druge strateške dokumente, ki opredeljujejo delovanje javnih raziskovalnih zavodov.

Osrednji cilj raziskovalnega programa je razvoj novih modelov, metod, analiz ter nadaljnji razvoj relevantnih teorij za reševanje izbranih gospodarskih, družbenih in okoljskih izzivov v skladu s Strategijo razvoja Slovenije 2030. To Inštitutu omogoča kakovosten prispevek k oblikovanju, spremljanju in vrednotenju ukrepov za uresničevanje Strategije razvoja Slovenije 2030. Raziskovalni program je obenem usklajen s cilji veljavne razvojne strategije in z usmeritvami programa Obzorje Evropa 2021–2027, ki krepi znanstveno-tehnološke temelje Unije, da se lažje spopada z največjimi svetovnimi izzivi našega časa in prispeva k uresničevanju ciljev trajnostnega razvoja. Raziskovalni program se vsebinsko in metodološko povezuje tudi z drugimi projekti, pridobljenimi v Sloveniji in mednarodnem okolju, saj mu takšno prepletanje omogoča sprotno preverjanje raziskovalnih spoznanj na konkretnih problemih.

Slovenija je svoj razvojni okvir jasno zasnovala na načelu trajnostnega razvoja, ki povezuje gospodarsko rast z ohranjanjem socialne vključenosti in varovanjem okolja ter hkrati upošteva potrebe prihodnjih generacij. Trajnosten razvoj se uresničuje v treh medsebojno povezanih razsežnostih: a) strukturno – skozi tri vire blaginje – gospodarsko, socialno in okoljsko, b) medčasovno – medgeneracijsko in c) prostorsko – s poudarkom na skladnejšem regionalnem razvoju. Razvojna politika mora podpirati konkurenčnost in odpornost slovenskega gospodarstva ter institucij, pri čemer je treba upoštevati, da se lahko podobni razvojni mehanizmi med državami bistveno razlikujejo po učinkih in načinu izvedbe. To zahteva poglobljeno primerjalno razumevanje, oblikovanje Sloveniji prilagojenih mehanizmov prenosa znanja kot spodbude za inovativnost in tehnološki razvoj ter sistematično krepitev kadrov in ozaveščanje o pomenu kreativnosti in inovativnosti za dolgoročno blaginjo. Pri vseh teh vprašanjih je nujno ustrezno pozornost nameniti tudi socialnim, okoljskim in medgeneracijskim vidikom razvoja.

V skladu s poslanstvom Inštituta in cilji razvojne strategije Slovenije je bilo raziskovalno delo programske skupine v letu 2025 osredotočeno na: 1) proučevanje gospodarskih, socialnih in okoljskih razvojnih dejavnikov ter medgeneracijskih in prostorskih razsežnosti trajnostnega razvoja ter 2) razvoj, nadgradnjo in uporabo metodologij in analitičnih orodij, ki omogočajo pripravo strokovno utemeljenih podlag za oblikovanje, izvajanje in spremljanje razvojnih politik.

Vsebina znanstveno-raziskovalnega dela **v okviru gospodarskega razvojnega dejavnika** se je v letu 2025 osredotočila na proučevanje kritičnih tehnologij in tehnoloških vrzeli, analizo vzpostavljanja in delovanja strateških razvojno-inovacijskih partnerstev ter presojo učinkovitosti ukrepov strategije pametne specializacije:

- Pregledali in analizirali smo literaturo, ki obravnava kritične tehnologije in tehnološke vrzeli na ravni podjetij, ter rezultate predstavili v znanstveni monografiji. Monografija sistematično in poglobljeno obravnava uspešnost slovenskih podjetij pri identifikaciji in odpravljanju tehnoloških vrzeli na področju izbranih kritičnih tehnologij v primerjavi s konkurenti. Rezultati kažejo velik razkorak med sedanjo in optimalno ravnijo obvladovanja v vseh analiziranih kritičnih tehnologijah, večina anketiranih pa načrtuje statistično značilen napredek do leta 2030. Statistično značilnih razlik med

načrtovano in optimalno ravniyo obvladovanja izbranih kritičnih tehnologij na proučevanem vzorcu nismo potrdili.

- Pripravili smo znanstveno monografijo z naslovom Strateška razvojno-inovacijska partnerstva: vzpostavljanje in delovanje v obdobju 2018–2022, v kateri prikazujemo strukturo članstev, analiziramo njihove RRI-aktivnosti, uvajanje horizontalnih omogočitenih tehnologij, aktivnosti na področju internacionalizacije in razvoja človeških virov ter rezultate, kot so tržne manifestacije in komercializacija.
- Pripravili smo znanstveno monografijo z naslovom Priprava metodologije in presoja učinkovitosti ukrepov iz naslova strategije pametne specializacije, v kateri predstavljamo razvoj metodologije in ocenjevanje učinkov ukrepov na področju pametne specializacije.
- Raziskovali smo tudi nove metodološke pristope v ekonomski analizi in se v tem okviru udeležili več mednarodnih konferenc.
- Delali smo na razvoju sodobne metodologije za spremljanje kratkoročnih gibanj tržnega gospodarstva v realnem času, ki gospodarskim akterjem omogoča hitrejša in učinkovitejša odločanja. V letu 2025 smo na osnovi zbranih podatkov ocenili model za napovedovanje z različnimi metodami. Ker za metodo 3PRF v Stati ni obstajala koda za ocenjevanje, smo razvili program, ki to omogoča.
- Na mikroekonomski ravni smo analizirali produktivnost podjetij in identificirali ukrepe, s katerimi lahko podjetja najhitreje in najučinkoviteje povečajo dodano vrednost na zaposlenega.
- Člani programske skupine z Ekonomske fakultete UL:
 - o So v okviru gospodarskega razvojnega dejavnika analizirali vpliv finančne krize na javne finance, opredelili optimalne fiskalne politike za Slovenijo, raziskovali vidike konkurenčnosti, trajnostnega razvoja in naravnega kapitala ter koordinirali pripravo industrijske strategije "*Made in Slovenia 2035*".
 - o Analizirali so vpliv finančne krize na javne finance v evroobmočju, zlasti med veliko recesijo, ko so države z obsežnimi diskrecijskimi ukrepi stabilizirale gospodarstvo. Na vzorcu 20 držav (1995–2019) so s strukturnim panelnim VAR modelom pokazali raznolike odzive razmerja dolga do BDP in donosnosti obveznic, pri čemer pomembno vlogo igrajo idiosinkratični šoki. Razlike pojasnjujejo velikost države, odprtost, razvitost in predkrizna zadolženost. Ugotovili so, da reforme in fiskalna disciplina v času rasti pospešijo okrevanje, trajnostna politika in skupno izdajanje dolga pa zmanjšata razlike med državami.
 - o Opredelili so optimalne fiskalne politike za Slovenijo v prihodnjih letih ob različnih predpostavkah o globalnem razvoju: osnovni scenarij, dva recesijska in dva ekspanzijska scenarija (vsak s šokom na strani povpraševanja ali ponudbe). Pri tem so uporabili makroekonometrični model SLOPOL12 in medčasovno ciljno funkcijo, zasnovano na ključnih ciljih odločevalcev iz ankete. Rezultati kažejo različne funkcije instrumentov: neposredni davki in javne investicije (z učinki na povpraševanje in ponudbo) služijo stabilizaciji proizvodnje in zaposlenosti, medtem ko se državna potrošnja in drugi instrumenti, ki vplivajo predvsem na povpraševanje, uporabljajo za konsolidacijo proračuna. Politike so med scenariji precej podobne in le zmerno proticiklične.
 - o Koordinirali so pripravo industrijske strategije "*Made in Slovenia 2035*".
 - o Raziskovali so vidike konkurenčnosti, trajnostnega razvoja in naravnega kapitala ter na tem področju objavljali znanstvene prispevke, vključno z znanstvenimi članki in poglavji v mednarodnih revijah in monografijah.

- Izvajali so tudi delo na več projektih, med njimi: Analiza dejavnikov poslovnih investicij in produktivnosti slovenskega gospodarstva: poglobljena analiza strukture, dinamike in učinkov investicij ter primerjalna analiza Slovenije in EU; Makroekonomski učinki članstva RS v NATO; Investicije kot ključ do izgradnje trajnostnega podjetja: izgradnja teoretičnega modela in multi-metodološka empirična analiza; Spremljanje kratkoročnega gibanja tržnega gospodarstva v čim bolj realnem času.

Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v okviru gospodarskega razvojnega dejavnika so vključevali objavo znanstvene monografije in več znanstvenih člankov, pripravo člankov za objavo, izdelavo študij in projektnih poročil ter udeležbo na konferencah in delavnicah.

Objave:

BEŠTER, Janez. Razvojne vrzeli v obvladovanju kritičnih tehnologij v slovenskih podjetjih. Ljubljana: Inštitut za ekonomska raziskovanja, 2025. Knjižna zbirka EkonomIERa, Tehnološki razvoj in inovacije, 03/2025.

BLUESCHKE, Dmitri, WEYERSTRASS, Klaus, NECK, Reinhard, VERBIČ, Miroslav. Optimal fiscal policies in booms and recessions: A case study for Slovenia. *Public sector economics*, 2025, vol. 49, iss. 4, str. 499-526. ISSN 2459-8860. DOI: 10.3326/pse.49.4.1. [COBISS.SI-ID 259931139]

CIJAN, Anamarija, DAMIJAN, Jože, KOSTEVC, Črt. Shock transmission in granular economies : impact of pass-through effects of idiosyncratic microshocks to the aggregate. *Economic and business review*. Dec. 2025, vol. 27, iss. 4, article no. 2, str. 199-220. ISSN 2335-4216. <https://www.ebrjournal.net/home/vol27/iss4/2/>, DOI: 10.15458/2335-4216.1361. [COBISS.SI-ID 259614979]

LOTRIČ DOLINAR, Aleša, POLANEC, Sašo, BAVDAŽ, Mojca. Real-time economic indicators in NSIs. *Statistical journal of the IAOS*. Jun. 2025, vol. 41, iss. 2, str. 294-304. ISSN 1874-7655. Repozitorij Univerze v Ljubljani – RUL, DOI: 10.1177/18747655251341466. [COBISS.SI-ID 236857859]

SRAKAR, Andrej. Short survey of results and open problems for parking problems on random trees. *ArXiv.org*. 13 May 2025, 1 spletni vir (1 datoteka pdf (17 str.)). ISSN 2331-8422. <https://arxiv.org/abs/2505.15826>. [COBISS.SI-ID 237116675]

ZABAVNIK, Darja, VERBIČ, Miroslav. Revisiting the impact of financial shocks on the fiscal position of euro area countries. *Economic analysis and policy*, 2025, vol. 86, str. 622-635. ISSN 0313-5926. DOI: 10.1016/j.eap.2025.03.048. [COBISS.SI-ID 231425795]

Več znanstvenih člankov pa je bilo tudi v pripravi oziroma oddanih v recenzijo, med njimi: *The effects of subsidies on firm size and productivity*, *Trade frictions in european public procurement* ter *Building equitable and nature-positive blue natural capital markets: challenges and solutions* (v recenziji pri reviji Cell Reports Sustainability).

Študije in poročila:

Made in Slovenia 2035. Gospodarska zbornica Slovenije. <https://media.gzs.si/made-in-slovenia-2035-gzs-predstavila-program-prihodnjega-10-letnega-razvoja-slovenskega-gospodarstva-z-88-ukrepi-in-nacrtovanimi-192-milijarde-eur-investicij/>

Organizacija in udeležbe na konferencah, delavnicah in drugih dogodkih:

BURGER, Anže, JAKLIČ, Andreja, ČRNIGOJ, Matjaž, KOLEŠA, Iris. Assessing the effectiveness of smart specialization strategy measures on export performance : 51st Conference of the European International Business Academy: the Myth of Harmony! Strategic Realities in IB Practices" (organisators : EIBA, University of Piraeus, University of Macedonia), Athens, 11th-13th December 2025. [COBISS.SI-ID 265417475])

POLANEC, Sašo. Izsledki ocenjevanja skupnega indeksa obsega proizvodnje : predstavljeno na 3. Statističnem dnevu raziskovalcev, Ljubljana, EF, 4. junij 2025. [COBISS.SI-ID 238495747]

SPILLER, Ian, ČRNIGOJ, Matjaž. Systematic risk estimation under high leverage : revisiting the Hamada model and its extensions. V: *53rd EBES Conference - Madrid : program and abstract book : Madrid, Spain, October 16-18, 2025*. Istanbul: EBES, cop. 2025. Str. 136. ISBN 978-625-95653-4-7. [COBISS.SI-ID 255778563])

SRAKAR, Andrej. Central limit theorem for a set-valued martingale. V: DOBŠA, Jasminka (ur.), BUHIN PANDUR, Maja (ur.). *10th Workshop on Symbolic Data Analysis - SDA 2025, Varaždin, 9th - 11th June 2025 : programme and abstracts*. Zagreb: University of Zagreb, Faculty of Organization and Informatics, 2025. Str. 25-26. ISBN 978-953-6071-84-5. https://lana.foi.hr/sda_2025/data/uploads/SDA2025-Book%20of%20Abstracts.pdf. [COBISS.SI-ID 242715651]

SRAKAR, Andrej. Instrumental variable estimation in compositional regression. V: *European Causal Inference Meeting : causal inference in health, economic and social science : Ghent, Belgium, April 8-11, 2025 : abstract booklet oral presentations*. [S. l.: s. n.], 2025. Str. 58. <https://www.eurocim.org/program.html>. [COBISS.SI-ID 232425475]

SRAKAR, Andrej. Parking on random spanning tree in a Hilbert space with applications to tree-based machine learning. V: *HiTEc meeting & workshop on complex data in econometrics and statistics (HiTEc & CoDES 2025) : programme and abstracts : Cyprus University of Technology, Limassol, Cyprus, 8-9 July 2025*. [S. l.: CMStatistics], 2025. Str. 3. https://www.cmstatistics.org/hiteccodes2025/docs/HITECCODES2025_BoA.pdf?20250608213724. [COBISS.SI-ID 246626819]

SRAKAR, Andrej. Solution to stochastic Loewner equation with several complex variables using Nevanlinna theory : predstavitev posterja na '44th Conference on stochastic processes and their applications', 14-18 July 2025, Wroclaw, Poland. [COBISS.SI-ID 246158851]

SRAKAR, Andrej, VECCO, Marilena. A fractionally Kelly-optimal art collector : a random dynamical system analysis : presented at the 23rd International Conference on Cultural Economics, 24-27 June 2025, Erasmus University Rotterdam, The Netherlands. [COBISS.SI-ID 240801539]

Udeležba na delavnici Competition and Efficiency in Public Procurement, 6. maj 2025 v Helsinkih s člankom Trade frictions in European public procurement.

Vsebinska znanstveno-raziskovalnega dela v okviru **socialnega razvojnega dejavnika in medgeneracijske dimenzije trajnostnega razvoja** je vključevala:

- Izdelavo modela upravljanja za hitro odkrivanje in upravljanje tveganj v javnih zdravstvenih zavodih.
- Kritično smo ocenili metodologijo izračuna minimalnih življenjskih stroškov v Sloveniji ter jo umestili v širši evropski kontekst. Obravnavali smo različne empirične pristope k določanju minimalnih

življenjskih stroškov in sorodnih standardov v izbranih državah EU ter izpostavili njihove prednosti in omejitve. Posebna pozornost je bila namenjena razmerju med minimalnimi življenjskimi stroški, pragom tveganja revščine in minimalno plačo ter presoji njihove ustreznosti pri zagotavljanju dostojnega življenjskega standarda in delovnih spodbud. Izpostavili smo ključne metodološke dileme obstoječega slovenskega pristopa, zlasti glede reprezentativnosti podatkov, ovrednotenja prehranske košarice in upoštevanja regionalnih razlik. Te dileme smo naslovili z empiričnimi analizami, teoretičnimi izhodišči in primeri dobrih praks.

- Na področju socialne vključenosti in pokojnin smo analizirali dolgoročne učinke staranja prebivalstva na družbo, proučevali vlogo družine, trga in države pri zagotavljanju trajnostne blaginje ter pripravili metodološke podlage za proučevanje povezave med lastništvom nepremičnin in socialno-ekonomskim položajem upokojencev.
- Delali smo na razvoju in posodabljanju mikrosimulacijskega modela EUROMOD, ki omogoča analizo učinkov davčnih in socialnih politik na dohodkovno porazdelitev in socialno varnost prebivalstva.
- Pripravili smo oceno minimalnih življenjskih stroškov, ki je podlaga za določitev minimalne plače.
- Analizirali smo učinke pokojninske reforme (Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ZPIZ-20).

Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v okviru socialnega razvojnega dejavnika in medgeneracijske dimenzije trajnostnega razvoja:

Študije in poročila:

Izdelali smo model ključnih KPI-jev za hitro odkrivanje poslovnih tveganj v javnih zdravstvenih zavodih. To je vključevalo: i) izdelavo nabora KPI-jev; ii) oblikovanje osnutka podatkovnega modela; iii) razvoj karakteristik vmesnika za avtomatski zajem podatkov ter iv) izdelavo metodologije/kriterijev za razvrščanje po KPI-jih.

KALAR, Barbara, BARTOLJ, Tjaša, KUMP, Nataša, KAVAŠ, Damjan (urednik). Primerjalna analiza in kritična ocena metodologije izračuna minimalnih življenjskih stroškov v Sloveniji. Ljubljana: Inštitut za ekonomska raziskovanja, 2025. EkonomIERa, Socialna vključenost in pokojnine, 2/2025. https://www.ier.si/wp-content/uploads/2026/01/monografija_02-2025.pdf. [COBISS.SI-ID 257752323].

Izhodišče raziskav na področju **trajnostnega razvoja in okoljske ekonomike** so bili viri neravnotežij in vzroki ovir v družbenem razvoju Slovenije, temelječem na prevladujoči strategiji razvoja, ki omejevalno vpliva na izboljševanje vseh vidikov kakovosti življenja.

Vsi članki, ki smo jih pripravili in objavili na področju trajnostnega razvoja in okoljske ekonomike, so nastali na osnovi delnega financiranja iz programske skupine (članki imajo PS navedeno kot financerja). To vključuje:

- Pripravo in objavo članka, v katerem želimo preseči enodimenzionalne kazalnike okoljske uspešnosti ter razviti Environmental Policy Performance Index (EPPI), dvodimenzionalni kompozitni indeks, s katerim celoviteje ocenjujemo učinkovitost okoljskih politik. EPPI zasnujemo tako, da združuje politične vložke (npr. javne izdatke za varstvo okolja in davke, povezane z onesnaževanjem) ter izide, merjene z indikatorji kakovosti okolja, kar omogoča bolj niansirano primerjavo med tem, koliko države vlagajo in kaj s tem dejansko dosežejo.
- Pripravo in objavo članka, v katerem smo razvili dvodelni indeks uspešnosti okoljske politike, ki kvantificira tako vložke (državne izdatke in davke) kot rezultate okoljskih politik (kazalnike kakovosti okolja). Z razvitim dvodelnim indeksom smo analizirali razmerje med političnimi prizadevanji in

okoljskimi rezultati ter razkrili države, ki svoje okoljske strategije uspešno usklajujejo z zaželenimi rezultati, medtem ko se druge srečujejo s tehnološkimi in vedenjskimi ovirami, ki upočasnjujejo napredek.

- Pripravo in objavo članka, v katerem smo razvili primerljiv, na standardiziranih mednarodnih podatkovnih bazah temelječ indeks ranljivosti za transportno revščino (TPVI), ki omogoča spremljanje in primerjavo transportne revščine med državami EU. Indeks združuje ključne razsežnosti cenovne dostopnosti, dostopnosti in mobilnosti, razširjena različica pa vključuje še socio-demografske dejavnike in zunanje učinke. Rezultati kažejo, da transportna revščina v EU prizadene velik delež prebivalstva, zato TPVI predstavljamo kot uporabno orodje za sistematično spremljanje stanja in usmerjanje javnih politik.
- Pripravo in objavo članka, v katerem smo pojasnili, kako se v državah EU v obdobju 1996–2023 dinamično prepletajo ključne strukturne determinante uporabe javnega prevoza – zlasti dostopnost, rast dohodkov in relativne cene – ter s tem izboljšali razumevanje njihovih kumulativnih učinkov na povpraševanje po javnem prevozu. Z metodo panel VAR analiziramo panelne podatke 27 držav EU in ugotavljamo, da večja dostopnost dosledno povečuje uporabo javnega prevoza, medtem ko rast dohodkov praviloma vodi k nižji uporabi (premik k zasebnemu avtomobilu), višje relativne cene pa uporabo zmanjšujejo in hkrati le marginalno izboljšajo dostopnost, kar kaže, da cenovne strategije brez sočasnih izboljšav ponudbe oziroma dostopnosti same po sebi verjetno ne bodo učinkovite.
- Pripravo in objavo članka, v katerem opozarjamo na ključne ovire pri merjenju transportne revščine za potrebe priprave in pravične izvedbe Socialnega načrta za podnebje ter pojasnujemo, zakaj je brez primerljivih kazalnikov težko učinkovito spremljati napredek in usmerjati ukrepe. Izhajamo iz tega, da konceptualna raznolikost (različne opredelitve transportne revščine) zavira operativno spremljanje, da na ravni EU še ni enotnih merilnih standardov, ter da so obstoječi podatki pogosto razdrobljeni, zastareli in temeljijo na šibkih približkih; hkrati izpostavljamo potencial pametnih (digitalnih) mobilnostnih podatkov, vendar poudarjamo, da je njihova razpoložljivost med državami neenakomerna, zato zagovarjamo skupen okvir merjenja kot pogoj za pošteno implementacijo Socialnega načrta za podnebje.
- Pripravo in objavo članka, v katerem zapolnjujemo vrzel v kvantitativnem, primerjalnem ocenjevanju vloge sindikatov v trajnostnem prehodu. Ker neposrednih mer trajnostne uspešnosti sindikatov praviloma ni, razvijemo indeks, ki meri, kakšne možnosti oziroma omogočitvene pogoje imajo sindikati za delovanje na področju trajnosti, ter indeks uporabimo za primerjavo 20 evropskih držav.

V okviru področja smo pripravili tudi znanstveno monografijo, v kateri smo pripravili sistematičen pregled sektorskih ukrepov za zmanjševanje emisij toplogrednih plinov in zbrali ključne ugotovitve o tehnologijah ter politikah po posameznih sektorjih. Ukrepe obravnavamo po prometu, industriji, stavbah, kmetijstvu in odpadkih ter izpostavljamo, kje so največji potenciali (npr. elektrifikacija in trajnostna mobilnost, energetska učinkovitost in krožnost, prenove stavb, zmanjševanje metana in N₂O, preprečevanje in predelava odpadkov). Poudarjamo tudi potrebo po celostnem pristopu, boljših podatkih in spremljanju učinkov, da bi bili ukrepi učinkoviti in izvedljivi v praksi.

Vodili smo strokovno skupino za pripravo koncepta optimalnega elektroenergetskega sistema Slovenije. Namen projekta je bil primerjati možne scenarije ter oblikovati strokovno utemeljen predlog optimalnega koncepta prenove elektroenergetskega sistema Slovenije. Cilj projekta je bil združiti interes odjemalcev električne energije in na prenovo elektroenergetskega sistema pogledati z vidika plačnikov računa.

Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v okviru trajnostnega razvoja in okoljske ekonomike:

Objave:

BARTOLJ, Tjaša, MUROVEC, Nika, BEARZOTTI, Enia. Beyond single-dimension metrics : environmental policy performance index and its implication for environmental governance. SAGE open. July 2025, vol. 15, iss. 3, str. 1-16, ilustr. ISSN 2158-2440. DOI: 10.1177/21582440251367893. [COBISS.SI-ID 247156227].

PRIMC, Kaja, SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha, ZABAVNIK, Darja. Roadblocks in measuring transport poverty (for social climate plans). Transport policy. [Print ed.]. Oct. 2025, vol. 172, art. no. 103777, str. 1-4. ISSN 0967-070X. DOI: 10.1016/j.tranpol.2025.103777. [COBISS.SI-ID 246024195].

PRIMC, Kaja, ZABAVNIK, Darja, SLABE ERKER, Renata, BEMBIČ, Branko, GOLOB, Urša (2025). Can trade unions in Europe afford to act sustainably?. Sustainability: Science, Practice and Policy, 21(1), 2506199.

PRIMC, Kaja, ZABAVNIK, Darja, SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha. Transport poverty vulnerability index : making use of standardised databases. Energy research & social science. May 2025, vol. 123, [article no.] 104041, str. 1-11, ilustr. ISSN 2214-6326. Repozitorij Univerze v Ljubljani – RUL, DOI: 10.1016/j.erss.2025.104041. [COBISS.SI-ID 230764291].

SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha, PRIMC, Kaja, ZABAVNIK, Darja. Strategic energy investments and climate policy in a small economy. Journal of international scientific publications : economy & business. 2025, vol. 19, str. 123-129. DOI: 10.62991/EB1996654440. [COBISS.SI-ID 263362563].

ZABAVNIK, Darja, PRIMC, Kaja, SLABE ERKER, Renata, DOMINKO, Miha. Structural constraints on public transport use in the EU : a panel VAR study (1996-2023). Transportation research interdisciplinary perspectives. 2025, vol. 32, str. 1-9, tabele, graf. prikazi. ISSN 2590-1982. DOI: 10.1016/j.trip.2025.101549. [COBISS.SI-ID 246033923].

Analiza scenarijev in predlog optimalnega koncepta prenove elektroenergetskega sistema Slovenije. Projekt Moja položnica, SBC, GZS, OZS (<https://mojapoloznica.si/o-projektu/>).

Organizacija in udeležbe na konferencah, delavnicah in drugih dogodkih:

Aktivna udeležba in vabljen predavanje na 14. konferenci komunalnega gospodarstva z naslovom Naravni kapital kot temelj prihodnosti Slovenije, ali kje je naša Grenlandija?

Vsebina znanstveno-raziskovalnega dela v okviru **prostorske dimenzije** blaginje je vključevala nadaljnje sodelovanje v mednarodni mreži RSA Transformative Knowledge Regions (TRAKR). Mreža raziskuje transformacijo regionalnih ekosistemov znanja v luči trajnostnih prehodov. Dogodki, prispevki in srečanja, ki potekajo v okviru mreže, so namenjena konceptualni, metodološki, empirični in politični dimenziji transformativnega znanja ter njegovi teritorialni dinamiki. IER se znotraj tega še posebej osredotoča na vprašanje, ali in kako je transformativno znanje ter njegovo prostorsko dimenzijo možno izmeriti.

Člani programske skupine z Ekonomske fakultete UL so v okviru področja prostorske dimenzije blaginje:

- Pripravili primerjalno analizo v regiji Srednje in Vzhodne Evrope na presečišču trajnostnih kompetenc, institucionalnega konteksta in razvoja človeškega kapitala. Analiza predstavlja prispevek k razumevanju pogojev za krepitev institucionalnih zmogljivosti in konkurenčnosti regij.

V okviru tega so pripravili znanstveni članek s primerjalno CEE analizo z implikacijami za regionalni razvoj in konkurenčnost.

- Objavili znanstveni članek, ki analizira dejavnike dohodkovne neenakosti v državah OECD.

Objave:

Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela v okviru prostorske dimenzije blaginje so vključevali objavo dveh znanstvenih člankov.

BARTOLJ, Tjaša, MUROVEC, Nika. AHP in action : comparative exploration of weighting methods in regional transformative knowledge potential analysis. V: DE FELICE, Fabio (ur.), PETRILLO, Antonella (ur.). The art of decision making : applying AHP in practice. Elektronska izd. London: IntechOpen, 2025. 22 str., tabele, graf. prikazi. Business, management and economics. <https://www.intechopen.com/chapters/1192276>.

LAZOVIĆ VUKOVIĆ, Danijela, DAMIJAN, Jože. Drivers of income inequality in OECD countries : testing the Milanovic's TOP hypothesis. Structural change and economic dynamics. [Print ed.]. Sep. 2025, vol. 74, str. 416-440. DOI: 10.1016/j.strueco.2025.04.004. [COBISS.SI-ID 233496579].

V okviru raziskovalnega dela na **razvoju, nadgradnji in uporabi metodologij in analitičnih orodij** smo nadaljevali z razvojem modelskih orodij in metodologij. Začeli smo vzpostavljati longitudinalno podatkovno bazo delodajalec–delavec za Slovenijo, ki bo zajemala celotno delovno silo in vsa podjetja v zadnjih 50 letih. Na njeni podlagi bomo pripravili nove konsistentne ocene nacionalne plačne neenakosti v proučevanem obdobju. Na podlagi preteklih izračunov smo razvili primerljivo metodologijo, s katero smo na novo ocenili minimalne življenjske stroške. Nadaljevali smo s posodabljanjem in vzdrževanjem mikrosimulacijskih modelov na področju pokojnin, trga dela ter davkov in socialnih transferjev, pri tem pa nadgrajevali svoje znanje in izkušnje v mednarodnem okolju z delom na različnih mikrosimulacijskih modelih, ki pokrivajo več držav. Začeli smo razvijati metodologijo za analizo stanovanjskega položaja starejših in napovedovanje njihovih prihodnjih potreb.

Razvijali smo ekonometrične modele in modele strojnega učenja za napovedovanje energetske revščine, indeks ranljivosti za prevozno revščino, ki omogoča primerljivo oceno razmer med državami EU in podpira ciljno usmerjene politike ter dvodelni indeks uspešnosti okoljske politike, ki kvantificira tako vložke (državne izdatke in davke) kot rezultate okoljskih politik (kazalnike kakovosti okolja). Z dvodelnim indeksom bomo lahko analizirali razmerje med političnimi prizadevanji in okoljskimi rezultati ter prepoznali države, ki uspešno usklajujejo svoje okoljske strategije z želenimi rezultati, medtem ko se druge srečujejo s tehnološkimi in vedenjskimi ovirami, ki upočasnjujejo napredek. Delali smo na razvoju razširjenega izračunljivega modela splošnega ravnovesja (CGE) slovenskega gospodarstva, ki omogoča oceno neposrednih in posrednih učinkov političnih ukrepov na celotno gospodarstvo. Nadgrajeni model bo integriral ekonomske, okoljske in energetske dimenzije ter upošteval ključne interakcije med sektorji, gospodinjstvi, državo in zunanjim okoljem, kar bo omogočilo bolj realistično oceno učinkov zelenih politik, vključno z analizami trgovanja z emisijami, obdavčitve ogljika, spodbud za nizkoogljične tehnologije in vlaganj v infrastrukturo.

Nadaljevali smo delo na matematični analizi omrežij, oceni regionalnih vplivov posameznih dejavnosti (npr. galerij) ter razvoju matematičnih enačb in metod za potrebe strojnega učenja, kakor tudi uporabi metod umetne inteligence v kulturni ekonomiki. Razvili smo analitično metodologijo za spremljanje kulture preko korpusov kazalnikov in indeksov, s katerimi je mogoče spremljati procese v kulturi ter vpliv

kulture na družbo v Sloveniji. To je vključevalo razvoj sistema dolgoročnih kazalnikov na ravni rezultatov, učinkov (angl. *outcome*) in vplivov (angl. *impact*), saj je bil doslej na področju kulture prisoten predvsem monitoring na ravni kazalnikov neposrednega učinka (angl. *output*). Prav tako smo razvili metodološki okvir za sistematično spremljanje napredka, učinkov in rezultatov strateških ukrepov, opredeljenih v Nacionalni strategiji IL do 2030 ter akcijskem načrtu.

Pridobljena znanja, izkušnje in praktične rezultate člani skupine redno posredujejo mladim raziskovalcem in študentom v okviru številnih predmetov, ki jih predavajo na visokošolskih zavodih. Doslej uspešno delo programske skupine pri uresničevanju široko zastavljenega programa je posledica ustrezne organiziranosti dela.

Člani skupine, zadolženi za posamezna vsebinska področja, se redno povezujejo z drugimi raziskovalci znotraj Inštituta, zunaj njega in v mednarodnem prostoru. To se odraža v številnih uporabnih in razvojnih raziskavah ter v vpetosti v mednarodne raziskovalne projekte. Dolgoletna usmerjenost programske skupine v uporabo pridobljenih znanj, razvitih orodij in metodologij v praksi, pri čemer so rezultati neposredno ali posredno uporabni za druge raziskovalce pri njihovem znanstvenoraziskovalnem delu ter za nosilce ekonomske politike pri pripravi ukrepov ali reform na posameznih področjih delovanja, se je že leta 2020 potrdila z uvrstitvijo IER med najvidnejše »*think tanke*« v evropskem in svetovnem merilu.

M. RAZVOJNI STEBER FINANCIRANJA

V okviru RSF-O se prejemniku stabilnega financiranja zagotavlja financiranje razvoja znanstvenoraziskovalne in infrastrukturne dejavnosti z vidika kakovosti, ustvarjalnosti, inovativnosti, internacionalizacije, odprtosti, prenosa znanja in sodelovanja z okoljem, ki pripomorejo k doseganju ciljev in rezultatov ter izvajanju ukrepov in nalog s področja znanstvenoraziskovalne dejavnosti, opredeljenih v strateških dokumentih države in Evropske unije (EU), ob upoštevanju poslanstva in strategije posameznega prejemnika stabilnega financiranja, in sicer za pokrivanje stroškov dela, stroškov materiala in storitev ter amortizacije raziskovalne opreme in raziskovalne infrastrukture.

Ključni razvojni cilji Inštituta, ki se vežejo na razvojni steber financiranja, so naslednji:

1. Nadgradnja raziskovalne dejavnosti

Razvoj raziskovalnih dejavnosti na Inštitutu: odpiranje novih in nadgradnja obstoječih področij raziskovanja (različni vidiki trajnostnega razvoja, napovedovanje kompetenc za potrebe trga dela in izobraževanja, napovedovanje gospodarskih, političnih, okoljskih, tehnoloških in družbenih trendov, relevantnih za Slovenijo) in razvoj novih orodij (letni in kvartalni ekonometrični model, energetski model). V letu 2025 smo se osredotočili na proučevanje razvojne vrzeli v obvladovanju kritičnih tehnologij v slovenskih podjetjih ter identifikaciji najbolj naprednih tehnoloških področij in konkretnih tehnologij z oceno sposobnosti tehnološko najnaprednejših slovenskih podjetij. Potem ko je IER v letu 2024 prvič sodeloval pri pripravi poročila Svetovnega gospodarskega foruma *Future of Jobs Report 2025*, ki je bilo objavljeno januarja 2025 in je prvič vključilo tudi Slovenijo, smo v letu 2025 večino aktivnosti namenili predstavitvi rezultatov poročila.

2. Razvoj kadrov

V okviru razvojnega cilja posebno pozornost namenjamo krepitvi kompetenc zaposlenih, tako raziskovalcev kot podpornega osebja. V letu 2024 smo financirali izobraževanje sodelavke iz administrativnega sektorja ter izvedli na Inštitutu štiri interna izobraževanja na naslednjih področjih:

usposabljanje o uporabi generativne umetne inteligence: osnovna raven, usposabljanje o uporabi generativne umetne inteligence: nadaljevalna raven, odprta znanost, Obzorje Evropa – MSCA.

3. Mreženje za okrepitev mednarodne prepoznavnosti

Mednarodno prepoznavnost Inštituta krepimo z mreženjem z evropskimi in slovenskimi (raziskovalnimi) organizacijami (raziskovalni inštituti, akademske organizacije, razvojne organizacije, subjekti inovativnega okolja) in z vključitvijo v relevantna slovenska in mednarodna združenja/partnerstva). V letu 2023 smo se vključili in sodelovali v mednarodni mreži RSA Transformative Knowledge Regions. Mreža raziskuje transformacijo regionalnih ekosistemov znanja v luči trajnostnih prehodov. Dogodki, prispevki in srečanja, ki potekajo v okviru mreže, so namenjeni konceptualni, metodološki, empirični in politični dimenziji transformativnega znanja ter njegovi teritorialni dinamiki. Delo smo nadaljevali v okviru programske skupine tudi v letu 2024. Še posebej bi izpostavili, da smo leta 2024 postali člani *Regional Studies Association* in da je infrastrukturni projekt SHARE nadgradil partnerstvo s prijavo skupnih projektov, zato udeležbo v projektu SHARE štejemo med članstvo IER v relevantnih slovenskih in mednarodnih združenjih/partnerstvih. Inštitut je tudi član Gospodarske zbornice Slovenije in sodeluje v okviru Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije (KOsRIS). IER je v četrtek, 5. junija 2025 soorganiziral mednarodno konferenco *Future of Jobs*. Dogodek je združil predstavnike Svetovnega gospodarskega foruma (WEF), vodstva podjetij, kadrovske strokovnjake in raziskovalce iz Slovenije in regije, ki so razpravljali o ključnih trendih na trgu dela, razvoju kompetenc prihodnosti ter izzivih in priložnostih, ki jih podjetjem prinašajo hitre spremembe. Konferenca je bila zasnovana z namenom osvetliti tematiko iz več zornih kotov – strateškega in kadrovskega vidika podjetij ter širšega družbenega konteksta, vključno s podporno vlogo raziskovalnih institucij in oblikovalcev politik. Junija 2025 je Inštitut gostil srečanje raziskovalnih inštitutov iz srednje, vzhodne in jugovzhodne Evrope z naslovom Sodelovanje in prihodnost raziskav v digitalni dobi.

Preglednica 5: Kazalniki z izhodiščno vrednostjo v 2022, vrednostmi 2023 in 2024 ter ciljnim vrednostmi v 2027 za spremljanje doseganja razvojnih ciljev

Zap. št.	Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2022	Vrednost 2023	Vrednost 2024	Vrednost 2025	Ciljna vrednost 2027	Številka razvojnega cilja
1	Število razvitih novih orodij / metodologij	0	0	1	1	2	1
2	Število razvitih novih področij raziskovanja	0	0	1	1	2	1
3	Število usposabljanj zaposlenih	27	32	10	45	35	2
4	Število članstev IER v relevantnih slovenskih in mednarodnih združenjih / partnerstvih	0	0	2	4	2	3

Opomba: Metodologija za izračun posameznega kazalnika je natančno opredeljena v posebnem internem dokumentu.

V nadaljevanju je podrobnejše poročilo o aktivnostih, ki smo jih v letu 2025 opravili v okviru Razvojnega stebra financiranja po področjih.

M.1. Tehnološki razvoj in inovacije

M.1.1. Vsebina znanstveno-raziskovalnega dela

V povezavi z delom programske skupine pri proučevanju razvojne vrzeli v obvladovanju kritičnih tehnologij v slovenskih podjetjih smo v okviru razvojnega stebra izvedli naslednje aktivnosti: i) izdelava in izvedba spletne ankete med slovenskimi podjetji na temo obvladovanja kritičnih tehnologij; ii) oblikovanje, čiščenje in organizacija baze podatkov; iii) izdelava statističnih analiz.

Delo je potekalo tudi na identifikaciji najbolj naprednih tehnoloških področij in konkretnih tehnologij z oceno sposobnosti tehnološko najnaprednejših slovenskih podjetij. V okviru tega smo: i) ocenili stanje in ambicije slovenskih podjetij na področju kritičnih tehnologij (napredne proizvodne tehnologije, napredni materiali, umetna inteligenca, biotehnologija, medicina in zdravje, napredne IKT rešitve, nove energetske tehnologije, robotika in avtonomni sistemi); ii) identificirali pripravljenost slovenskih podjetij na pospešen tehnološki razvoj in prelomne tehnologije, ki se obetajo še pred koncem tega desetletja; iii) opredelili ovire in priložnosti za hitrejši razvoj in preskok v tehnološki konkurenčnosti Slovenije in EU.

M.1.2. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela

Objave:

BEŠTER, Janez. Razvojne vrzeli v obvladovanju kritičnih tehnologij v slovenskih podjetjih. Ljubljana: Inštitut za ekonomska raziskovanja, 2025. Knjižna zbirka EkonomIERa, Tehnološki razvoj in inovacije, 03/2025. [COBISS.SI-ID 261837571]

Kratek opis: Znanstvena monografija sistematično in poglobljeno obravnava uspešnost slovenskih podjetij pri identifikaciji in odpravljanju tehnoloških vrzeli na področju izbranih kritičnih tehnologij v primerjavi s konkurenti. Rezultati kažejo velik razkorak med sedanjo in optimalno ravnijo obvladovanja v vseh testiranih kritičnih tehnologijah, večina anketiranih pa načrtuje statistično značilen napredek do leta 2030. Statistično značilnih razlik med načrtovano in optimalno ravnijo obvladovanja izbranih kritičnih tehnologij na ravni proučevanega vzorca ne potrdimo.

Drugo:

Patentna prijava.

M.2. Trg dela in izobraževanje

M.2.1. Vsebina znanstveno-raziskovalnega dela

Potem ko je IER v letu 2024 prvič sodeloval pri pripravi poročila Svetovnega gospodarskega foruma *Future of Jobs Report 2025*, ki je bilo objavljeno januarja 2025 in je prvič vključilo tudi Slovenijo, smo v letu 2025 večino aktivnosti namenili predstavitvi rezultatov poročila. Organizirali smo strokovno konferenco *Future of Jobs* (5. junij 2025, Austria Trend Hotel Ljubljana), ki je potekala ob 60. obletnici IER in v sodelovanju s HR svetovalnim podjetjem Profil d. o. o. Dogodek je potekal v angleščini, sodelovali so tudi predstavniki Svetovnega gospodarskega foruma (WEF), poslovni voditelji in strokovnjaki s področja človeških virov. Poleg tega smo sodelovali na dogodku *Tea with Reason* Britansko-slovenske gospodarske zbornice (18. februar 2025) v okviru panela *Redefining Employee Value – Strategies for Retention, Growth, Engagement, and Integration*. Rezultate poročila smo predstavili tudi na srečanju *People and Culture Council* Britansko-slovenske gospodarske zbornice.

M.2.2. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela

Organizacija in udeležbe na konferencah, delavnicah in drugih dogodkih:

Tea with Reason: Solving Slovenia's Workforce Puzzle, Ljubljana, 18. 2. 2025.

People and Culture Council, Ljubljana, 7. 2. 2025.

The Future of Jobs, Ljubljana, 5. 6. 2025.

Drugo:

BARTOLJ, Tjaša (intervjuvanec). Slovenija letos prvič sodelovala v raziskavi Svetovnega gospodarskega foruma. Dnevnik. [Tiskana izd.]. 14. mar. 2025, leto 75, št. 60, str. 19, portret. [COBISS.SI-ID 231736835]

M.3. Okolje in trajnostni razvoj

M.3.1. Vsebina znanstveno-raziskovalnega dela

Člani programske skupine Ekonomske fakultete UL so v letu 2025 v okviru razvojnega stebra izvedli naslednje aktivnosti:

- Izvajali so raziskovalne in strokovne aktivnosti na področju naravnega kapitala, modre ekonomije in trajnostnih finančnih instrumentov z vidika regionalnega in strukturnega razvoja ter konkurenčnosti. V okviru tega so objavljali prispevke s področja ekonomike naravnega kapitala, trajnostnih financ in modre ekonomije v mednarodnih znanstvenih revijah in monografijah.

M.3.2. Rezultati znanstveno-raziskovalnega dela

Študije in poročila:

V recenzijo v revijo Cell Reports Sustainability so oddali znanstveni članek z naslovom *Building equitable and nature-positive blue natural capital markets: challenges and solutions*.

N. INFRASTRUKTURNI PROGRAM

Podpora infrastrukturnega programa raziskovalnemu programu in projektom Inštituta za ekonomska raziskovanja (IER) se je v letu 2025 v okviru razpoložljivih finančnih in kadrovskih virov izvajala celostno in na več medsebojno povezanih vsebinskih področjih. Infrastrukturni program je zagotavljal temeljno podporo raziskovalnemu delu, zlasti na področju zbiranja, priprave, vzdrževanja in uporabe podatkovnih baz, ki predstavljajo ključno osnovo za izvajanje raziskovalnih aktivnosti. Pomemben del podpore je obsegal tudi zagotavljanje dostopa do ustrezne domače in mednarodne znanstvene ter strokovne literature, ki je nujna za kakovostno raziskovalno delo. Poleg vsebinske podpore je infrastrukturni program prispeval k nemotenemu delovanju sodobne informacijsko-komunikacijske infrastrukture. To je poleg posodabljanja strojne in programske opreme vključevalo vzdrževanje in redno posodabljanje inštitutskega spletišča, skrb za informacijsko podporo raziskovalcem ter zagotavljanje pomoči pri razvoju, vzdrževanju in nadgrajevanju metodoloških in programskih orodij. Ta orodja so ključna za izvajanje zahtevnejših analitičnih postopkov ter za učinkovito podporo raziskovalnemu programu in posameznim raziskovalnim projektom IER. Aktivnosti infrastrukturnega programa so se pomembno odražale tudi v zaključnih fazah raziskovalnega procesa, zlasti pri tehnični obdelavi raziskovalnih rezultatov, pripravi končnih poročil ter diseminaciji rezultatov naročnikom in širši zainteresirani javnosti.

V tem okviru smo v letu 2025 v knjižni zbirki EkonomIERa pripravili tri znanstvene in strokovne monografije – dve bosta izdani v začetku leta 2026 –, s čimer prispevamo k razširjanju raziskovalnih rezultatov in kreptvi prepoznavnosti inštituta.

P. PEDAGOŠKO DELO IN MENTORSTVA

V letu 2025 je v pedagoškem procesu univerz in drugih visokošolskih institucij sodelovalo 10 raziskovalcev Inštituta. Sodelovali so z Ekonomsko fakulteto UL, Pravno fakulteto UL, Fakulteto za matematiko in fiziko UL, Fakulteto za družbene vede UL, Doba fakulteto, Podiplomsko šolo pri ZRC SAZU ter School of Economics and Business na Univerzi v Sarajevu. Skupno so bili udeleženi v izobraževalnem procesu pri 23 predmetih.

Štirje raziskovalci Inštituta so bili vključeni v mentorstvo ali somentorstvo doktorandom, pri čemer so bili mentorji trem in somentorji dvema študentoma pri doktorskih disertacijah.

R. IZOBRAŽEVANJA

Vzgoja in izobraževanje mladih raziskovalcev – v letu 2025 so delo na doktorskem študiju nadaljevali trije mladi raziskovalci.

Vzgoja in izobraževanje raziskovalnih sodelavcev: V letu 2025 smo za zaposlene organizirali štiri usposabljanja, in sicer usposabljanji s področja uporabe umetne inteligence pri raziskovalnem delu, gostili predavanje na temo odprte znanosti, ki ga je vodil predstavnik Centralne tehniške knjižnice Univerze v Ljubljani ter predavanje predstavnika Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije na temo Obzorje Evropa – MSCA: splošni pregled. V letu 2025 se je raziskovalec IER udeležil poletne šole Ekonomske fakultete Ljubljane (naziv programa *Quantitative Data Analysis (Issues & Applications)*).

Svoje znanje so raziskovalci širili tudi z aktivnim sodelovanjem na sestankih, delavnicah ali posvetovanjih, ki so bili organizirani v okviru domačih in mednarodnih projektov.

S. ČLANSTVO V ORGANIZACIJAH

Inštitut je od leta 2024 član združenja *Regional Studies Association*, v zadnjih letih pa je v okviru vseevropskega infrastrukturnega projekta SHARE projektno partnerstvo nadgradil prijavo skupnih projektov, zato tudi udeležbo v SHARE projektu štejemo med članstvo IER v relevantnih mednarodnih združenjih/partnerstvih. Poleg tega je Inštitut tudi član Gospodarske zbornice Slovenije in sodeluje v okviru Koordinacije samostojnih raziskovalnih inštitutov Slovenije (KOsRIS).

Raziskovalni sodelavci Inštituta so bili v letu 2025 člani uredniških odborov več znanstvenih revij: *South East European Journal of Economics and Business* (Scopus), *Economics of Enterprise*, *Review of economics and economic methodology*, *Cultural economics & the creative economy*, *Economists talk* art.org : research-based policy analysis and commentary. Raziskovalci so tudi recenzenti pri več strokovnih in znanstvenih revijah (npr. *Bayesian Analysis*, *Journal of Cultural Economics*, *Journal of the Royal Statistical Society – Series A*, *Statistics in Society*, *Journal of the Royal Statistical Society – Series B*, *Statistical Methodology* ...). Poleg tega so bili strokovni evaluatorji raziskovalnih projektov v tujini ter recenzenti člankov v Sloveniji in v tujini.

Nadaljevali smo tudi sodelovanje v številnih sosvetih Statističnega urada RS: sosvet za regionalne statistike, sosvet za sodelovanje z raziskovalci, sosvet za statistiko cen, sosvet za statistiko izobraževanja in usposabljanja, sosvet za statistiko kulture, sosvet za statistiko raziskovalno-razvojne dejavnosti in

tehnologije, sosvet za statistiko življenjske ravni in socialne zaščite ter sosvet za tretje življenjsko obdobje. Skupno so raziskovalci Inštituta sodelovali v osmih sosvetih Statističnega urada RS, pri čemer so predsedovali sosvetu za sodelovanje z raziskovalci in sosvetu za statistiko kulture.

En sodelavec Inštituta je bil član Znanstvenoraziskovalnega sveta za interdisciplinarne raziskave ARIS, dva pa člana Medinstitucionalne delovne skupine za usklajevanje priprave projekcij javnih izdatkov, ki so posledica staranja prebivalstva (*Ageing working group – AWG*). En raziskovalec je član Odbora za gospodarstvo Ljubljanske urbane regije (LUR).

En raziskovalec Inštituta v okviru pobude Young Statisticians Europe pri osrednjem evropskem združenju nacionalnih statističnih društev FENStatS vse od njegovega začetka koordinira projekt YoungStatS, ki ga podpirata združenji Bernoulli Society ter IMS. Projekt je namenjen predstavljanju tekočih objav vodilnih raziskovalcev v verjetnosti, matematični statistiki, ekonometriji in podatkovni znanosti, spletnim seminarjem za vodilne mlajše raziskovalce teh področij, ter spodbujanju sodelovanj med mladimi raziskovalci teh področij. Je tudi član metodoloških skupin CFEnetwork in CMStatistics in odbora sekcije Emerging Applications pri Royal Statistical Society, v okviru katerega je v letu 2025 koordiniral letni poziv RSS na temo vzročnega sklepanja.

8.5 Nastanek morebitnih nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela

V letu 2025 ni bilo nedopustnih ali nepričakovanih posledic pri izvajanju programa dela.

Dr. Valentina Prevolnik Rupel je bila 13. oktobra 2023 imenovana za ministrico za zdravje Republike Slovenije. Pridružil se ji je tudi dr. Marko Ogorevc (svetovalec v kabinetu ministrice), ki je na Inštitutu zaposlen le še dopolnilno v obsegu 20 %. Kljub zmanjšanju števila zaposlenih smo leta 2025 uspešno izvedli vse zastavljene naloge, vendar odsotnost dveh zaposlenih vpliva na prihodke in odhodke.

8.6 Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih ciljev v primerjavi z doseženimi cilji iz poročila preteklega leta ali več preteklih let

8.6.1 Ocena uspeha raziskovalne dejavnosti JRZ v letu 2025 v primerjavi z obdobjem 2019–2023 in letom 2024 ter doprinos k razvoju znanosti in družbe

Inštitut si je v Programu dela 2019–2023 za doseg primernega okolja za normalno znanstveno-raziskovalno delo in razvoj zastavil naslednje dolgoročne cilje (strateške usmeritve):

- Postopno povečevanje sredstev za temeljne raziskave (raziskovalni program, temeljni oziroma podoktorski projekti) s ciljem doseganja vsaj polovice prihodkov. Leta 2025 sredstva predstavljala več kot 50 % celotnih prihodkov. Z uspešnim pridobivanjem temeljnih projektov in vzpostavitvijo stabilnega financiranja se je izboljšala stabilnost (predvidljivost) in s tem dolgoročnost raziskovalnega dela. Če je imel Inštitut leta 2019 le 3 »temeljne raziskave« (raziskovalni program, temeljni oziroma podoktorski), je ta številka v letih 2024 in 2025 narasla na 5 temeljnih projektov in 1 raziskovalni program, uspešni smo bili tudi na razpisu v letu 2025 (pridobili smo temeljni podoktorski projekt). Tako smo v zadnjem letu okrepili aktivnosti na področju znanstvene odličnosti, saj smo povečali prijavljanje na javne razpise, ki jih objavlja ARIS (npr. temeljni projekti), kar bomo nadaljevali tudi v naslednjih letih. Pridobili smo še en temeljni projekt, in sicer kot vodilni partner. Tako smo v letu 2025 izvajali pet temeljnih projektov (pri treh smo bili vodilni partner). Nadaljevali smo z izvajanjem projekta ERC perspektiva z naslovom Nadgrajevanje ocenjevanja ekonomskih

učinkov v dobi umetne inteligence, ki smo ga septembra 2025 zaradi sporazumnega prenehanja delovnega razmerja raziskovalca ustavili. Nadaljevali smo s projektom FIRMLAB: Vloga podjetij pri neenakostih na trgu dela: Dokazi iz Hrvaške in Slovenije v zadnjih petdesetih letih.

- Težnja k ustreznemu uravnoteženju razmerja med temeljnimi in uporabnimi/razvojnimi raziskavami ter nadaljevanju postopnega zmanjševanja števila majhnih in razdrobljenih raziskav – s tem bi zagotovili primerno okolje za normalno znanstveno-raziskovalno delo na področju ekonomije: delno smo uspeli uravnotežiti razmerje med temeljnimi in uporabnimi/razvojnimi raziskavami. Še vedno je število manjših raziskav precej visoko, vendar so pomembne za razvoj Inštituta, saj omogočajo aplikativno uporabo znanja raziskovalcev Inštituta. V letu 2025 smo na Inštitutu izvajali trinajst projektov Ciljnega raziskovalnega programa (CRP), od katerim smo jih leta 2025 na novo pridobili pet. Projekti CRP omogočajo aplikacijo novih modelov, metod, analiz ter nadaljnji razvoj relevantnih teorij, razvitih v okviru temeljnega raziskovanja. Tak način sodelovanja zagotavlja pripravo ustreznih strokovnih podlag, izdelavo ocen posledic posameznih ukrepov in/ali reform posameznih sistemov (sociale, trga dela, izobraževanja ...). Inštitut je v letu 2025 izvajal širok nabor raziskovalnih in strokovnih projektov, namenjenih podpori javnim politikam na ključnih razvojnih področjih. V sodelovanju z NIJZ in SURS je pripravil nov izračun minimalnih življenjskih stroškov, zaključena je bila evalvacija uresničevanja ReZrIS30, Inštitut je sodeloval pri pripravi Akcijskega načrta za izvajanje Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030, pripravili smo letno analizo podatkov o cenah in količinah kmetijskih pridelkov in živil, izvedli smo obsežne simulacije in analize za podporo pokojninski reformi ter usklajevanje z Evropsko komisijo. Na področju regionalne politike je Inštitut sodeloval pri pripravi novele ZSRR-2 in pri pripravi Strategije regionalnega razvoja 2026–2050. Razviti so bili modeli za upravljanje tveganj v javnih zdravstvenih zavodih, izvajali smo recenzijo Programa postopnega zapiranja Premogovnika Velenje za obdobje 2026–2045 in sodelovali pri pripravi nacionalnega socialnega podnebnega načrta. Poleg tega je Inštitut pripravil analize o mladih in vojaških poklicih ter metodologije kazalnikov za spremljanje stanja kulture v Sloveniji. S svojimi aktivnostmi je Inštitut v letu 2025 tvorno celostno prispeval k oblikovanju trajnostnih, socialno uravnoteženih in razvojno usmerjenih javnih politik.
- Prizadevanje za pridobitev rednega financiranja sedanjih projektov infrastrukturnega pomena, ki bi jih morali izvajati kot javno službo – delovanje v smeri zagotovitve dolgoročnega sodelovanja s posameznimi uporabniki znanja s ciljem rednega in stabilnega dotoka sredstev in širjenja znanja na specializiranih področjih: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2N), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 14. decembra 2023, v 12.a členu določa, da Inštitut za ekonomska raziskovanja na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja in z njim povezanimi vsebinami na področju trga dela, socialnih transferjev in davkov za ministrstvo, pristojno za delo, opravlja naslednje naloge: i) izvaja vzdrževanje in posodabljanje mikrosimulacijskih modelov na področju pokojnin, trga dela in socialnih transferjev; ii) pripravlja izračune, analize in ukrepe na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Sredstva za naloge iz prejšnjega odstavka se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije. V letu 2024 smo prvič podpisali pogodbo z MDDSZ. Konec leta 2024 smo podpisali pogodbo za leto 2025.
- Zagotavljanje razvoja nekaterih pomembnih, še nepokritih ali le delno pokritih raziskovalnih področij: v obdobju smo okrepili nekatera raziskovalna področja (okolje, energetika, kreativne industrije ...) in uspeli razviti in nadgraditi modele in metodologije (npr. mikrosimulacijski modeli, energetski model, model ocenjevanja družbenih učinkov, analiza megatrendov, strateško upravljanje ...). Leta 2024 je IER prvič sodeloval pri pripravi poročila *Future of Jobs Report 2025* Svetovnega gospodarskega

forumu, ki je bilo objavljeno januarja 2025. Poročilo prvič vključuje tudi podatke in analize za Slovenijo, kar predstavlja pomemben mejnik za našo državo.

V primerjavi s prejšnjimi leti (2019–2023) ter letom 2024 smo tudi:

- Okrepili projektno sodelovanje z visokošolskimi zavodi. Zastavljeno vrednost 5 smo presegli za več kot 100 %. Presegli smo tudi zastavljeno število raziskovalcev IER, ki sodelujejo v pedagoškem procesu: ciljna vrednost kazalnika je bila 8, dosežena pa 10, saj je leta 2025 v pedagoškem procesu visokošolskih zavodov sodelovalo 10 raziskovalcev.
- Skrbeli za uravnoteženost spolov, kar je razvidno iz kazalnikov delež znanstvenih svetnic med vsemi znanstvenimi svetniki (v %) ter delež znanstvenih sodelavk med vsemi znanstvenimi sodelavci (v %).
- Okrepili mednarodno prepoznavnost, predvsem smo aktivnosti v zadnjih letih usmerili na pridobivanje projektov, financiranih iz programa Obzorje Evropa. Tako smo leta 2025 izvajali naslednje mednarodne projekte: projekte Obzorje Evropa (SUSTAINWELL, IMPROVE, SoGreen), projekt COST, ENASSP, EUROMOD 2025–2028. Nadaljevali smo izvajanje mednarodnega infrastrukturnega projekta SHARE – *Survey of Health, Ageing and Retirement in Europe* ter projekta ROAD3P, namenjenega okrepiti podpornega okolja projektnih pisarn. V letu 2025 smo za potrebe Svetovne banke izvajali projekt *Active Ageing Policies – The Case of Slovenia: A Review of Policy Frameworks, Reforms, and Practices Supporting Active Ageing*. Izvedli smo projekta *IMD World Competitiveness Yearbook* in *WEF The Future of Growth Report*, ki ju izvajamo že od leta 1999. Leta 2024 je IER prvič sodeloval pri pripravi poročila *Future of Jobs Report 2025* Svetovnega gospodarskega foruma, ki je bilo objavljeno januarja 2025. Pri mednarodnem sodelovanju – mobilnosti smo precej pasivni, kar je upošteval že Razvojni program 2019–2023 z zelo nizkimi ciljnim vrednostmi. Pri kazalniku število tujih raziskovalcev, zaposlenih na JRZ (v osebah), smo dosegli zastavljeni cilj. K omejeni mednarodni mobilnosti v obdobju 2019–2023 je prispevala tudi epidemija covid-19, ki je po eni strani omejila fizično gibanje in po drugi strani spodbudila virtualna srečanja. Tako je mednarodno sodelovanje danes veliko lažje, kot je bilo v preteklosti. To še posebej velja za družboslovje.
- Okrepili komunikacijske aktivnosti, s katerimi se prizadevamo za večjo prepoznavnost rezultatov našega dela in znanosti v slovenski družbi (strokovna in splošna javnost) in uveljavitev njenega pomena za splošni družbeni in gospodarski razvoj. Tako smo krepili promocijo znanstvenih in razvojnih dosežkov v medijih, na konferencah in seminarjih. V letu 2023 smo tudi ustanovili Delovno skupino za komunikacijo, katere namen je izboljšati notranjo (interno) in zunanjo komunikacijo Inštituta. Posodobili smo spletno stran inštituta, ki jo sprotno ažuriramo, objavljamo tudi na omrežjih LinkedIn in Facebook. IER je tudi en od sofinancerjev spletne revije Alternator.

Na podlagi zgornjih ugotovitev lahko povzamemo, da je bil Inštitut za ekonomska raziskovanja v letu 2025 v primerjavi s prejšnjimi leti (obdobje 2019–2023, leto 2024) uspešen.

8.6.2 Investicije in nakup raziskovalne opreme

V letu 2024 smo dokončali zamenjavo oken na poslovni zgradbi IER. Celotna vrednost investicije zamenjave vseh oken na poslovni stavbi IER je znašala 315.554,92 EUR.

Program investicij v obdobju 2019–2023 je vseboval načrtovano redno zamenjavo amortizirane strojne (računalniki, strežniška oprema) in programske računalniške opreme (STATA, Office, Gams, MS365). V obdobju 2019–2023 smo sledili načrtom iz programa in vsako leto posodobili računalniško in programsko opremo. Za ta namen smo porabili 46.533 EUR leta 2019, 36.281 EUR leta 2020, 37.646 EUR

leta 2021, 7.018 EUR leta 2022, 24.978 EUR leta 2023. Tudi v letu 2024 smo nadaljevali z nakupom raziskovalne opreme, in sicer je bil skupen znesek 55.388,95 EUR. V letu 2025 smo izvedli nakupe v skupni vrednosti 25.873,72 EUR. Med ključnimi nabavami so bili trije prenosniki, strežnik in tablični računalnik ter dve individualni licenci programskega paketa Stata. Na Inštitutu stalno vlagamo v posodabljanje strojne in programske računalniške opreme ter implementacijo naprednih varnostnih rešitev, kar nam omogoča sledenje hitremu razvoju na področju informacijske tehnologije. Z ukrepi in nadgradnjami zagotavljamo visoko raven digitalne varnosti, tehnične zmogljivosti in sodobno raziskovalno infrastrukturo, ki omogoča konkurenčno in inovativno raziskovalno dejavnost na nacionalni in mednarodni ravni.

8.6.3 Kadri

Število zaposlenih, izraženih v FTE, je bilo 19,7 na dan 1. 1. 2018. Število se je povečalo na 24,1 na dan 31. 12. 2024 in na 24,9 na dan 31. 12. 2025. Če dodatno upoštevamo, da od oktobra 2023 mirujejo pogodbene pravice dvema raziskovalcema v višini 1,8 FTE (z enim raziskovalcem smo namreč sklenili dopolnilno pogodbo v obsegu 20 %, in sicer za čas trajanja mandata ministrice za zdravje), potem smo bili v zadnjih letih uspešni pri kadrovske krepitvi Inštituta.

8.7 Ocena gospodarnosti in učinkovitosti poslovanja in ukrepi za izboljšanje učinkovitosti ter kvalitete poslovanja

Glede na program dela in poročilo o poslovanju za leto 2025 ocenjujemo, da je bilo poslovanje Inštituta za ekonomska raziskovanja učinkovito in gospodarno.

Gospodarnost poslovanja je eno od osnovnih vodil Inštituta. Izplačane so bile zakonsko in s kolektivnimi pogodbami za javni sektor in raziskovalno dejavnost predpisane določene plače in drugi prejemki ter omejeno dodatek za povečan obseg dela ter nadure. Stroški materiala in storitev so podvrženi učinkovitemu nadzoru. V letu 2023 sta bila z namenom še boljšega nadzora in odprave tveganj sprejeta Navodila o izvajanju evidenčnih naročil ter Navodila o službenih potovanjih. Navodilo o izvajanju evidenčnih naročil smo dopolnili decembra 2024, leta 2024 pa smo sprejeli tudi Pravilnik o službenih karticah.

8.8 Ocena notranjega nadzora javnih financ in opis ugotovitev revizorja

Notranji nadzor javnih financ opredeljujejo Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11 – uradno prečiščeno besedilo, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 – ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617, 13/18 in 195/20 – odl. US), Zakon o računovodstvu (Uradni list RS, št. 23/99, 30/02 – ZJF-C in 114/06 – ZUE), Zakon o izvrševanju proračuna RS (za leto 2020), Pravilnik o postopkih za izvrševanje proračuna RS (za leto 2020) in Pravilnik o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ (Ur. list RS, 72/02).

Skladno s 53. členom Zakona o računovodstvu kontroliranje podatkov in notranje revidiranje uredijo pravne osebe javnega prava v skladu s predpisi in računovodskimi standardi.

Notranje revidiranje obvezno organizirajo pravne osebe javnega prava, ki jih določi minister, pristojen za finance, ob upoštevanju sredstev iz javnih financ v prihodkih obračunskega obdobja, če ta presega 417.294 EUR oziroma če je ustanovitvena vloga države ali lokalne skupnosti višja od 2.086.463 EUR.

Minister za finance je v odredbi o določitvi neposrednih in posrednih uporabnikov državnega in občinskih proračunov (Ur. l. RS, št. 97/02) v 8. členu predpisal, da morajo posredni uporabniki, ki so

določeni v tej odredbi in so v letu 2000 izpolnjevali pogoje 2. odstavka 53. Zakona o računovodstvu, v letu 2002 vzpostaviti notranje revidiranje.

Skladno z 12. členom Pravilnika o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ, se je vodstvo Inštituta za ekonomska raziskovanja, ki je skladno z zgoraj navedeno odredbo ministra za finance posredni uporabnik državnega proračuna, odločilo za organizacijo oziroma vzpostavitev notranje revizije. Najvišje vodstvo javnega zavoda je odgovorno, da vzpostavi in ohranja nadzor nad poslovanjem, torej, da vzpostavi ustrezen sistem notranjih kontrol, ki morajo pokrivati vse vidike poslovanja zavoda.

Notranje revidiranje je neodvisna ocenjevalna funkcija znotraj organizacije, ki preiskuje in vrednoti njene dejavnosti (je storitev, namenjena lastni organizaciji). Cilj notranjega revidiranja je pomoč članom organizacije pri uspešnem opravljanju njihovih nalog. V ta namen jih notranja revizija oskrbuje z analizami, ocenami, priporočili, nasveti in informacijami o pregledanih dejavnostih.

V skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ so PU, katerih letni proračun NE presega 500 mio SIT (2.086.463 EUR oz. 2,068 mio EUR) dolžni zagotoviti notranjo revizijo svojega poslovanja najmanj enkrat v obdobju vsakih treh let. Glede na višino prihodkov smo v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ dolžni zagotoviti notranjo revizijo svojega poslovanja najmanj enkrat vsaka 3 leta. Ker smo zadnjo notranjo revizijo opravili v letu 2021, smo v letu 2024 opravili notranjo revizijo, in sicer za leto 2023.

Končno poročilo o opravljeni notranji reviziji za JRZ IER, ki je bila izvedena na področju naročanja blaga, storitev in gradenj po evidenčnem postopku, smo prejeli 23. 9. 2024. Za IER so bile predlagane izboljšave notranjih kontrol. Glavna priporočila so bila:

- poskrbeti za ustrezne kontrolne mehanizme glede aktivnosti odgovornih oseb pred in po oddaji evidenčnih naročil (z naročilnico in pogodbo),
- določiti pogoje uporabe službenih plačilnih kartic, ki jih javni zavod uporablja pri svojem poslovanju,
- zagotoviti pravilno in popolno evidentiranje podatkov o oddanih naročilih po evidenčnem postopku ter s tem poskrbeti za njihovo celovito in ustrezno poročanje.

Notranja revizorka je že med izvajanjem notranje revizije pohvalila sprejetje Navodila o izvajanju evidenčnih naročil na Inštitutu za ekonomska raziskovanja, s katerim so bile določene naloge odgovornih oseb v procesu oddaje javnih naročil, za katere se določbe ZJN-3 ne uporabljajo. Izvedli smo vse aktivnosti, s katerimi smo upoštevali priporočila notranje revizije, in sicer:

- V skladu z opozorilom notranje revizorke smo Navodilo o izvajanju evidenčnih naročil na Inštitutu za ekonomska raziskovanja na določenih delih, kjer je nedoločno ali nepravilno urejalo pravna razmerja, ustrezno popravili, in dopolnili. Z dopolnitvijo so bile opredeljene tudi naloge odgovornih oseb v postopku izplačil sredstev v breme finančnega načrta (odgovornosti v postopku likvidacije računov).
- Urejene so bile nastavitve v računovodskem programu, tako da je iz naročilnic razvidna vrednost prevzema obveznosti in izpis protikorupcijske klavzule, če naročilo presega 10.000 EUR brez DDV. Pri vnosu naročila se dosledneje vnaša količina in natančneje opredeljuje predmet naročanja, da se lahko zagotovi ustrezen nadzor ob dobavi.
- Vzpostavili smo dodatne kontrole evidentiranja podatkov o oddaji evidenčnih javnih naročil (letna naročila).

- Pripravili smo na novo interni akt Pravilnik o uporabi službenih plačilnih kartic na Inštitutu za ekonomska raziskovanja, ki ga je sprejel UO na seji 13. 12. 2024.

V letu 2025 smo nadaljevali z dodatnimi kontrolami pri evidentiranju podatkov o oddaji evidenčnih javnih naročil. Preverjali smo veljavnost že sklenjenih pogodb in dosledno preverjali cene pri sklepanju novih ali podaljševanju pogodb z obstoječimi partnerji. Začeli smo tudi s posodobitvijo internih aktov.

Priloga: Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ

8.9 Pojasnila na področjih, kjer zastavljeni cilji niso bili doseženi

Raziskovalno delo smo v celoti izvedli v skladu programom dela.

8.10 Ocena učinkov poslovanja na druga področja

Raziskovalni program Inštituta za ekonomska raziskovanja je že v svoji osnovi vpet v družbenoekonomski razvoj Slovenije. Poudarek je predvsem na aktivnostih, ki se povezujejo z gospodarstvom, socialo, varstvom okolja, regionalnim razvojem in urejanjem prostora.

Na Inštitutu z raziskovalnim delom sledimo razvojni politiki Slovenije, zapisani v Strategiji razvoja Slovenije 2030. Z analitičnimi podlagami, evalvacijami ter predlogi strategij, programov, akcijskih načrtov in ukrepov prispevamo k izboljšanju mednarodne konkurenčnosti slovenskega gospodarstva ter nadaljnjemu razvoju javnih politik, kot so znanstvenoraziskovalna in inovacijska politika, varstvo okolja, energetska politika, dolgotrajna oskrba, socialna politika, izboljšanje korporativnega upravljanja in razvojnih strategij podjetij, krepitev človeškega kapitala, izboljšanje spremljanja in napovedovanja razvoja izobraževanja oziroma vseživljenjskega učenja, kulturna, kmetijska, zdravstvena in regionalna politika. Inštitut je v letu 2025 izvajal širok nabor raziskovalnih in strokovnih projektov, namenjenih podpori javnim politikam na ključnih razvojnih področjih. V sodelovanju z NIJZ in SURS je pripravil nov izračun minimalnih življenjskih stroškov, ki po ZMinP predstavlja osrednje izhodišče za določitev minimalne plače in bo podlaga za njeno določitev v letu 2026. Zaključena je bila tudi evalvacija uresničevanja ReZrIS30, ki prispeva k presoji napredka strategije ter oblikovanju izboljšav njenih ciljev, ukrepov in kazalnikov. Inštitut je sodeloval pri pripravi Akcijskega načrta za izvajanje Nacionalne strategije intelektualne lastnine do leta 2030, ki krepí inovacijsko in konkurenčno okolje v Sloveniji. Pomemben prispevek je bil dan tudi kmetijski politiki z letno analizo podatkov o cenah in količinah kmetijskih pridelkov in živil, predstavljeno ključnim deležnikom. Na področju pokojninskega sistema so bile izvedene obsežne simulacije in analize za podporo pokojninski reformi ter usklajevanje z Evropsko komisijo, ob hkratnem razvoju generacijskih računov. Na področju regionalne politike je sodeloval pri pripravi novele ZSRR-2 in Strategije regionalnega razvoja 2026–2050. Razviti so bili modeli za upravljanje tveganj v javnih zdravstvenih zavodih, izvedena je bila recenzija Programa postopnega zapiranja Premogovnika Velenje za obdobje 2026–2045, sodelovali smo pri pripravi nacionalnega socialnega podnebnegega načrta. Poleg tega je Inštitut pripravil analize o mladih in vojaških poklicih ter metodologije kazalnikov za spremljanje stanja kulture v Sloveniji. S svojimi aktivnostmi je Inštitut v letu 2025 tvorno in celostno prispeval k oblikovanju trajnostnih, socialno uravnoteženih in razvojno usmerjenih javnih politik.

Raziskovalne vsebine so torej osredotočene na proučevanje gospodarskih, socialnih in okoljskih razvojnih dejavnikov kot tudi medgeneracijske in prostorske dimenzije trajnostnega razvoja, ugotavljanje njihovih pomanjkljivosti in s tem izdelavo strokovnih podlag za opredelitev mehanizmov za izvedbo Strategije razvoja Slovenije. Vsebine, ki jih obravnavajo raziskovalci, so neposredno uporabne pri

aktivnostih različnih ministrstev in služb, ki z izvajanjem sprejetih ekonomskih in socialnih reform za povečanje konkurenčnosti slovenskega gospodarstva skrbijo za praktično operacionalizacijo Strategije razvoja Slovenije 2030 in drugih strateških dokumentov na področju gospodarstva, sociale, varstva okolja, regionalnega razvoja in urejanje prostora (npr. zakoni, strategije, resolucije, akcijski načrti, uredbe, pravilniki ...).

Kot specializiran inštitut na področju razvoja se tako pri svojem delu povezujemo predvsem z različnimi ministrstvi (npr. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije; Ministrstvo za finance; Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport; Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti; Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo; Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano; Ministrstvo za naravne vire in prostor; Ministrstvo za kulturo; Ministrstvo za solidarno prihodnost; Ministrstvo za regionalni razvoj in kohezijo), uradi (npr. Urad za makroekonomske analize in razvoj; Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino), javnimi agencijami in javnimi skladi, regionalnimi razvojnimi agencijami (npr. RRA LUR), občinami in podjetji.

8.11 Poročilo o realiziranih investicijah in investicijskih vlaganjih

Preglednica 6: Realizacija investicijskega vzdrževanja v letu 2025

Zap. št.	Opis in vrsta del investicijskega vzdrževanja	Načrt 2025 (v EUR)	Realizacija 2025 (v EUR)	Vir financiranja
a	b	c	d	e
1	Beljenje poslovnih prostorov IER	15.408,46	15.408,46	JS (ARIS 14.559,37 EUR, prihodki od obresti in najemnin 849,09 EUR)
	SKUPAJ	15.408,46	15.408,46	

V letu 2025 smo izvedli beljenje pisarn v poslovni stavbi IER. Načrtovali smo, da bo strošek izvedbe pokrit izključno iz tekočih prihodkov ARIS, vendar smo del stroškov pokrili tudi iz tekočih prihodkov od najemnin poslovnega prostora in prejetih obresti.

V letu 2024 smo nabavili licenco STATA za 5 uporabnikov, katere nabavna vrednost je bila nad 10.000 EUR.

Preglednica 7: Realizacija nakupa opreme v letu 2025

Zap. št.	Naziv opreme	Načrt 2025 (v EUR)	Realizacija 2025 (v EUR)	Vir financiranja
a	b	c	d	e
	Skupni znesek opreme, ki ima vrednosti nižje od 10.000 evrov	26.054,71	25.873,72	
1	Računalniki in računalniška oprema	6.747,11	6.747,11	ARIS
2	Individualne licence Stata	7.135,99	6.955,00	ARIS
3	Oprema za pisarne	7.449,09	7.449,09	ARIS
4	Oprema za dostopnost ljudi z invalidnostmi	4.209,00	4.209,00	ARIS
5	Stroj pomivalni	513,52	513,52	V breme tekočih prihodkov (JS)
	SKUPAJ	26.054,71	25.873,72	

V letu 2025 smo nabavili tri prenosnike, strežnik in tablični računalnik. Zaradi novih zaposlitev in dotrajanosti starih smo kupili dvanajst ergonomskih pisarniških stolov in za ergonomsko ureditev delovnega mesta eno dvižno mizo. Nabavili smo tudi dve individualni licenci Stata, opremo za dostopnost oseb z invalidnostmi (slušna zanka s tremi priključki) ter zaradi okvare starega nov pomivalni stroj v glavni čajni kuhinji.

Investicij v letu 2025 nismo izvajali.

V letu 2025 nismo najemali zemljišč, stavb ali dele stavb.

8.11.1 Poročilo o uresničevanju 105. člena ZZrID (prenos premoženja)

Prenos lastninske pravice za premično premoženje, ki ga na dan uveljavitve ZZrID javni raziskovalni zavodi upravljajo, in druga premoženjskopravna razmerja v zvezi s tem se uredi v petih letih po uveljavitvi tega zakona. V skladu s 1. odstavkom 105. člena ZZrID smo oktobra 2022 na MIZŠ poslali popravke na osnutek pogodbe o brezplačni odsvojitvi nepremičnine Republike Slovenije v last javnega raziskovalnega zavoda. Na odziv Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in inovacije še čakamo.

8.12 Poročilo o izvajanju investicijskega projekta

V letu 2025 nismo izvajali investicij.

8.13 Poročilo o spremljanju rezultatov in učinkov izvedene investicije

V letu 2024 je bila na poslovni stavbi IER izvedena zamenjava vseh oken. Dela so bila zaključena 30. 9. 2024. Celotna vrednost investicije je znašala 315.554,92 EUR in jo v registru osnovnih sredstev vodimo pod inventarno številko. Vrednost se bo amortizirala v 30 letih.

Preglednica 8: Stroški ogrevanja v obdobju od 2022 do 2025 v primerjavi z letom 2022

Leto	Znesek	Strošek v primerjavi z letom 2022	Opombe
2022	23.857,18 EUR	100,00 %	
2023	23.850,04 EUR	99,97 %	
2024	21.638,15 EUR	90,70 %	Investicija – zaključena 30. 9. 2024
2025	17.613,93 EUR	73,83 %	

Iz zgornje preglednice je razvidno, da po izvedeni investiciji beležimo prihranke pri stroških ogrevanja. Zavedamo se, da je strošek dobave toplotne energije odvisen tudi od gibanja zunanjih temperatur v zimskem času in podražitev, ki pa jih medletno nismo spremljali ali analizirali.

Uslužbenci poročajo o večjem udobju, saj okna bolje tesnijo in jim v pisarne pod okni ne uhaja hladen zrak pozimi ter topel zrak poleti. Pozimi jim ni treba dogrevati pisarn s prenosnimi grelniki, poleti pa je treba manj intenzivno ohlajati pisarne. Nova okna se odpirajo tako, da so zgoraj priprta, kar omogoča lažje zračenje prostorov skozi vse leto.

8.14 Analiza kadrovanja, kadrovske politike in izobrazbena struktura

8.14.1 Število zaposlenih glede na vir financiranja na dan 1. 1. 2025 in 1. 1. 2026 v primerjavi z načrtom na dan 1. 1. 2026

Preglednica 9: Pregled števila zaposlenih na dan 1. 1. 2025, načrt na dan 1. 1. 2026 (zadnji rebalans) in število zaposlenih na dan 1. 1. 2026 po virih financiranja

Viri	Realizacija 1. 1. 2025	Načrt 1. 1. 2026 (zadnji rebalans za leto 2025)	Realizacija 1. 1. 2026	Odstopanje realizacije od načrta (1.1.2026)
1. državni proračun				-
2. proračun občin				-
3. ZZS in ZPIZ				-
4. druga javna sredstva za opravljanje javne službe (na primer takse, pristojbine, koncesnine, RTV-prispevek)				-
5. sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu	0,9	0,9	0,9	0
6. nejavna sredstva za opravljanje javne službe				-
7. sredstva prejetih donacij				-
8. sredstva EU ali drugih mednarodnih virov, vključno s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna	0,7	0,8	0,8	0
9. sredstva proračuna za zaposlene iz prvega, drugega in tretjega odstavka 25. člena Zakona o zdravniški službi (Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 58/08, 107/10 – ZPPKZ, 40/12 – ZUJF, 88/16 – ZdZPZD, 40/17, 64/17 – ZZDej-K, 49/18, 66/19, 136/23 – ZIUZDS in 35/24 199/21) in iz tretjega odstavka 34. člena ZZDej				-
10. sredstva iz sistema javnih del				-
11. sredstva stabilnega financiranja, raziskovalnih projektov ter sredstva za projekte in programe, namenjene za internacionalizacijo, odprtost in kakovost v izobraževanju in znanosti	22,3	23,2	23,2	0
SKUPNO ŠTEVILO VSEH ZAPOSLENIH OD 1. DO 11. TOČKE	23,9	24,9	24,9	0
ŠTEVILO ZAPOSLENIH, KI SE FINANCIRAJO IZ 1., 2., 3. in 4 TOČKE	0	0	0	-
ŠTEVILO ZAPOSLENIH, KI SE FINANCIRAJO IZ 5., 6., 7., 8., 9., 10. in 11. TOČKE	23,9	24,9	24,9	0

Obrazložitev odstopanj realizacije od kadrovskega načrta za leto 2025:

V letu 2025 smo dodatno zaposlili 2 raziskovalca, medtem ko smo septembra z enim raziskovalcem sporazumno prekinili delovno razmerje. Glede na zadnji rebalans za leto 2025 ni prišlo do odstopanj od kadrovskega načrta za leto 2025.

8.14.2 Število zaposlenih po plačilnih podskupinah, trajanju zaposlitve in po spolu na dan 31. 12. 2025

Preglednica 10: Zaposleni po plačnih (pod)skupinah, trajanju zaposlitve in spolu, realizacija na dan 31. 12. 2025, v osehah

Zap. št.	Plačna podskupina	PO VRSTI ZAPOSLOTITVE			PO SPOLU		
		Število zaposlenih na dan 31. 12. 2025 (realizacija) (v osehah)			Število zaposlenih na dan 31. 12. 2025 (realizacija) (v osehah)		
		Določen čas	Nedoločen čas	Skupaj	Moški	Ženske	Skupaj
a	POSLOVODNI ORGANI PRI UPORABNIKIH PRORAČUNA (DM plačne skupine B)		1,0	1,0	1,0		1,0
b	RAZISKOVALCI (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017004 in H018007 ter brez zaposlenih po 147. členu ZDR-1)	1,0	14,0	15,0	7,0	8,0	15,0
c	RAZISKOVALCI – dopolnilni delovni čas (147. člen ZDR-1) (vsa DM plačne podskupine H1)	1,0	1,0	2,0	2,0		2,0
d	MLADI RAZISKOVALCI (DM H017002)	3,0		3,0	1,0	2,0	3,0
e	DM H017004 RAZISKOVALEC IN H018007 VIŠJI RAZISKOVALEC			0,0			0,0
f	STROKOVNI SODELAVCI (DM plačne podskupine H2)		1,0	1,0		1,0	1,0
g	SPECIFIČNA DELOVNA MESTA NA PODROČJU ZNANOSTI (DM plačne podskupine H3)	1,0	4,0	5,0		5,0	5,0
h	ADMINISTRATIVNI, RAČUNOVODSKI, TEHNIČNI IN OSTALI DELAVCI NA PODROČJU ZNANOSTI (DM plačne podskupine H9)			0,0			0,0
i=Σ od a do h	SKUPAJ ZSTSPJS	6,0	21,0	27,0	11,0	16,0	27,0
j	RAZISKOVALCI - zaposlitev samo na podlagi 64. člena ZZrID oz. četrtega odstavka 4. člena ZSTSPJS			0,0			0,0
k=i+j	SKUPAJ ZSTSPJS in 64. člen ZZrID ter četrsti odstavek 4. člena ZSTSPJS	6,0	21,0	27,0	11,0	16,0	27,0
l (od a in od b)	RAZISKOVALCI – dopolnilni delovni čas (drugi in tretji odstavek 62. člena ZZrID) (DM plačne podskupine H1)	1,0		1,0	1,0		1,0
m (od b)	RAZISKOVALCI - zaposlitev za krajši čas od polnega na podlagi 64. člena ZZrID oz. četrtega odstavka 4. člena ZSTSPJS ob hkratni zaposlitvi (za krajši čas od polnega) na DM plačne podskupine H1			0,0			0,0

Preglednica 11: Zaposleni po plačnih (pod)skupinah, trajanju zaposlitve in spolu na dan 31. 12. 2025, v FTE

Zap. št.		PO VRSTI ZAPOSLOTITVE			PO SPOLU		
		Število zaposlenih na dan 31. 12. 2025 (v FTE)			Število zaposlenih na dan 31. 12. 2025 (v FTE)		
		Določen čas	Nedoločen čas	Skupaj	Moški	Ženske	Skupaj
a	POSLOVODNI ORGANI PRI UPORABNIKI PRORAČUNA (DM plačne skupine B)		1,0	1,0	1,0		1,0
b	RAZISKOVALCI (DM plačne podskupine H1, brez DM H017002, H017004 in H018007 ter brez zaposlenih po 147. členu ZDR-1)	1,0	14,0	15,0	7,0	8,0	15,0
c	RAZISKOVALCI – dopolnilni delovni čas (147. člen ZDR-1) (vsa DM plačne podskupine H1)	0,2	0,2	0,4	0,4		0,4
d	MLADI RAZISKOVALCI (DM H017002)	3,0		3,0	1,0	2,0	3,0
e	DM H017004 RAZISKOVALEC IN H018007 VIŠJI RAZISKOVALEC			0,0			0,0
f	STROKOVNI SODELAVCI (DM plačne podskupine H2)		1,0	1,0		1,0	1,0
g	SPECIFIČNA DELOVNA MESTA NA PODROČJU ZNANOSTI (DM plačne podskupine H3)	1,0	3,5	4,5		4,5	4,5
h	ADMINISTRATIVNI, RAČUNOVODSKI, TEHNIČNI IN OSTALI DELAVCI NA PODROČJU ZNANOSTI (DM plačne podskupine H9)			0,0			0,0
i=Σ od a do h	SKUPAJ ZTSPJS	5,2	19,7	24,9	9,4	15,5	24,9
j	RAZISKOVALCI - zaposlitev na podlagi 64. člena ZZrID oz. četrtega odstavka 4. člena ZTSPJS			0,0			0,0
k=i+j	SKUPAJ ZTSPJS in 64. člen ZZrID ter četrta odstavka 4. člena ZTSPJS	5,2	19,7	24,9	9,4	15,5	24,9

8.14.3 Število raziskovalk in raziskovalcev glede na skupine raziskovalnih nazivov in kategorije raziskovalcev po spolu, državljanstvu in starosti na dan 31. 12. 2025

Preglednica 12: Raziskovalke in raziskovalci po spolu in po nazivih na dan 31. 12. 2025, v oseh

Raziskovalni naziv	Kategorija	Moški	Ženske	Skupaj	Delež žensk (v %)
Znanstveni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci	2	2	4	50,0
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci	3	5	8	62,5
	Skupaj	5	7	12	58,3
Strokovno-raziskovalni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci			0	-
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci	3	2	5	40,0
	Skupaj	3	2	5	40,0
Razvojni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci			0	-!
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci	2	1	3	33,3
	Skupaj	2	1	3	33,3
Skupaj	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci	2	2	4	50,0
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci	8	8	16	50,0
	Skupaj	10	10	20	50,0

Preglednica 13: Raziskovalke in raziskovalci po državljanstvu in po nazivih na dan 31. 12. 2025, v oseh

Raziskovalni naziv	Kategorija	Državljanstvo Republike Slovenije	Državljanstvo držav, članic EU	Državljanstvo drugih držav	Skupaj
Znanstveni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci	3		1	4
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci	8			8
	Skupaj	11	0	1	12
Strokovno-raziskovalni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci				0
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci	5			5
	Skupaj	5	0	0	5
Razvojni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci				0
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci	3			3
	Skupaj	3	0	0	3
Skupaj	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci	3	0	1	4
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci	16	0	0	16
	Skupaj	19	0	1	20

Preglednica 14: Raziskovalke in raziskovalci po starosti in po nazivih na dan 31. 12. 2025, v osehah

Raziskovalni naziv	Kategorija	do 24 let	25–34 let	35–44 let	45–54 let	55–64 let	od 65 let	Skupaj
Znanstveni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci		4					4
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci		1	5	1	1		8
	Skupaj	0	5	5	1	1	0	12
Strokovno-raziskovalni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci							0
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci				4	1		5
	Skupaj	0	0	0	4	1	0	5
Razvojni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci							0
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci				1	2		3
	Skupaj	0	0	0	1	2	0	3
Skupaj	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci	0	4	0	0	0	0	4
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci	0	1	5	6	4	0	16
	Skupaj	0	5	5	6	4	0	20

8.14.4 Število mladih raziskovalk in raziskovalcev na dan 31. 12. 2025

Konec leta 2025 smo imeli na Inštitutu zaposlene tri mlade raziskovalce.

8.14.5 Število upokojitev, prenehanj pogodb o zaposlitvi za določen čas, odpovedi pogodb o zaposlitvi iz poslovnega razloga po delovnih mestih (v FTE) v letu 2025

Preglednica 15: Število novih zaposlitev, upokojitev, prenehanj pogodb o zaposlitvi za določen čas ter odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov ali iz razlogov nesposobnosti v FTE v letu 2025

Šifra delovnega mesta	Naziv delovnega mesta	Število upokojitev (v FTE)	Število oseb, ki jim je prenehala pogodba o zaposlitvi za določen čas (v FTE)	Število zaposlenih, ki jim je bila odpovedana pogodba o zaposlitvi iz poslovnih razlogov (ali iz razloga nesposobnosti) (v FTE)	Število novih zaposlitev za nedoločen čas (v FTE)	Število novih zaposlitev za določen čas (v FTE)
H019005	Višji strokovno raziskovalni sodelavec				1,0	
H017001	Asistent					1,0
SKUPAJ					1,0	1,0

8.14.6 Število novih zaposlitev glede na trajanje zaposlitve po delovnih mestih (v FTE) v letu 2025

V preglednici poglavja 8.14.5.

8.14.7 Število tujih raziskovalk in raziskovalcev, gostujočih pri nas, in domačih raziskovalk in raziskovalcev, gostujočih v tujini glede na trajanje gostovanja in državo gostovanja v letu 2025

V letu 2025 nismo imeli gostujočih raziskovalcev, prav tako noben naš raziskovalec ni gostoval v tujini.

8.14.8 Število odličnih tujih uveljavljenih znanstvenic in znanstvenikov, gostujočih na IER v letu 2025

Na Inštitutu v letu 2025 nismo imeli gostujočega tujega uveljavljenega znanstvenika.

8.14.9 Število raziskovalk in raziskovalcev, vključenih v pedagoški proces v letu 2025

Preglednica 16: Raziskovalke in raziskovalci, zaposleni na JRZ na dan 31. 12. 2025, po posameznih značilnostih, v osebah

Raziskovalni naziv	Kategorija	Raziskovalke in raziskovalci, ki so prvič doktorirali od vključno 1.1.2023 do vključno 31.12.2025 (v osebah)		Raziskovalke in raziskovalci, ki so prvič doktorirali od vključno 1.1.2019 do vključno 31.12.2022 (v osebah)		Raziskovalke in raziskovalci, ki so prvič doktorirali od vključno 1.1.2011 do vključno 31.12.2018 (v osebah)		Raziskovalke in raziskovalci, ki so prvič doktorirali do vključno 31.12.2010 (v osebah)		Raziskovalke in raziskovalci brez doktorata znanosti (v osebah)	Raziskovalke in raziskovalci, vključeni v pedagoški proces v letu 2025 (v osebah)
		Skupaj	Zaposleni za nedoločen čas	Skupaj	Zaposleni za nedoločen čas	Skupaj	Zaposleni za nedoločen čas	Skupaj	Zaposleni za nedoločen čas		
Znanstveni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci									4	2
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci	1	1	1	1	4	4	2	2		5
	Skupaj	1	1	1	1	4	4	2	2	4	7
Strokovno-raziskovalni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci										
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci					3	3	2	2		2
	Skupaj	0	0	0	0	3	3	2	2	0	2
Razvojni nazivi	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci										
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci										1
	Skupaj	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Skupaj	Mlajše raziskovalke / mlajši raziskovalci	0	0	0	0	0	0	0	0	4	2
	Starejše raziskovalke / starejši raziskovalci	1	1	1	1	7	7	4	4	0	8
	Skupaj	1	1	1	1	7	7	4	4	4	10

8.14.10 Kratka pojasnila izvajanja kadrovskega načrta za leto 2025 in morebitnih odstopanj realizacije od kadrovskega načrta za leto 2025

Kot smo načrtovali, smo v letu 2025 zaposlili dva nova raziskovalca. Od tega je en raziskovalec nadomestna zaposlitev raziskovalca, ki se je konec leta 2024 upokojil.

Glede na veljavni prvotni kadrovski načrt za leto 2025 se je število zaposlenih zmanjšalo zaradi sporazumnega prenehanja delovnega razmerja enega raziskovalca. Ostala struktura zaposlenih po posameznih virih financiranja ostaja nespremenjena, in sicer tako, kot je bila načrtovana.

RAČUNOVODSKO POROČILO

1 SPLOŠNO

Davki

Inštitut za ekonomska raziskovanja (v nadaljevanju IER) je zavezanec za DDV, saj je v skladu z Zakonom o davku na dodano vrednost (ZDDV-1) v obravnavanem obdobju presegel zakonsko določen prag obdavčljivega prometa v višini 60.000,00 EUR. Odbitni delež DDV je v letu 2025 znašal 12 %.

Sodila

Med prihodke dejavnosti javne službe upoštevamo sredstva, pridobljena od ARIS, sredstva, pridobljena od ministrstev in drugih proračunskih uporabnikov za financiranje CRP-ov, sredstva ministrstva, pristojnega za delo, za opravljanje nalog po Sklepu o ustanovitvi javnega raziskovalnega zavoda Inštitut za ekonomska raziskovanja, sredstva, pridobljena iz državnega proračuna iz sredstev EU in prejeta sredstva iz proračuna EU za financiranje EU projektov ter prihodke od najemnin. Med prihodke dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu upoštevamo vsa ostala sredstva, pridobljena na javnih razpisih, za katera plačujemo davek na dodano vrednost. Neposredne stroške obremenimo na posamezen projekt glede na dejavnost, posredne stroške pa razdelimo sorazmerno glede na delež prihodkov od poslovanja javne službe oziroma tržne dejavnosti v celotnih prihodkih preteklega leta.

2 BILANCA STANJA

Preglednica 17: Povzetek obrazca Bilanca stanja IER na dan 31. 12. 2025

Zap. št.	Naziv	2025	2024	Indeks 25/24
	SREDSTVA			
A	DOLGOROČ. SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU	477.626,86	532.138,93	89,8
B	KRATKOROČNA SREDSTVA	1.456.405,06	1.127.817,75	129,1
12	Kratkoročne terjatve do kupcev	6.282,40	31.307,74	20,1
14	Kratkoročne terjatve do uporabnikov EKN	764.806,56	819.400,39	93,3
19	Aktivne časovne razmejitve	21.898,46	22.188,95	98,7
C	ZALOGE	0,00	0,00	
	AKTIVA SKUPAJ	1.934.031,92	1.659.956,68	116,5
	AKTIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	2.375,12	3.113,03	76,3
	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			
D	KRATKOROČ. OBV. IN PASIVNE ČAS. RAZMEJITVE	867.691,46	736.277,15	117,8
22	Kratkoročne obveznosti do dobaviteljev	20.493,74	14.803,99	138,4
23	Druge kratkoročne obveznosti iz poslovanja	34.141,34	39.286,47	86,9
29	Pasivne časovne razmejitve	689.498,82	527.002,25	130,8
E	LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	1.066.340,46	923.679,05	115,4
92	Dolgoročne pasivne časovne razmejitve	0,00	0,00	
93	Dolgoročne rezervacije	0,00	0,00	
9412	Presežek prihodkov nad odhodki	443.160,07	300.498,66	147,5
9413	Presežek odhodkov nad prihodki	0,00	0,00	
	PASIVA SKUPAJ	1.934.031,92	1.659.956,20	116,5
	PASIVNI KONTI IZVENBILANČNE EVIDENCE	2.375,12	3.113,03	76,3

Iz bilance stanja na dan 31. 12. 2025 je razvidno, da bilančna vsota znaša 1.934.031,92 EUR, kar pomeni 16-odstotno povečanje v primerjavi z 31. 12. 2024. Povečanje bilančne vsote je predvsem posledica večjih kratkoročnih sredstev, večjih pasivnih časovnih razmejitev ter presežka prihodkov nad odhodki.

Obrazložitev podatkov iz bilance stanja

Obrazložitev podatkov iz bilance stanja zajema postavke, navedene v drugem odstavku 13. člena Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (Uradni list RS, št. 133/23, 81/24 in 51/25):

Nameni, za katere so bile oblikovane dolgoročne rezervacije, ter oblikovanje in poraba dolgoročnih rezervacij po namenih

V letu 2025 nismo oblikovali dolgoročnih rezervacij.

Razlogi za izkazovanje presežka odhodkov nad prihodki v bilanci stanja ter izkazu prihodkov in odhodkov

Presežka odhodkov nad prihodki ne izkazujemo.

Metoda vrednotenja zalog gotovih izdelkov ter zalog nedokončane proizvodnje

Zaloge gotovih izdelkov in nedokončane proizvodnje nimamo.

Podatki o stanju neporavnanih terjatev ter ukrepi za njihovo poravnavo oziroma razlog neplačila

Neporavnanih terjatev, razen tistih, ki so nastale decembra 2025 in so bile poravnane januarja 2026, nimamo.

Podatki o stanju neporavnanih obveznostih, ki so do konca poslovnega leta zapadle v plačilo ter o vzrokih neplačila

Neporavnanih obveznosti, ki so do konca leta zapadle v plačilo, nimamo. Obveznosti, nastale konec decembra 2025, so bile poravnane januarja 2026.

Viri sredstev, uporabljeni za vlaganje v opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena sredstva ter dolgoročne finančne naložbe (kapitalske naložbe in posojila)

Sestavna dela sklada premoženja sta sklad premoženja v lasti Inštituta za neopredmetena in opredmetena osnovna sredstva ter presežek prihodkov nad odhodki, namenjen za investicije, investicijsko vzdrževanje, osnovna sredstva in izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti. Del presežka iz preteklih let smo porabili za pokrivanje stroškov amortizacije. Dolgoročnih finančnih naložb nimamo oblikovanih.

Naložbe prostih denarnih sredstev

Prosta denarna sredstva na našem podračunu pri Upravi RS za javna plačila nalagamo v sistem enotnega zakladniškega računa države. Na dan 31. 12. 2025 smo imeli 720.000,00 EUR vezanih denarnih sredstev.

Razlogi za pomembnejše spremembe stalnih sredstev

Sprememba stalnih sredstev v letu 2025 je nastala zaradi nabave nove osnovnih sredstev ter odpisa zastarele in neuporabne računalniške in programske opreme ter pisarniškega pohištva.

V letu 2025 smo nabavili novo opremo in drobní inventar v skupni vrednosti 28.019,80 EUR po načelu poslovnega dogodka, predvsem za posodobitev prenosnih računalnikov, strežnika in druge računalniške opreme (monitorji, priklopne postaje), pisarniških stolov in dvížne mize (ergonomska ureditev delovnega mesta), dveh novih individualnih licenc Stata, opreme za dostopnost oseb z invalidnostmi (klančina in slušne zanke), znanstvene literature ter novega pomivalnega stroja v glavni čajni kuhinji zaradi okvare starega.

Na podlagi ogleda in izjav zaposlenih, ki so uporabljali posamezna osnovna sredstva oziroma drobní inventar, je inventurna komisija ob inventurnem popisu na dan 31. 12. 2025 ugotovila, da so nekatera osnovna sredstva in drobní inventar iztrošeni oziroma neuporabni, zato jih je predlagala za odpis v skupni vrednosti 25.661,38 EUR. Predlagani odpisi osnovnih sredstev in drobnega inventarja na dan 31. 12. 2025 niso imeli več sedanje vrednosti in so bili že v preteklih letih v celoti amortizirani.

Vrste postavk, ki so zajete v znesku, izkazanem na kontih izvenbilančne evidence

Na kontih izvenbilančne evidence zaradi preglednosti vodimo evidenco o stanju rezervnega sklada za počitniško kapaciteto v Kranjski Gori in o deležu, ki ga imamo v skupnem zaklonišču z UL EF. IER ima v Kranjski Gori v lasti stanovanje v nepremičnini z več kot dvema etažnima lastnikoma. Zato imamo upravnika in moramo v skladu s 119. členom Stvarnopravnega zakonika vplačevati vnaprej dogovorjene zneske v rezervni sklad. Tako zbrana sredstva so namenjena plačilu obveznosti, ki izhajajo iz večjih vzdrževalnih del in popravil nepremičnine. Za rezervni sklad prejemo položnico vsak mesec. V tem primeru gre za lastnika, ki je pravna oseba in sestavlja računovodske izkaze, zato mora tako plačana sredstva tudi poknjžiti. Začetno stanje rezervnega sklada je bilo vzpostavljeno leta 2023 ob menjavi upravnika in uvedbi ločenega izstavljanja računov za tekoče obratovalne stroške in rezervni sklad. Zaradi višjih stroškov v letu 2023, ki so bremenili rezervni sklad, je bil zaradi pravilnejšega prikaza dejanskega stanja oblikovan na kontih izvenbilančne evidence. Znesek, izkazan v izvenbilančnih evidencah, se nanaša na pripadajoči delež v rezervnem skladu, ki je bil ustvarjen z vplačili pred tem obdobjem in je bil z upraviteljem knjigovodsko usklajen v letu 2025. Od junija 2023 dalje se vplačila za rezervni sklad knjižijo kot dolgoročne aktivne časovne razmejitev.

Podatki o pomembnejših opredmetenih osnovnih sredstvih in neopredmetenih sredstvih, ki so že v celoti odpisana, pa se še vedno uporabljajo za opravljanje dejavnosti

Za nemoteno poslovanje še vedno uporabljamo nekatera opredmetena osnovna sredstva, ki so že v celoti odpisana. To so klimatske naprave (46.818,09 EUR), katerih zamenjava je predvidena leta 2026, računalniška mreža, nekaj računalnikov ter večina pisarniškega pohištva v poslovni stavbi IER.

Drugo, kar je pomembno za popolnejšo predstavitev poslovanja in premoženjskega stanja JRZ

/

Sestava kumulativnega preseška prihodkov nad odhodki na AOP 052 po letih

V bilanci stanja izkazujemo presešek prihodkov nad odhodki iz tekočega leta, ki znaša 144.854,88 EUR, in presešek prihodkov nad odhodki iz preteklih let (AOP 052).

Preglednica 18: Sestava kumulativnega presežka prihodkov nad odhodki na AOP 052 po letih

Leto	Znesek (v EUR)	Sklep	Namen razporeditve
2019	67.516,86	Vlada RS / 1. 9. 2020	nakup raziskovalne opreme
2020	21.329,00	Vlada RS / 13. 7. 2021	nakup raziskovalne opreme
2021	45.333,49	UO IER / 28. 2. 2022	nakup raziskovalne opreme
2022	35.476,43	UO IER / 23. 2. 2023	investicijsko vzdrževanje
2023	44.920,28	UO IER / 27. 2. 2024	investicije, nakup raziskovalne opreme
2024	85.922,60	UO IER / 20. 2. 2025	nakup OS, izvajanje znanstvenoraziskovalne dejavnosti
2025	144.854,88		
SKUPAJ	443.160,07		

Stopnja odpisanosti raziskovalne opreme

Na IER trenutno ne razpolagamo z raziskovalno opremo, ki se odpisuje v skladu z vrstico pod zap. št. II. 3 "Oprema za raziskovanje" v prilogi Pravilnika o načinu in stopnjah odpisa neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev.

Pasivne časovne razmejitve po namenih in vrednostih

Pasivne časovne razmejitve v znesku 689.498,82 EUR predstavljajo: 539.323,20 EUR neporabljenih sredstev v okviru stabilnega financiranja ter 150.175,62 EUR neporabljenih sredstev drugih projektov, prenesenih v leto 2026 – od tega 51.400,20 EUR iz projektov v okviru tržne dejavnosti in 98.775,42 EUR v okviru javne službe.

Preglednica 19: Pasivne časovne razmejitve po namenih in vrednostih

Zap. št.	Kratkoročno odloženi prihodki po viru financiranja	Znesek v EUR
1.	Projekti po pogodbi z ARIS	582.050,71
	- od tega stabilno financiranje	539.323,20
2.	Nacionalni projekti - drugi proračunski viri	6.188,50
	- od tega MVZI	0,00
3.	Projekti EU	49.859,41
4.	Drugi mednarodni projekti	0,00
5.	Tržni projekti	51.400,20
	SKUPAJ:	689.498,82

Kazalci bilance stanja (stopnja odpisanosti opreme, delež nepremičnin v sredstvih, delež opreme v sredstvih, delež pasivnih časovnih razmejitev v kratkoročnih obveznostih)

Kazalci bilance stanja so: stopnja odpisanosti opreme (81,6 %, preteklo leto 79,3 %), delež nepremičnin v sredstvih (15,9 %, preteklo leto 20,2 %), delež opreme v sredstvih (5,6 %, preteklo leto 7,4 %), delež pasivnih časovnih razmejitev v kratkoročnih obveznostih (79,5 %, preteklo leto 71,6 %).

Podatki o stanju sredstev na računih neposrednih uporabnikov

Na dan 31. 12. 2025 je imel IER med denarnimi sredstvi izkazana sredstva na svojem podračunu pri Upravi Republike Slovenije za javna plačila v znesku 659.283,26 EUR in 2.793,16 USD. Z gotovino ne posluje.

Podatki o terjatvah iz naslova dolgoročnih naložb in posojil z navedbo večjih prejemnikov teh storitev

Na dan 31. 12. 2025 nimamo dolgoročnih posojil.

3 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV

Preglednica 20: Povzetek obrazca - Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Št.	Naziv	2025	2024	Indeks 25/24	Struktura 2025
					%
I.	PRIHODKI				
A	PRIHODKI OD POSLOVANJA	2.143.409,70	1.909.097,69	112	99,0
B	FINANČNI PRIHODKI	21.714,39	31.506,85	69	1,0
C	DRUGI PRIHODKI	0,00	0,00		0
Č	PREVREDNOT. POSL. PRIHODKI	0,00	0,00		0
D	CELOTNI PRIHODKI	2.165.124,09	1.940.604,54	112	100
II.	ODHODKI				
E	STROŠKI BLAGA, MAT. IN STOR.	397.058,11	339.524,68	117	19,7
F	STROŠKI DELA	1.531.560,42	1.437.381,70	107	76,0
G	AMORTIZACIJA	78.407,71	69.815,24	112	3,9
H	REZERVACIJE	0,00	0,00		0
J	DRUGI STROŠKI	8.350,68	4.846,75	172	0,4
K	FINANČNI ODHODKI	358,10	9,46	3.785	0
L	DRUGI ODHODKI	0,00	0,00		0
M	PREVREDNOT. POSL. ODHODKI	0,00	0,00		0
N	CELOTNI ODHODKI	2.015.735,02	1.851.577,83	109	100
O	PRESEŽEK PRIHODKOV	149.389,07	89.026,71		
P	PRESEŽEK ODHODKOV	0,00	0,00		
	Davek od dohodka pravnih oseb (DDPO)	4.534,19	3.104,11	146	
	PRESEŽEK PRIHODKOV (upošteva DDPO)	144.854,88	85.922,60		
	PRESEŽEK ODHODKOV (upošteva DDPO)	0,00	0,00		

Obrazložitev podatkov pri Izkazu prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov

Celotni prihodki in odhodki

Celotni prihodki znašajo 2.165.124,09 EUR, celotni odhodki pa 2.015.735,02 EUR.

Sestava prihodkov

Prihodki od poslovanja predstavljajo 99,0 % (v letu 2024 98,4 %) celotnih prihodkov, preostalih 1,0 % (v letu 2024 1,6 %) pa predstavljajo obresti.

Preglednica 21: Sestava prihodkov za leti 2025 in 2024

Vir	Prihodki 2025	Struktura 2025 v %	Prihodki 2024	Struktura 2024 v %	Indeks 25/24
ARIS	1.438.962,67	66,5	1.233.865,90	63,6	117
Ministrstva	266.497,57	12,3	239.028,31	12,3	111
- od tega MVZI	35.579,11	2,0	0,00	-	-
Sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU	57.502,61	2,6	50.622,39	2,6	114
Ostala sredstva iz proračuna EU	65.349,94	3,0	44.764,48	2,3	146
Drugi viri	53.800,35	2,5	57.210,42	3,0	94
Trg	283.010,95	13,1	315.113,04	16,2	90
SKUPAJ	2.165.124,09	100	1.940.604,54	100	112

Celotni prihodki v letu 2025 so evidentirani v višini 2.165.124,09 EUR. V primerjavi s preteklim letom so se povečali za 12 %.

Sestava odhodkov, tudi deleži stroškov dela v celotnih odhodkih

Celotni odhodki v letu 2025 so evidentirani v višini 2.015.735,02 EUR. V primerjavi s preteklim letom so se povečali za 9 %. Celotne odhodke sestavljajo stroški blaga, materiala in storitev, stroški dela, amortizacije, drugi stroški, finančni odhodki, drugi odhodki ter prevrednotovalni poslovni odhodki. Stroški blaga, materiala in storitev znašajo 397.058,11 EUR in predstavljajo 19,7 % celotnih odhodkov. V primerjavi s predhodnim letom so višji predvsem zaradi večjih stroškov storitev, povezanih s praznovanjem 60-letnice inštituta ter organizacijo mednarodne konference Future of Jobs. Stroški dela so evidentirani v višini 1.531.560,42 EUR in predstavljajo 76,0 % celotnih odhodkov. V primerjavi z letom 2024 so se povečali za 7 %. V letu 2025 je upoštevana amortizacija v breme prihodkov v višini 78.407,71 EUR. Amortizacija v višini 2.193,47 EUR je evidentirana v breme presežka na kontu 9412. Med drugimi stroški so stroški nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča, takse in pristojbine, davek na nepremičnine, davčno nepriznani stroški ter ostali stroški, kot so povračila stroškov fizičnim osebam.

V strukturi odhodkov so stroški blaga, materiala in storitev predstavljali 19,7 % (v letu 2024 18,3 %) vseh odhodkov (stroški materiala 2,1 %, v letu 2024 2,8 %, stroški storitev 17,6 %, v letu 2024 15,5 %), stroški dela 76,0 % (v letu 2024 77,6 %), stroški amortizacije 3,9 % (v letu 2024 3,8 %) ter drugi stroški in odhodki 0,4 % (v letu 2024 0,3 %).

Vrednosti kazalnikov

Celotni prihodki na zaposlenega (AOP 870/AOP 894) so v letu 2025 znašali 83.274,00 EUR (v letu 2024 77.624,18 EUR).

Celotni odhodki na zaposlenega (AOP 887/AOP 894) so v letu 2025 znašali 77.528,27 EUR (v letu 2024 74.063,11 EUR).

Povprečni stroški dela na zaposlenega (AOP 875/AOP 894) so v letu 2025 znašali 58.906,17 EUR (v letu 2024 57.495,27 EUR).

Pojasnilo glede amortizacije s pojasnilom razlik glede na leto 2024 in finančni načrt za leto 2025

Strošek amortizacije v višini 80.601,18 EUR je v primerjavi s predhodnim letom 2024 (70.071,69 EUR) višji predvsem zaradi celoletnega stroška amortizacije oken na poslovni stavbi IER (9.449,17 EUR; leta 2024

2.362,29 EUR), ki so bila zamenjana v drugi polovici leta 2024, ter nabave prenosnikov v letu 2025 in v drugi polovici 2024, ki imajo visoko letno stopnjo odpisa. Razlika glede na finančni načrt za leto 2025 izhaja iz realizacije in dinamike izvedenih nabav v tekočem in predhodnem letu ter knjiženja stroška amortizacije v breme presežka na kontu 9412.

Obrazložitev poslovnega rezultata

Presežka odhodkov nad prihodki ne izkazujemo. Presežek prihodkov nad odhodki za izvajanje javne službe je rezultat višjih prihodkov od odhodkov pri treh temeljnih projektih in treh projektov CRP, ki so se zaključili v letu 2025, presežka neporabljenih sredstev projekta ERC N5-0402, ki so ostala zaradi sporazumne odpovedi delovnega razmerja nosilca projekta, ter presežka namenskih sredstev iz leta 2025 v okviru stabilnega financiranja pri programskem financiranju zaradi kadrovskih sprememb v letu 2023, torej mirovanja dveh pogodb o zaposlitvi. Presežek prihodkov nad odhodki pri izvajanju tržne dejavnosti je v celoti nastal iz uspešno pridobljenih, izvedenih in zaključenih projektov na tem področju.

Posamične postavke v izkazu, ki vrednostno bistveno odstopajo od predhodnega leta (2024) oz. zadnjega rebalansa finančnega načrta za leto 2025

Skupni prihodki so se v primerjavi s predhodnim letom povečali (indeks 111,6) zaradi višjih prihodkov za na novo pridobljene projekte v okviru javne službe, pridobljenih konec leta 2024 ali v letu 2025, ter ustvarjenih presežkov v okviru javne službe. Stroški materiala so bili v primerjavi s preteklim letom nižji (indeks 80,6). Strošek ogrevanja je bil zaradi menjave oken, če zanemarimo gibanja zunanjih temperatur v zimskem času, za 20 % nižji, prav tako strošek dobave električne energije, ki je bil v povprečju za 45 % nižji, saj je Univerza v Ljubljani (in UL EF kot njena članica) zamenjala dobavitelja električne energije z ugodnejšim. Stroški storitev so bili v primerjavi s preteklim letom višji (indeks 123,5), predvsem zaradi stroškov storitev, povezanih s praznovanjem 60-letnice IER in izvedbo mednarodne konference Future of Jobs. Stroški za investicijsko vzdrževanje so bili precej nižji kot v preteklem letu, vendar so se delno nevtralizirali z višjimi stroški zunanjih izvajalcev in avtorskih honorarjev oseb, ki so sodelovale na projektih, ter višjimi stroški za šolnine mladih raziskovalcev.

4 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO VRSTAH DEJAVNOSTI

Celotni prihodki in odhodki in poslovni rezultati po vrstah dejavnosti (javna služba/trg)

Preglednica 22: Prihodki in odhodki po vrstah dejavnosti za leti 2025 in 2024

Vir sredstev	Prihodki			Odhodki		
	Javna služba	Trg	Skupaj	Javna služba	Trg	Skupaj
2025	1.882.113,14	283.010,95	2.165.124,09	1.757.407,98	258.327,04	2.015.735,02
% v prih./odh.	87%	13%	100%	87%	13%	100%
2024	1.625.491,50	315.113,04	1.940.604,54	1.576.105,12	275.472,71	1.851.577,83
% v prih. /odh.	84%	16%	100%	85%	15%	100%
Indeks 25/24	115,8	89,8	111,6	111,5	93,8	108,9

Skupni prihodki javne službe znašajo 1.882.113,14 EUR in predstavljajo 87 % vseh prihodkov. Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu znašajo 283.010,95 EUR in predstavljajo 13 % celotnih prihodkov.

Celotni odhodki javne službe v letu 2025 znašajo 1.757.407,98 EUR in predstavljajo 87 % skupnih odhodkov. Celotni odhodki trga znašajo 258.327,04 EUR in predstavljajo 13 % skupnih odhodkov.

V primerjavi z letom 2025 se je delež prihodkov za izvajanje javne službe povečal in predstavlja 87 % celotnih prihodkov (v letu 2024 84 %), delež prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu pa se je zmanjšal in predstavlja 13 % (v letu 2024 16 %).

Odhodki za izvajanje javne službe ter odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu so bili v letu 2025 nižji od prihodkov, zato je presežek prihodkov nad odhodki iz javne službe znašal 124.705,16 EUR, iz tržne dejavnosti 24.683,91 EUR, davek od dohodka pravnih oseb pa 4.534,19 EUR.

Vrednosti kazalnikov

Delež prihodkov iz tržne dejavnosti v celotnih prihodkih za leto 2025 znaša 13 %.

Delež prihodkov, pridobljenih v sodelovanju z gospodarstvom, v celotnih prihodkih za leto 2025 znaša 4 %.

Pojasnilo glede amortizacije (za trg in javno službo) s pojasnilom razlik glede na leto 2024 in finančni načrt za leto 2025

V letu 2025 smo obračunali amortizacijo v skupni višini 80.601,18 EUR, in sicer:

- v breme presežka prihodkov nad odhodki 2.193,47 EUR (v 2024 256,45 EUR),
- v breme javnih sredstev 71.685,98 EUR (v 2024 63.225,40 EUR) ter
- v breme trga 6.721,73 EUR (v 2024 6.589,84 EUR).

Strošek amortizacije v višini 80.601,18 EUR je v primerjavi s predhodnim letom 2024 (70.071,69 EUR) višji predvsem zaradi celoletnega stroška amortizacije oken na poslovni stavbi IER (9.449,17 EUR, leta 2024 2.362,29 EUR), ki so bila zamenjana v drugi polovici leta 2024, ter nabave prenosnikov v letu 2025 in v drugi polovici 2024, ki imajo visoko letno stopnjo odpisa. Razlika glede na finančni načrt za leto 2025 izhaja iz realizacije in dinamike izvedenih nabav v tekočem in predhodnem letu ter knjiženja stroška amortizacije v breme presežka na kontu 9412.

Strošek amortizacije, ki ga je mogoče neposredno pripisati osebi, se deli glede na opravljene ure na projektih oziroma nalogah, v okviru katerih ta oseba izvaja delo, neopredeljeni del pa se deli na podlagi sodila med javna sredstva in sredstva tržne dejavnosti oziroma v breme sklada ali neporabljenega presežka prihodkov nad odhodki preteklih let za nabave osnovnih sredstev, ki so bila nabavljena namensko iz tega vira.

Amortizacijo neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev vrednotimo po modelu nabavne vrednosti. Amortizacijo obračunavamo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti posameznega sredstva. Obračunana amortizacija predstavlja strošek v obdobju in zmanjšuje nabavno vrednost s popravkom vrednosti sredstva zaradi amortiziranja. Upoštevamo predpisane stopnje rednega odpisa po Pravilniku o odpisu neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev ter Zakonu o računovodstvu.

4.1 Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov

IER ne izkazuje podatkov oziroma stanja na računu finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov za leto 2025, zato k temu izkazu ni pojasnil.

4.2 Izkaz računa financiranja določenih uporabnikov

V letu 2025 znaša povečanje sredstev na računih 414.448,70 EUR, kar predstavlja presežek prihodkov nad odhodki po denarnem toku.

5 IZKAZ PRIHODKOV IN ODHODKOV DOLOČENIH UPORABNIKOV PO NAČELU DENARNEGA TOKA

Skupni prihodki in odhodki

Skupni prihodki po denarnem toku znašajo 2.407.973,99 EUR, skupni odhodki pa 1.993.525,29 EUR.

Sestava prihodkov po virih v primerjavi s preteklim letom

Prejeli smo sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo, refundacije bolezni iz ZZZS, sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije, iz proračuna Evropske unije, drugih mednarodnih institucij, druge prihodke za izvajanje dejavnosti javne službe (prejete obresti in prihodki od najemnin) ter prihodke od prodaje blaga in storitev na trgu.

Preglednica 23: Sestava prihodkov v letu 2025 po virih v primerjavi s preteklim letom

Prihodki	AOP	Realizacija 2025	% v vseh prih.	Realizacija 2024	% v vseh prih.
PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	402	2.096.145,27	87,0%	1.798.210,75	84,1%
<i>Prejeta sredstva iz državnega proračuna</i>	404	1.944.048,70	80,7%	1.600.204,46	74,8%
<i>Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja</i>	410	18.758,63	0,8%	11.509,50	0,5%
<i>Prejeta sredstva iz drž. prorač. iz sredstev prorač. EU</i>	419	64.962,98	2,7%	61.957,95	2,9%
<i>Prejete obresti</i>	422	19.487,94	0,8%	32.701,42	1,5%
<i>Prih. od najemnin, zakupnin in drugi prih. od premoženja</i>	487	13.205,07	0,5%	12.918,49	0,6%
<i>Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU</i>	429	35.200,75	1,5%	75.250,77	3,5%
<i>Prejeta sred. od drugih evrop. inst. in iz drugih držav</i>	430	481,20	0,0%	3.668,16	0,2%
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	431	311.828,72	13,0%	340.738,32	15,9%
SKUPAJ PRIHODKI		2.407.973,99	100,0%	2.138.949,07	100,0%

Struktura virov se je v primerjavi s preteklim letom nekoliko spremenila. Prihodki za izvajanje javne službe so predstavljali 87,0 % vseh prihodkov (v letu 2024 84,1 %), od tega so sredstva, prejeta iz proračuna EU, znašala 1,5 % (v letu 2024 3,5 %), sredstva iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU pa 2,7 % (v letu 2024 2,9 %). Delež prihodkov iz prodaje blaga in storitev na trgu se je v primerjavi z letom 2024 zmanjšal in znaša 13,0 % (v letu 2024 15,9 %).

Preglednica 24: Prihodki v letu 2025 v primerjavi s preteklim letom

Prihodki	AOP	Realizacija 2025	Realizacija 2024	Indeks 2025/2024
PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	402	2.096.145,27	1.798.210,75	116,6
<i>Prejeta sredstva iz državnega proračuna</i>	404	1.944.048,70	1.600.204,46	121,5
<i>Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja</i>	410	18.758,63	11.509,50	163,0
<i>Prejeta sredstva iz drž. prorač. iz sredstev prorač. EU</i>	419	64.962,98	61.957,95	104,9
<i>Prejete obresti</i>	422	19.487,94	32.701,42	59,6
<i>Prih. od najemnin, zakupnin in drugi prih. od premoženja</i>	487	13.205,07	12.918,49	102,2
<i>Ostala prejeta sredstva iz proračuna EU</i>	429	35.200,75	75.250,77	46,8
<i>Prejeta sred. od drugih evrop. inst. in iz drugih držav</i>	430	481,20	3.668,16	13,1
PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	431	311.828,72	340.738,32	91,5
SKUPAJ PRIHODKI		2.407.973,99	2.138.949,07	112,6

Po denarnem toku so se prilivi iz državnega proračuna povečali; to so prilivi za izvajanje javne službe (indeks 121,5), kar je predvsem posledica prejetih sredstev iz državnega proračuna za obstoječe in novo pridobljene projekte v skladu s pogodбами (temeljni raziskovalni projekti, CRP, projekt ERC). Predvsem financiranje CRP je lahko v skladu s sporazumom med soizvajalci in sofinancerji medletno precej neenakomerno razporejeno. V letu 2025 smo v skladu z ZPZR prejeli tudi dodatna sredstva za zimski regres, ki so bila za leto 2025 zagotovljena v državnem proračunu in smo jih prejeli od MVZI. Zmanjšali so se prilivi od prodaje blaga in storitev na trgu (indeks 91,5), saj v letu 2025 ni bilo večjih nakazil, kot jih je bilo v letu 2024 za že zaključene projekte v predpreteklem letu. V letu 2025 so bila tudi že nakazila za projekte, katerih odhodki bodo delno nastali še v letu 2026. Največja sprememba je nastala pri refundacijah boleznin iz ZZZS zaradi dolgotrajne odsotnosti uslužbenca in prejetih obresti zaradi manj ugodnih obrestnih mer na vloge pri EZR kot v preteklem letu. Sredstva iz proračuna EU smo prejeli v skladu s pogodбами za projekta IMPROVE in SoGreen. Medletna dinamika pri sredstvih EU je odvisna od dinamike plačil za EU projekte, ki jih prejemamo z veliko zamudo ali pa prejmemo tudi avanse, ter od uspešnosti pridobivanja novih projektov. Medletna dinamika prihodkov od prodaje blaga in storitev na trgu pa je odvisna od pridobivanja novih projektov, njihovega poteka in zaključka.

Sestava odhodkov

Odhodke delimo na javne in tržne, ki jih sestavljajo plače in drugi izdatki zaposlenim, prispevki za socialno varnost, izdatki za blago in storitve ter investicijski odhodki.

Preglednica 25: Sestava odhodkov v letu 2025 v primerjavi s preteklim letom

Odhodki	AOP	Realizacija 2025	% v vseh odh.	Realizacija 2024	% v vseh odh.
ODHODKI I ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	438	1.714.356,70	86,0%	1.891.169,71	88,7%
<i>Plače in drugi izdatki zaposlenim</i>	439	1.183.386,81	59,4%	1.056.063,83	49,5%
<i>Prispevki delodajalcev za socialno varnost</i>	447	189.456,05	9,5%	165.980,28	7,8%
<i>Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe</i>	453	300.231,66	15,0%	235.920,33	11,1%
<i>Investicijski odhodki</i>	470	41.282,18	2,1%	433.205,27	20,3%
ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	481	279.168,59	14,0%	242.076,28	11,4%
<i>Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu</i>	482	169.819,19	8,5%	152.430,96	7,2%
<i>Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu</i>	483	27.856,64	1,4%	24.150,49	1,1%
<i>Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu</i>	484	81.492,76	4,1%	65.494,83	3,1%
SKUPAJ ODHODKI		1.993.525,29	100,0%	2.133.245,99	100,0%

Struktura odhodkov za izvajanje javne službe se je v primerjavi z letom 2024 nekoliko spremenila. Odhodki za izvajanje javne službe so v letu 2025 dosegli 86,0 % vseh odhodkov (v letu 2024 88,7 %), od tega so sredstva za plače predstavljala 59,4 % (v letu 2024 49,5 %), izdatki za blago in storitve 9,5 % (v letu 2024 7,8 %), investicijski odhodki pa 2,1 % (v letu 2024 20,3 %). Delež odhodkov iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu je znašal 14,0 % (v letu 2024 11,4 %), od tega so sredstva za plače znašala 8,5 % (v letu 2024 7,2 %).

Preglednica 26: Odhodki v letu 2025 v primerjavi s preteklim letom

Odhodki	AOP	Realizacija 2025	Realizacija 2024	Indeks 2025/24
ODHODKI I ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE	438	1.714.356,70	1.891.169,71	90,7
<i>Plače in drugi izdatki zaposlenim</i>	439	1.183.386,81	1.056.063,83	112,1
<i>Prispevki delodajalcev za socialno varnost</i>	447	189.456,05	165.980,28	114,1
<i>Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe</i>	453	300.231,66	235.920,33	127,3
<i>Investicijski odhodki</i>	470	41.282,18	433.205,27	9,5
ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	481	279.168,59	242.076,28	115,3
<i>Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu</i>	482	169.819,19	152.430,96	111,4
<i>Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu</i>	483	27.856,64	24.150,49	115,3
<i>Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu</i>	484	81.492,76	65.494,83	124,4
SKUPAJ ODHODKI		1.993.525,29	2.133.245,99	93,5

Odhodki za izvajanje javne službe po denarnem toku so v letu 2025 znašali 1.714.356,70 EUR in so se v primerjavi s predhodnim letom znižali (indeks 90,7), predvsem zaradi precej nižjih investicijskih odhodkov v letu 2025 (indeks 9,5). Odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu so dosegli 279.168,59 EUR in so bili višji kot v predhodnem letu (indeks 115,3), predvsem zaradi višjih izdatkov za plače na aktivnih projektih ter izdatkov za blago in storitve za izplačila zunanjim izvajalcem.

Posamične postavke v izkazu, ki vrednostno bistveno odstopajo od predhodnega leta (2024) oz. finančnega načrta za leto 2025

V primerjavi z letom 2024 smo zabeležili največje odstopanje pri refundacijah boleznin iz ZZZS zaradi dolgotrajne odsotnosti uslužbenca (indeks 163,0), več sredstev iz državnega proračuna, predvsem za projekte ARIS (indeks 121,5), manj prejetih obresti zaradi manj ugodnih obrestnih mer na vloge pri EZR (indeks 59,6) in manj prejetih sredstev iz proračuna EU, ki smo jih prejeli v skladu s pogodbama za projekta IMPROVE in SoGreen (indeks 46,8).

V primerjavi z letom 2024 smo zabeležili višje izdatke za blago in storitve za izvajanje javne službe (indeks 127,3). V primerjavi s predhodnim letom so ti izdatki višji predvsem zaradi večjih stroškov za storitve, povezane s praznovanjem 60-letnice inštituta, in organizacijo mednarodne konference Future of Jobs, ter zaradi višjih izdatkov za zunanje izvajalce na projektih in avtorske honorarje.

Bistvene razlike v primerjavi z letom 2024 so bile pri naslednjih postavkah: povečali so se odhodki za pisarniški in splošni material ter storitve (indeks 167,8), posebni material in storitve (indeks 136,5) ter poslovne najemnine in zakupnine zaradi stroškov licenc in najemov (indeks 123,1). Zmanjšali so se odhodki za službena potovanja (indeks 76,4), odhodki za energijo, vodo, komunalne storitve in komunikacije, predvsem zaradi znižanja stroškov električne energije in prihrankov pri ogrevanju (indeks 80,8), ter izdatki za tekoče vzdrževanje (indeks 91,7) zaradi nižjih stroškov čiščenja, saj v primerjavi z letom 2024 ni bilo izvedeno generalno čiščenje, in izdatkov za vzpostavitev požarne varnosti.

- a. Sredstva za plače (brez nadomestil in drugih stroškov) so v letu 2025 znašala 1.217.080,51 EUR, kar je več kot v letu 2024 (1.115.231,63 EUR). Povečanje je predvsem posledica učinka novega plačnega sistema, rednih napredovanj, zaposlitve dveh mladih raziskovalcev oktobra 2024 ter višjih stroškov zaradi izplačila povečanega obsega dela ob novo pridobljenih projektih.
- b. Sredstva za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela zaposlenih so znašala 90.405,87 EUR (v letu 2024 62.626,23 EUR) in so bila višja kot v letu 2024 zaradi večjega obsega dela na projektih. Delovna uspešnost iz naslova povečanega obsega dela zaposlenih iz trga, ki je znašala 28.305,48 EUR, je bila v letu 2025 višja kot v letu 2024 (13.496,83 EUR) zaradi višjega obsega teh sredstev, doseženega na trgu v letu 2024, katerih del je bil izplačan še v letu 2025. Sredstva za redno delovno uspešnost so znašala 21.519,52 EUR, kar je nekoliko več kot v letu 2024 (19.696,34 EUR), predvsem zaradi zvišanja mase osnovnih plač.
- c. Plač, izplačanih v skladu s 64. členom ZZrID, v letu 2025 nismo izplačali.
- d. V letu 2024 je pogoje za redno napredovanje izpolnilo devet zaposlenih. Vsi so pravico do zvišanja plače pridobili 1. 12. 2024. V letu 2025 je pogoje za redno napredovanje izpolnilo sedem zaposlenih. Pravico do zvišanja plače so štirje pridobili 1. 6. 2025, preostali trije pa 1. 12. 2025. Učinek napredovanj se je odrazil v denarnem toku v letu 2025 za vse, ki so napredovali konec leta 2024 in sredi leta 2025. Vrednost učinka rednih napredovanj ob upoštevanju kadrovskih posebnosti znaša v osnovnih plačah v letu 2025 skupno 16.221,97 EUR (brez prispevkov in drugih dodatkov).
- e. Vpliv novega plačnega sistema na zvišanje osnovnih plač v letu 2025 je bil po denarnem toku 30.972,76 EUR, po obračunskem pa 34.033,92 EUR.
- f. Izplačali smo načrtovani regres za letni dopust 2025 v višini 1.341,61 EUR na zaposlenega (v letu 2024 je znašal 1.253,90 EUR), kar skupaj znaša 32.959,60 EUR. Skupna sredstva so nekoliko višja kot v letu 2024 (28.839,71 EUR) zaradi višjega zneska na zaposlenega in zgoraj navedenih kadrovskih sprememb.

- g. Dodatek za delovno dobo je znašal 56.000,97 EUR in je nekoliko višji kot v letu 2024 (53.620,52 EUR) zaradi višjih osnovnih plač zaposlenih.
- h. V letu 2025 smo izplačali dve jubilejni nagradi za 10 let, tri za 20 let in eno za 30 let delovne dobe v javnem sektorju, v skupnem znesku 3.711,63 EUR. Januarja 2025 je bila izplačana ena odpravnina ob upokojitvi v višini 17.771,61 EUR, ki je bila obračunana decembra 2024. Drugih odpravnin ni bilo.
- i. Premije KDPZ so bile izplačane v skladu s premijami, določenimi s Sklepom o uskladitvi premije KDPZ za javne uslužbenke (Uradni list RS, št. 112/24), v višini 12.466,11 EUR. Premija KDPZ se plačuje tudi za zaposlene, ki so odsotni z dela zaradi razlogov, ko ne prejemajo plače pri delodajalcu, temveč prejemajo nadomestilo iz drugih javnih sredstev (npr. v breme ZZSZ ali drugih izplačevalcev nadomestil iz javnih sredstev).
- j. Višina dnevnega nadomestila za prehrano je od 1. 1. 2025 do 30. 6. 2025 znašala 7,08 EUR, od 1. 7. 2025 do 31. 12. 2025 pa 7,41 EUR. Letni znesek znaša 33.271,15 EUR in je višji od zneska iz leta 2024 (31.807,56 EUR) zaradi višjih nadomestil in zgoraj navedenih kadrovske sprememb.
- k. Stroški povračil prevoza na delo in z dela so v letu 2025 znašali 26.101,36 EUR in so bili višji kot v letu 2024 (23.315,85 EUR). Povečanje je posledica novih zaposlitev ter večje prisotnosti zaposlenih na sedežu IER, medtem ko so v letu 2024 zaposleni zaradi zamenjave oken več dni delali od doma. Na višino stroškov je vplivala tudi ena izmed novih zaposlitev, pri kateri se zaposleni na delo vozi z večje oddaljenosti, kar se odraža v višjih stroških povračila prevoza.
- l. V letu 2025 smo izplačali sejnine za tri redne in tri korespondenčne seje v skupnem znesku 1.300,10 EUR. Znesek 402,18 EUR, izplačan januarja 2025, se nanaša na sejnine za leto 2024.
- m. Delež stroškov dela v celotnih odhodkih v letu 2025 znaša 78,8 % in je višji kot v letu 2024 (65,6 %). V letu 2024 so bili investicijski odhodki višji, zato so bili tudi celotni odhodki višji kot v letu 2025. Posledično so v letu 2024 odhodki za plače in druge izdatke zaposlenim predstavljali manjši delež v celotnih odhodkih kot v letu 2025.
- n. Ključne postavke stroškov materiala in storitev v letu 2025 so bili izdatki za plačila avtorskih honorarjev v višini 70.801,23 EUR (v primerjavi z letom 2024 indeks 220,2), izplačani zunanjim sodelavcem za delo na projektih v okviru javne službe in tržnih projektov. Naslednja ključna postavka so bili izdatki za druge storitve v skupnem znesku 39.705,87 EUR (indeks 141), ki so bili višji zaradi večjega obsega dela zunanjih sodelavcev na projektih. Pomembna postavka so tudi izdatki za drugi splošni material in storitve v skupnem znesku 27.088,83 EUR (indeks 153,1) ter stroški konferenc, seminarjev in simpozijev v skupnem znesku 19.790,88 EUR (indeks 534,6), predvsem zaradi izdatkov, povezanih s praznovanjem 60. obletnice Inštituta in organizacijo mednarodne konference Future of Jobs. Odhodki za letne licence so znašali 26.685,54 EUR (indeks 116,9) in so bili višji zaradi dražjih mesečnih stroškov programov ter večjega števila licenc, ki jih zaposleni potrebujejo pri svojem delu. Izdatki za ogrevanje in toplo vodo so v letu 2025 znašali 16.768,27 EUR in so bili v primerjavi z letom 2024 nižji (indeks 74,2). Znižanje izdatkov je posledica zamenjave oken, ki je prispevala k boljši energetski učinkovitosti objekta in s tem k zmanjšanju stroškov ogrevanja. Med pomembnejšimi postavkami so tudi izdatki za električno energijo, ki so znašali 7.567,75 EUR (indeks 67,7). Nižji stroški so predvsem posledica zamenjave dobavitelja električne energije, ki jo je izvedla Univerza v Ljubljani (ter UL EF kot njena članica), s čimer so bile zagotovljene ugodnejše nabavne cene. Stroški dela prek študentskega servisa so v letu 2025 znašali 13.664,50 EUR (indeks 226,8). Povečanje je povezano predvsem s sodelovanjem študentov pri urejanju arhiva in izvedbi inventure knjižničnega gradiva ter občasno pomočjo v splošnem sektorju. Med ključnimi postavkami so tudi stroški strokovnega izobraževanja zaposlenih, zlasti zaradi šolnin mladih raziskovalcev. Ti so v letu 2025 znašali 15.986,30 EUR in so bili višji kot v letu 2024 (indeks 110,4).

- o. V letu 2025 so se najbolj povečala sredstva za delovno uspešnost iz naslova povečanega obsega dela (indeks 144,4), kar je posledica večjega obsega dela na projektih in drugih nalogah. Znatno so se povečala tudi sredstva za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev (indeks 209,7), predvsem zaradi višjega obsega teh sredstev, doseženega na trgu v letu 2024, katerih del je bil izplačan še v letu 2025. V letu 2025 je bil prvič izplačan tudi zimski regres. Strošek regresa za letni dopust je bil višji kot v preteklem letu (indeks 114,3), kar je posledica višjega zneska regresa na zaposlenega in dodatnih zaposlitev. Prav tako smo v letu 2025 izplačali več jubilejnih nagrad kot v preteklem letu (indeks 269,2) ter odpravnino ob upokojitvi.

Poročilo o prejetih sredstvih iz proračuna RS (pridobljenih od ARIS, ministrstva (MVZI), drugih ministrstev in drugih agencij oz. zavodov po namenu)

Preglednica 27: Realizacija prihodkov iz proračuna RS za leto 2025 po virih in namenih po denarnem toku – JAVNA SLUŽBA

v EUR (brez centov)

	Prihodki glede na namen	Realizacija 2024	Finančni načrt 2025	Realizacija 2025	Primerjava Realizacija 2025/realizacija 2024	Primerjava Realizacija 2025/Finančni načrt 2025
a	b	c	d	e	f=e/c*100	g=e/d*100
A+B+C	Prihodki - Skupaj (vrednost mora biti enaka AOP 404 + AOP 419)	1.662.162	2.046.937	2.009.011	121	98
A.	Vir ARIS	1.369.241	1.689.485	1.680.076	123	99
A1.	Vsota ISF-O in PSF-O	1.020.981	1.011.287	1.011.287	99	100
A2.	RSF	57.678	57.678	57.678	100	100
A3.	PNR	0	0	0	-	-
A4.	Ostalo, integralni proračun - vir ARIS	290.582	620.520	611.111	210	98
A5.	Sredstva za projekte, financirane iz sredstev Načrta za okrevanje in odpornost (NOO) in Evropskega sklada za regionalni razvoj (ESRR)	0	0	0	-	-
B.	Vir: MVZI	64.517	100.156	100.542	156	100
B1.	CRP	0	19.682	19.682	-	100
B2.	Sredstva za projekte, financirane iz sredstev strukturnih in investicijskih skladov - tekoči transferi	0	0	0	-	-
B2a	Sredstva za projekte, financirane iz sredstev strukturnih in investicijskih skladov - investicijski transferi	0	0	0	-	-
B3.	Investicije in investicijsko vzdrževanje - integralni proračun	0	0	0	-	-
B4.	Sredstva za projekte, financirane iz sredstev Načrta za okrevanje in odpornost (NOO)	64.517	64.963	64.963	101	100
B5.	Ostalo – vir MVZI	0	15.511	15.897	-	102
C.	Drugi viri državnega proračuna (druga ministrstva, agencije ipd.)	228.404	257.296	228.393	100	89

Skupna prejeta sredstva iz proračuna RS so bila v letu 2025 višja kot v letu 2024 (indeks 121). Sredstva, prejeta od ARIS, so se povečala (indeks 123), predvsem zaradi pridobitve novih projektov in večjega obsega sredstev za projekte, pridobljene že v letu 2024. Do odstopanja v primerjavi s finančnim načrtom je prišlo zaradi zamika nakazil za plače, prispevke in materialne stroške za december 2025 za dva temeljna projekta. Prihodki iz drugih virov državnega proračuna so ostali na primerljivi ravni kot v preteklem letu (indeks 100), pri čemer se je spremenila struktura med nakazili za projekte CRP in MSM. Znesek 19.682 EUR se nanaša na nakazila MVZI, prejeta v letu 2025 za projekte CRP V5-24056 in V5-24059 ter dodatna sredstva za izplačilo zimskega regresa v višini 15.897 EUR. Prav tako so bila prejeta sredstva za projekt ROAD3P, ki se je začel izvajati leta 2023 in se bo zaključil leta 2026. V letu 2024 so prejeta sredstva za ta projekt znašala 64.963 EUR. Na postavki »Prihodki drugih virov državnega proračuna« v skupnem znesku 228.393 EUR so izkazani izključno prihodki drugih ministrstev. V primerjavi z rebalansom finančnega načrta za leto 2025 je bila realizacija prihodkov iz drugih virov državnega proračuna nižja za skupno 28.903 EUR. Odstopanje je posledica prenosa nakazila za projekt CRP V5-2346 v višini 6.500 EUR v leto 2026, drugačne realizacije vira financiranja v znesku 37.500 EUR, ki je bil v letu 2025 že evidentiran med nakazili ARIS, ter višje realizacije projekta MSM, zaradi katere je bilo prejeto višje nakazilo za 15.097 EUR.

Presežek prihodkov nad odhodki oz. presežek odhodkov nad prihodki z vzroki za izkazovanje

Inštitut je v obravnavanem letu izkazal presežek prihodkov nad odhodki v višini 414.448,70 EUR. Presežek po denarnem toku je bil dosežen ob skoraj nespremenjeni višini sredstev stabilnega financiranja, predvsem zaradi višjih prejetih sredstev za nove projekte ARIS in MVZI ter višjih sredstev ZZSZ. Odhodki na stabilnem financiranju so bili zato nižji zaradi navedenih razlogov in kadrovske spremembe, ki traja od leta 2023. Dve pogodbi o zaposlitvi sta bili v mirovanju brez nadomestnih zaposlitev, ena pogodba je bila sporazumno prekinjena, nadomestne zaposlitve so bile izvedene z zamikom, odsotnosti zaradi starševstva pa niso bile nadomeščene. V primerjavi z letom 2024 so bili investicijski odhodki nižji, saj v obravnavanem letu ni bilo izvedenih večjih investicij in investicijskih vzdrževanj kot v preteklem letu.

Izračun presežka po Zakonu o javnih financah

Presežek posameznega leta se v skladu z Zakonom o javnih financah zmanjša za neplačane obveznosti, neporabljena namenska sredstva, namenjena financiranju izdatkov v prihodnjem obdobju in evidentirana na kontih časovnih razmejitev, ter za neporabljena sredstva za investicije. IER izkazuje presežek prihodkov nad odhodki v višini 414.448,70 EUR, vendar je po fiskalnem pravilu prikazana negativna razlika.

Preglednica 28: Izračun presežka prihodkov nad odhodki za javne zavode

v EUR	
	Znesek
Presežek prihodkov nad odhodki po denarnem toku (AOP 572)	414.448,70
<i>Razred 2</i>	<i>- 867.691,46</i>
<i>Razred 9 – neporabljena sredstva za investicije</i>	<i>- 145.863,84</i>
Skupaj	- 1.013.555,30
Presežek prihodkov nad odhodki 9. i člen ZJF	- 599.106,60

Obseg sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu

Povzeto iz obrazca »Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za del plače za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu«.

Zap. št.	Naziv	Znesek v EUR
1	Presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	20.149,72
2	Izplačan akontativni obseg sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu in ustrezni prispevki delodajalca za socialno varnost	658,00
3	Osnova za določitev obsega sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (1 + 2)	20.807,72
4	Dovoljeni obseg sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	10.403,86
5	Razlika med dovoljenim in izplačanim akontativnim obsegom sredstev za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu in ustrezni prispevki delodajalca za socialno varnost (4 – 2)	9.745,86

Odgovorna oseba: dr. Damjan Kavaš, direktor

Opomba:

Zap. št.	Vir podatkov za izpolnitev obrazca:
1	Letno poročilo: izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti, AOP 691, stolpec 5; javni gospodarski zavodi in drugi uporabniki proračuna, za katere ne velja pravilnik iz tretjega odstavka 1. člena te uredbe, podatek iz poslovnih knjig.
2	Izplačila akontacije delovne uspešnosti po Uredbi o enotni metodologiji in obrazcih za obračun in izplačilo plač v javnem sektorju pod šifro D030 in prispevki delodajalca za socialno varnost.
3	Seštevek zneskov (zap. št. 1 + zap. št. 2).
4	Dovoljeni obseg sredstev, ki je za uporabnika proračuna določen s pravilnikom, izdanim na podlagi Uredbe o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu.
5	Razlika zneskov (zap. št. 4 - zap. št. 2).

Obrazložitev podatkov pri obrazcu »Elementi za določitev dovoljenega obsega sredstev za del plače za delovno uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu«:

Presežek prihodkov nad odhodki iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu znaša 20.149,72 EUR. V letu 2025 je bila izplačana neporabljena delovna uspešnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu iz leta 2024 v znesku 6.298,86 EUR ter akontativno 658,00 EUR za leto 2025. Razliko 9.745,86 EUR med dovoljenim in izplačanim akontativnim obsegom sredstev v letu 2025 bomo izplačali v letu 2026.

Drugo

Popis izplačil na podlagi sodnih ali drugih odločb ter izvensodnih poravnave ter vir sredstev, iz katerega so bile obveznosti poravnave

Izplačil na podlagi sodnih ali drugih odločb ter izvensodnih poravnave ni bilo.

6 RAČUNOVODSKI IZKAZI

6.1 Bilanca stanja z obveznimi prilogami

Bilanca stanja na dan 31. 12. 2025 (v evrih, s centi)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) DOLGOROČNA SREDSTVA IN SREDSTVA V UPRAVLJANJU (002-003+004-005+006-007+008+009+010+011)	001	477.626,86	532.138,45
00	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	002	139.799,25	138.125,55
01	POPRAVEK VREDNOSTI NEOPREDMETENIH SREDSTEV	003	78.024,60	64.180,50
02	NEPREMIČNINE	004	957.667,19	957.667,19
03	POPRAVEK VREDNOSTI ZGRADB	005	650.902,98	622.632,84
04	OPREMA IN DRUGA OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	006	594.421,92	593.617,08
05	POPRAVEK VREDNOSTI OPREME IN DRUGIH OPREDMETENIH OSNOVNIH SREDSTEV	007	485.333,92	470.458,03
06	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	008	0,00	0,00
07	DOLGOROČNO DANA POSOJILA IN DEPOZITI	009	0,00	0,00
08	DOLGOROČNE TERJATVE IZ POSLOVANJA	010	0,00	0,00
09	TERJATVE ZA SREDSTVA DANA V UPRAVLJANJE	011	0,00	0,00
	B) KRATKOROČNA SREDSTVA; RAZEN ZALOG IN AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (013+014+015+016+017+018+019+020+021+022)	012	1.456.405,06	1.127.817,75
10	DENARNA SREDSTVA V BLAGAJNI IN TAKOJ UNOVČLJIVI VREDNOSTNI PAPIRJI	013	0,00	0,00
11	DOBROIMETJE PRI BANKAH IN DRUGIH FINANČNIH USTANOVAH	014	661.660,42	252.453,36
12	KRATKOROČNE TERJATVE DO KUPCEV	015	6.282,40	31.307,74
13	DANI PREDUJMI IN VARŠČINE	016	0,00	0,00
14	KRATKOROČNE TERJATVE DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	017	764.806,56	819.400,39
15	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	018	0,00	0,00
16	KRATKOROČNE TERJATVE IZ FINANCIRANJA	019	0,00	0,00
17	DRUGE KRATKOROČNE TERJATVE	020	1.757,22	2.467,31
18	NEPLAČANI ODHODKI	021	0,00	0,00
19	AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	022	21.898,46	22.188,95
	C) ZALOGE (024+025+026+027+028+029+030+031)	023	0,00	0,00
30	OBRAČUN NABAVE MATERIALA	024	0,00	0,00
31	ZALOGE MATERIALA	025	0,00	0,00
32	ZALOGE DROBNEGA INVENTARJA IN EMBALAŽE	026	0,00	0,00
33	NEDOKONČANA PROIZVODNJA	027	0,00	0,00
34	PROIZVODI	028	0,00	0,00
35	OBRAČUN NABAVE BLAGA	029	0,00	0,00
36	ZALOGE BLAGA	030	0,00	0,00
37	DRUGE ZALOGE	031	0,00	0,00
	I. AKTIVA SKUPAJ (001+012+023)	032	1.934.031,92	1.659.956,20
99	IZVENBILANČNA EVIDENCA	033	2.375,12	3.113,03
	D) KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IN PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE (035+036+037+038+039+040+041+042+043)	034	867.691,46	736.277,15
20	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI ZA PREJETE PREDUJME IN VARŠČINE	035	0,00	0,00
21	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO ZAPOSLENIH	036	106.237,56	143.591,90
22	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO DOBAVITELJEV	037	20.493,74	14.803,99
23	DRUGE KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ POSLOVANJA	038	34.141,34	39.286,47
24	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO UPORABNIKOV ENOTNEGA KONTNEGA NAČRTA	039	17.320,00	11.592,54
25	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI DO FINANCERJEV	040	0,00	0,00
26	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI IZ FINANCIRANJA	041	0,00	0,00
28	NEPLAČANI PRIHODKI	042	0,00	0,00
29	PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	043	689.498,82	527.002,25

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
	E) LASTNI VIRI IN DOLGOROČNE OBVEZNOSTI (045+046+047+048+049+050+051+052- 053+054+055+056+057+058-059)	044	1.066.340,46	923.679,05
90	SPLOŠNI SKLAD	045	0,00	0,00
91	REZERVNI SKLAD	046	0,00	0,00
92	DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	047	0,00	0,00
93	REZERVACIJE	048	0,00	0,00
940	SKLAD NAMENSKEGA PREMOŽENJA V JAVNIH SKLADIH	049	0,00	0,00
9410	Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva	050	623.180,39	623.180,39
9411	Sklad premoženja v drugih pravnih osebah javnega prava, ki je v njihovi lasti, za finančne naložbe	051	0,00	0,00
9412	Presežek prihodkov nad odhodki	052	443.160,07	300.498,66
9413	Presežek odhodkov nad prihodki	053	0,00	0,00
96	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI	054	0,00	0,00
97	DRUGE DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	055	0,00	0,00
980	OBVEZNOSTI ZA NEOPREDMETENA SREDSTVA IN OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	056	0,00	0,00
981	OBVEZNOSTI ZA DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	057	0,00	0,00
985	PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI	058	0,00	0,00
986	PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI	059	0,00	0,00
	I. PASIVA SKUPAJ (034+044)	060	1.934.031,92	1.659.956,20
99	IZVENBILANČNA EVIDENCA	061	2.375,12	3.113,03

Stanje in gibanje neopredmetenih sredstev in opredmetenih osnovnih sredstev 2025 (v evrih, s centi)

Naziv	Oznaka za AOP	Nabavna vrednost (1.1.)	Popravek vrednost (1.1.)	Povečanje nabavne vrednosti	Povečanje popravka vrednosti	Zmanjšanje nabavne vrednosti	Zmanjšanje popravka vrednosti	Amortizacija	Neodpisana vrednost (31.12.)	Prevrednotenje zaradi okrepitve	Prevrednotenje zaradi oslabitve
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 (3-4+5-6-7+8-9)	11	12
I. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v upravljanju (701+702+703+704+705+706+707)	700	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	701	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	702	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	703	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Zemljišča	704	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	705	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F. Oprema	706	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	707	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v lasti (709+710+711+712+713+714+715)	708	1.689.409,82	1.157.271,37	28.139,92	0,00	25.661,38	25.661,38	82.651,51	477.626,86	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	709	190,19	0,00	120,12	0,00	0,00	0,00	0,00	310,31	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	710	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	711	137.935,36	64.180,50	6.980,74	0,00	5.427,16	5.427,16	19.271,26	61.464,34	0,00	0,00
D. Zemljišča	712	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	713	957.667,19	622.632,84	0,00	0,00	0,00	0,00	28.270,14	306.764,21	0,00	0,00
F. Oprema	714	460.269,28	337.110,23	18.988,73	0,00	20.234,22	20.234,22	33.059,78	109.088,00	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	715	133.347,80	133.347,80	2.050,33	0,00	0,00	0,00	2.050,33	0,00	0,00	0,00
III. Neopredmetena sredstva in opredmetena osnovna sredstva v finančnem najemu (717+718+719+720+721+722+723)	716	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Dolgoročno odloženi stroški	717	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne premoženjske pravice	718	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Druga neopredmetena sredstva	719	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Zemljišča	720	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. Zgradbe	721	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
F. Oprema	722	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G. Druga opredmetena osnovna sredstva	723	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Stanje in gibanje dolgoročnih finančnih naložb in posojil 2025 (v evrih, s centi)

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravkov naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravkov naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravkov naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
1	2	3	4	5	6	7	8	9 (3+5-7)	10 (4+6-8)	11 (9-10)	12
I. Dolgoročne finančne naložbe (801+806+813+814)	800	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Naložbe v delnice (802+803+804+805)	801	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Naložbe v delnice v javna podjetja	802	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Naložbe v delnice v finančne institucije	803	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Naložbe v delnice v privatna podjetja	804	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Naložbe v delnice v tujini	805	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Naložbe v deleže (807+808+809+810+811+812)	806	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Naložbe v deleže v javna podjetja	807	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Naložbe v deleže v finančne institucije	808	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Naložbe v deleže v privatna podjetja	809	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.d.	810	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Naložbe v deleže državnih družb, ki imajo obliko d.o.o.	811	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Naložbe v deleže v tujini	812	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Naložbe v plemenite kovine, drage kamne, umetniška dela in podobno	813	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Druge dolgoročne kapitalske naložbe (815+816+817+818)	814	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Namensko premoženje, preneseno javnim skladom	815	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Premoženje, preneseno v last drugim pravnim osebam javnega prava, ki imajo premoženje v svoji lasti	816	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Druge dolgoročne kapitalske naložbe doma	817	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Druge dolgoročne kapitalske naložbe v tujini	818	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Naziv	Oznaka za AOP	Znesek naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek popravljen naložb in danih posojil (1.1.)	Znesek povečanja naložb in danih posojil	Znesek povečanj popravljen naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja naložb in danih posojil	Znesek zmanjšanja popravljen naložb in danih posojil	Znesek naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek popravljen naložb in danih posojil (31.12.)	Knjigovodska vrednost naložb in danih posojil (31.12.)	Znesek odpisanih naložb in danih posojil
II. Dolgoročno dana posojila in depoziti (820+829+832+835)	819	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A. Dolgoročno dana posojila (821+822+823+824+825+826+827+828)	820	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Dolgoročno dana posojila posameznikom in zasebnikom	821	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Dolgoročno dana posojila javnim skladom	822	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Dolgoročno dana posojila javnim podjetjem in družbam v lasti države ali občin	823	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4. Dolgoročno dana posojila finančnim institucijam	824	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5. Dolgoročno dana posojila privatnim podjetjem	825	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Dolgoročno dana posojila drugim ravnom države	826	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7. Dolgoročno dana posojila državnemu proračunu	827	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
8. Druga dolgoročno dana posojila v tujino	828	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B. Dolgoročne finančne naložbe v vrednostne papirje (830+831)	829	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Domači vrednostni papirji	830	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Tuji vrednostni papirji	831	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. Dolgoročno dani depoziti (833+834)	832	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1. Dolgoročno dani depoziti poslovnim bankam	833	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Drugi dolgoročno dani depoziti	834	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. Druga dolgoročno dana posojila	835	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Skupaj (800+819)	836	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

6.2 Izkaz prihodkov in odhodkov z obveznimi prilogami

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov od 1. 1. do 31. 12. 2025 (v evrih, s centi)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (861+862-863+864)	860	2.143.409,70	1.909.097,69
760	PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	861	1.860.398,75	1.593.984,65
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	862	0,00	0,00
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	863	0,00	0,00
761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	864	283.010,95	315.113,04
762	FINANČNI PRIHODKI	865	21.714,39	31.506,85
763	DRUGI PRIHODKI	866	0,00	0,00
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (868+869)	867	0,00	0,00
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	868	0,00	0,00
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	869	0,00	0,00
	D) CELOTNI PRIHODKI (860+865+866+867)	870	2.165.124,09	1.940.604,54
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (872+873+874)	871	397.058,11	339.524,68
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	872	0,00	0,00
460	STROŠKI MATERIALA	873	41.988,75	52.106,74
461	STROŠKI STORITEV	874	355.069,36	287.417,94
	F) STROŠKI DELA (876+877+878)	875	1.531.560,42	1.437.381,70
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	876	1.201.672,56	1.132.235,06
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	877	214.618,78	194.373,81
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	878	115.269,08	110.772,83
462	AMORTIZACIJA	879	78.407,71	69.815,24
463	REZERVACIJE	880	0,00	0,00
465	DRUGI STROŠKI	881	8.350,68	4.846,75
467	FINANČNI ODHODKI	882	358,10	9,46
468	DRUGI ODHODKI	883	0,00	0,00
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (885+886)	884	0,00	0,00
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	885	0,00	0,00
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	886	0,00	0,00
	N) CELOTNI ODHODKI (871+875+879+880+881+882+883+884)	887	2.015.735,02	1.851.577,83
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (870-887)	888	149.389,07	89.026,71
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (887-870)	889	0,00	0,00
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	890	4.534,19	3.104,11
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (888-890)	891	144.854,88	85.922,60
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (889+890)	892	0,00	0,00
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	893	0,00	0,00
	Povprečno število zaposlenih na podlagi delovnih ur v obračunskem obdobju (celo število)	894	26	25
	Število mesecev poslovanja	895	12	12

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po vrstah dejavnosti od 1. 1. do 31. 12. 2025
(v evrih, s centi)

Členitev podskupin kontov	Naziv podskupine konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Prihodki in odhodki za izvajanje javne službe	Prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu
1	2	3	4	5
	A) PRIHODKI OD POSLOVANJA (661+662-663+664)	660	1.860.398,75	283.010,95
760	PRIHODKI IZ JAVNIH FINANC IN NEJAVNIH VIROV ZA OPRAVLJANJE JAVNE SLUŽBE	661	1.860.398,75	0,00
	POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG	662	0,00	0,00
	ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG	663	0,00	0,00
761	PRIHODKI OD PRODAJE PROIZVODOV, BLAGA IN STORITEV NA TRGU	664	0,00	283.010,95
762	FINANČNI PRIHODKI	665	21.714,39	0,00
763	DRUGI PRIHODKI	666	0,00	0,00
	Č) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI (668+669)	667	0,00	0,00
del 764	PRIHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	668	0,00	0,00
del 764	DRUGI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI PRIHODKI	669	0,00	0,00
	D) CELOTNI PRIHODKI (660+665+666+667)	670	1.882.113,14	283.010,95
	E) STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV (672+673+674)	671	314.872,85	82.185,26
del 466	STROŠKI PRODANIH ZALOG	672	0,00	0,00
460	STROŠKI MATERIALA	673	37.715,47	4.273,28
461	STROŠKI STORITEV	674	277.157,38	77.911,98
	F) STROŠKI DELA (676+677+678)	675	1.362.775,53	168.784,89
del 464	PLAČE IN NADOMESTILA PLAČ	676	1.062.687,79	138.984,77
del 464	PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	677	190.690,12	23.928,66
del 464	DRUGI STROŠKI DELA	678	109.397,62	5.871,46
462	AMORTIZACIJA	679	71.685,98	6.721,73
463	REZERVACIJE	680	0,00	0,00
465	DRUGI STROŠKI	681	7.715,52	635,16
467	FINANČNI ODHODKI	682	358,10	0,00
468	DRUGI ODHODKI	683	0,00	0,00
	M) PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI (685+686)	684	0,00	0,00
del 469	ODHODKI OD PRODAJE OSNOVNIH SREDSTEV	685	0,00	0,00
del 469	OSTALI PREVREDNOTOVALNI POSLOVNI ODHODKI	686	0,00	0,00
	N) CELOTNI ODHODKI (671+675+679+680+681+682+683+684)	687	1.757.407,98	258.327,04
	O) PRESEŽEK PRIHODKOV (670-687)	688	124.705,16	24.683,91
	P) PRESEŽEK ODHODKOV (687-670)	689	0,00	0,00
del 80	Davek od dohodka pravnih oseb	690	0,00	4.534,19
del 80	Presežek prihodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (688-690)	691	124.705,16	20.149,72
del 80	Presežek odhodkov obračunskega obdobja z upoštevanjem davka od dohodka (689+690)	692	0,00	0,00
	Presežek prihodkov iz prejšnjih let, namenjen pokritju odhodkov obračunskega obdobja	693	0,00	0,00

Izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka od 1. 1. do 31. 12. 2025 (v evrih, s centi)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
	I. SKUPAJ PRIHODKI (402+431)	401	2.407.973,99	2.138.949,07
	1. PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (403+420)	402	2.096.145,27	1.798.210,75
	A. Prihodki iz sredstev javnih financ (404+407+410+413+418+419)	403	2.027.770,31	1.673.671,91
	a. Prejeta sredstva iz državnega proračuna (405+406)	404	1.944.048,70	1.600.204,46
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo	405	1.944.048,70	1.600.204,46
del 7400	Prejeta sredstva iz državnega proračuna za investicije	406	0,00	0,00
	b. Prejeta sredstva iz občinskih proračunov (408+409)	407	0,00	0,00
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za tekočo porabo	408	0,00	0,00
del 7401	Prejeta sredstva iz občinskih proračunov za investicije	409	0,00	0,00
	c. Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja (411+412)	410	18.758,63	11.509,50
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za tekočo porabo	411	18.758,63	11.509,50
del 7402	Prejeta sredstva iz skladov socialnega zavarovanja za investicije	412	0,00	0,00
	d. Prejeta sredstva iz javnih skladov, javnih agencij in javnih zavodov (414+415+416+417)	413	0,00	0,00
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za tekočo porabo	414	0,00	0,00
del 7403	Prejeta sredstva iz javnih skladov za investicije	415	0,00	0,00
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za tekočo porabo	416	0,00	0,00
del 7404	Prejeta sredstva iz javnih agencij in javnih zavodov za investicije	417	0,00	0,00
del 740	e. Prejeta sredstva iz proračunov iz naslova tujih donacij	418	0,00	0,00
741	PREJETA SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU IN IZ DRUGIH DRŽAV	419	64.962,98	61.957,95
	B. Drugi prihodki za izvajanje dejavnosti javne službe (422+423+487+424+425+426+427+488+489+490+429+430)	420	68.374,96	124.538,84
del 7102	Prihodki od obresti	422	19.487,94	32.701,42
7100	Prihodki od udeležbe na dobičku in dividend ter presežkov prihodkov nad odhodki	423	0,00	0,00
7103	Prihodki od premoženja	487	13.205,07	12.918,49
7141	Drugi nedavčni prihodki	424	0,00	0,00
72	KAPITALSKI PRIHODKI	425	0,00	0,00
730	PREJETE DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	426	0,00	0,00
731	PREJETE DONACIJE IZ TUJINE	427	0,00	0,00
782	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ STRUKTURNIH SKLADOV	488	0,00	0,00
783	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU IZ KOHEZIJSKEGA SKLADA	489	0,00	0,00
784	PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU ZA IZVAJANJE CENTRALIZIRANIH IN DRUGIH PROGRAMOV EU	490	0,00	0,00
786	OSTALA PREJETA SREDSTVA IZ PRORAČUNA EU	429	35.200,75	75.250,77
787	PREJETA SREDSTVA OD DRUGIH EVROPSKIH INSTITUCIJ IN IZ DRUGIH DRŽAV	430	481,20	3.668,16
	2. PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (432+433)	431	311.828,72	340.738,32
7130	Prihodki od prodaje blaga in storitev na trgu	432	311.828,72	340.738,32
del 7102	Prihodki od obresti	433	0,00	0,00
	II. SKUPAJ ODHODKI (438+481)	437	1.993.525,29	2.133.245,99
	1. ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (439+447+453+464+465+466+467+468+469+470)	438	1.714.356,70	1.891.169,71
	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim (440+441+442+443+444+445+446)	439	1.183.386,81	1.056.063,83

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
del 4000	Plače in dodatki	440	988.610,30	914.921,90
del 4001	Regres za letni dopust	441	48.257,14	27.667,20
del 4002	Povračila in nadomestila	442	54.223,20	53.524,91
del 4003	Sredstva za delovno uspešnost	443	47.514,27	39.863,25
del 4004	Sredstva za nadurno delo	444	17.132,52	14.688,53
del 4005	Plače za delo nerezidentov po pogodbi	445	0,00	0,00
del 4009	Drugi izdatki zaposlenim	446	27.649,38	5.398,04
	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost (448+449+450+451+452)	447	189.456,05	165.980,28
del 4010	Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	448	94.911,42	84.603,33
del 4011	Prispevek za zdravstveno zavarovanje	449	76.452,03	69.279,84
del 4012	Prispevek za zaposlovanje	450	900,38	777,53
del 4013	Prispevek za starševsko varstvo	451	1.076,39	976,75
del 4014	Prispevek za dolgotrajno oskrbo	491	4.540,59	0,00
del 4015	Premije kolektivnega dodatnega pokojninskega zavarovanja, na podlagi ZKDPZJU	452	11.575,24	10.342,83
	C. Izdatki za blago in storitve za izvajanje javne službe (454+455+456+457+458+459+460+461+463)	453	300.231,66	235.920,33
del 4020	Pisarniški in splošni material in storitve	454	62.225,84	37.079,78
del 4021	Posebni material in storitve	455	39.826,14	29.174,77
del 4022	Energija, voda, komunalne storitve in komunikacije	456	33.022,93	40.850,52
del 4023	Prevozni stroški in storitve	457	0,00	0,00
del 4024	Izdatki za službena potovanja	458	27.547,63	36.073,14
del 4025	Tekoče vzdrževanje	459	24.828,46	27.072,34
del 4026	Poslovne najemnine in zakupnine	460	36.552,97	29.686,63
del 4027	Kazni in odškodnine	461	0,00	0,00
del 4029	Drugi operativni odhodki	463	76.227,69	35.983,15
403	PLAČILA DOMAČIH OBRESTI	464	0,00	0,00
404	PLAČILA TUJIH OBRESTI	465	0,00	0,00
410	SUBVENCIJE	466	0,00	0,00
411	TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	467	0,00	0,00
412	TRANSFERI NEPRIDOBITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	468	0,00	0,00
413	DRUGI TEKOČI DOMAČI TRANSFERI	469	0,00	0,00
	J. Investicijski odhodki (471+472+473+474+475+476+477+478+479+480)	470	41.282,18	433.205,27
4200	Nakup zgradb in prostorov	471	0,00	0,00
4201	Nakup prevoznih sredstev	472	0,00	0,00
4202	Nakup opreme	473	18.918,72	10.337,55
4203	Nakup drugih osnovnih sredstev	474	0,00	0,00
4204	Novogradnje, rekonstrukcije in adaptacije	475	0,00	0,00
4205	Investicijsko vzdrževanje in obnove	476	15.408,46	356.118,96
4206	Nakup zemljišč in naravnih bogastev	477	0,00	0,00
4207	Nakup nematerialnega premoženja	478	6.955,00	45.051,40
4208	Študije o izvedljivosti projektov, projektna dokumentacija, nadzor in investicijski inženiring	479	0,00	21.697,36
4209	Nakup blagovnih rezerv in intervencijskih zalog	480	0,00	0,00
	2. ODHODKI IZ NASLOVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (482+483+484)	481	279.168,59	242.076,28
del 400	A. Plače in drugi izdatki zaposlenim iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	482	169.819,19	152.430,96

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
del 401	B. Prispevki delodajalcev za socialno varnost iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	483	27.856,64	24.150,49
del 402	C. Izdatki za blago in storitve iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu	484	81.492,76	65.494,83
	III/1 PRESEŽEK PRIHODKOV NAD ODHODKI (401-437)	485	414.448,70	5.703,08
	III/2 PRESEŽEK ODHODKOV NAD PRIHODKI (437-401)	486	0,00	0,00

Izkaz računa finančnih terjatev in naložb določenih uporabnikov od 1. 1. do 31. 12. 2025 (v evrih, s centi)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
75	IV. PREJETA VRAČILA DANIH POSOJIL IN ZMANJŠANJE FINANČNIH NALOŽB (501+502+503+504+505+506+507+508+509+510+511)	500	0,00	0,00
7500	Prejeta vračila danih posojil od posameznikov in zasebnikov	501	0,00	0,00
7501	Prejeta vračila danih posojil od javnih skladov	502	0,00	0,00
7502	Prejeta vračila danih posojil od javnih podjetij in družb, ki so v lasti države ali občin	503	0,00	0,00
7503	Prejeta vračila danih posojil od finančnih institucij	504	0,00	0,00
7504	Prejeta vračila danih posojil od privatnih podjetij	505	0,00	0,00
7505	Prejeta vračila danih posojil od občin	506	0,00	0,00
7506	Prejeta vračila danih posojil iz tujine	507	0,00	0,00
7507	Prejeta vračila danih posojil državnemu proračunu	508	0,00	0,00
7508	Prejeta vračila danih posojil od javnih agencij in javnih zavodov	509	0,00	0,00
7509	Prejeta vračila plačanih poroštev	510	0,00	0,00
751	ZMANJŠANJE FINANČNIH NALOŽB	511	0,00	0,00
44	V. DANA POSOJILA IN POVEČANJE FINANČNIH NALOŽB (513+514+515+516+517+518+519+520+521+522+523)	512	0,00	0,00
4400	Dana posojila posameznikom in zasebnikom	513	0,00	0,00
4401	Dana posojila javnim skladom	514	0,00	0,00
4402	Dana posojila javnim podjetjem in družbam, ki so v lasti države ali občin	515	0,00	0,00
4403	Dana posojila finančnim institucijam	516	0,00	0,00
4404	Dana posojila privatnim podjetjem	517	0,00	0,00
4405	Dana posojila občinam	518	0,00	0,00
4406	Dana posojila v tujino	519	0,00	0,00
4407	Dana posojila državnemu proračunu	520	0,00	0,00
4408	Dana posojila javnim agencijam in javnim zavodom	521	0,00	0,00
4409	Plačila zapadlih poroštev	522	0,00	0,00
441	POVEČANJE FINANČNIH NALOŽB	523	0,00	0,00
	VI/1 PREJETA MINUS DANA POSOJILA (500-512)	524	0,00	0,00
	VI/2 DANA MINUS PREJETA POSOJILA (512-500)	525	0,00	0,00

Izkaz računa financiranje določenih uporabnikov od 1. 1. do 31. 12. 2025 (v evrih, s centi)

Členitev kontov	Naziv konta	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
50	VII. ZADOLŽEVANJE (551+559)	550	0,00	0,00
500	Domače zadolževanje (552+553+554+555+557+558)	551	0,00	0,00
5001	Najeti krediti pri bankah	552	0,00	0,00
5002	Najeti krediti pri drugih finančnih institucijah	553	0,00	0,00
del 5003	Najeti krediti pri državnem proračunu	554	0,00	0,00
del 5003	Najeti krediti pri proračunih občin	555	0,00	0,00
del 5003	Najeti krediti pri javnih skladih	557	0,00	0,00
del 5003	Najeti krediti pri drugih domačih kreditodajalcih	558	0,00	0,00
501	ZADOLŽEVANJE V TUJINI	559	0,00	0,00
55	VIII. ODPLAČILA DOLGA (561+569)	560	0,00	0,00
550	Odplačila domačega dolga (562+563+564+565+567+568)	561	0,00	0,00
5501	Odplačila kreditov bankam	562	0,00	0,00
5502	Odplačila kreditov drugim finančnim institucijam	563	0,00	0,00
del 5503	Odplačila kreditov državnemu proračunu	564	0,00	0,00
del 5503	Odplačila kreditov proračunom občin	565	0,00	0,00
del 5503	Odplačila kreditov javnim skladom	567	0,00	0,00
del 5503	Odplačila kreditov drugim domačim kreditodajalcem	568	0,00	0,00
551	ODPLAČILA DOLGA V TUJINO	569	0,00	0,00
	IX/1 NETO ZADOLŽEVANJE (550-560)	570	0,00	0,00
	IX/2 NETO ODPLAČILO DOLGA (560-550)	571	0,00	0,00
	X/1 POVEČANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (485+524+570)-(486+525+571)	572	414.448,70	5.703,08
	X/2 ZMANJŠANJE SREDSTEV NA RAČUNIH (486+525+571)-(485+524+570)	573	0,00	0,00

Priloga: Izjava o oceni notranjega nadzora javnih financ

Agencija Republike
Slovenije za javnopravne
evidenčne in storitve

IZJAVA O OCENI NOTRANJEGA NADZORA JAVNIH FINANC

Inštitut za ekonomska raziskovanja
Kardeljeva ploščad 17, 1000 LJUBLJANA

Šifra: 34614
Matična številka: 5051690000

Podpisani se zavedam odgovornosti za vzpostavitev in stalno izboljševanje sistema finančnega poslovanja in notranjih kontrol ter notranjega revidiranja v skladu s 100. členom Zakona o javnih financah z namenom, da obvladujem tveganja in zagotavljam doseganje ciljev poslovanja in uresničevanje proračuna.

Sistem notranjega nadzora javnih financ je zasnovan tako, da daje razumno, ne pa tudi absolutnega zagotovila o doseganju ciljev: tveganja, da splošni in posebni cilji poslovanja ne bodo doseženi, se obvladujejo na še sprejemljivi ravni. Temelji na nepretrganem procesu, ki omogoča, da se opredelijo ključna tveganja, verjetnost nastanka in vpliv določenega tveganja na doseganje ciljev in pomaga, da se tveganja obvladuje uspešno, učinkovito in gospodarno.

Ta ocena predstavlja stanje na področju uvajanja procesov in postopkov notranjega nadzora javnih financ v / na Inštitut za ekonomska raziskovanja.

Oceno podajam na podlagi:

* ocene notranje revizijske službe za področja:

* samoocenitev vodij organizacijskih enot za področja:

* ugotovitev (Računskega sodišča RS, proračunske inšpekcije, Urada RS za nadzor proračuna, nadzornih organov EU,...) za področja:

V / Na Inštitut za ekonomska raziskovanja je vzpostavljen(o):

1. primerno kontrolno okolje

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še ni vzpostavljeno, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še ni vzpostavljeno, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

2. upravljanje s tveganji

2.1. cilji so realni in merljivi, tp. da so določeni indikatorji za merjenje doseganja ciljev

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

2.2. tveganja, da se cilji ne bodo uresničili, so opredeljena in ovrednotena, določen je način ravnanja z njimi

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

3. na obvladovanju tveganj temelječ sistem notranjega kontroliranja in kontrolne aktivnosti, ki zmanjšujejo tveganja na sprejemljivo raven

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☐
b) na pretežnem delu poslovanja,	☒
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

4. ustrezen sistem informiranja in komuniciranja

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

5. ustrezen sistem nadziranja, ki vključuje tudi primerno (lastno, skupno, pogodbeno) notranje revizijsko službo

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

a) na celotnem poslovanju,	☒
b) na pretežnem delu poslovanja,	☐
c) na posameznih področjih poslovanja,	☐
d) še niso opredeljeni, pričeli smo s prvimi aktivnostmi,	☐
e) še niso opredeljeni, v naslednjem letu bomo pričeli z ustreznimi aktivnostmi	☐

6. notranje revidiranje zagotavljam v skladu s Pravilnikom o usmeritvah za usklajeno delovanje sistema notranjega nadzora javnih financ

(predstojnik izbere eno od naslednjih možnosti):

- a) z lastno notranjerevizijsko službo, ☐
- b) s skupno notranjerevizijsko službo, ☐
- c) z zunanjim izvajalcem notranjega revidiranja, ☒

Naziv in sedež **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:** IDEALIS, Dunajska cesta 21, 1000 Ljubljana

Navedite matično številko **zunanjega izvajalca notranjega revidiranja:** 6646395000

Ali (sprejeti) finančni načrt (proračun), za leto na katerega se Izjava nanaša, presega 2,086 mio evrov: ☐ DA ☒ NE

Datum zadnjega revizijskega poročila zunanjega izvajalca notranjega revidiranja je: 23.09.2024

- d) nisem zagotovil notranjega revidiranja. ☐

V letu 2025 sem na področju notranjega nadzora izvedel naslednje pomembne izboljšave (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembne izboljšave):

1. Nadaljevali smo z dodatnimi kontrolami pri evidentiranju podatkov o oddaji evidenčnih javnih naročil.
2. Preverjali smo veljavnosti že sklenjenih pogodb in dosledno preverjali cene, pri sklepanju novih oz. podaljševanju pogodb z obstoječimi partnerji.

Kljub izvedenim izboljšavam ugotavljam, da obstajajo naslednja pomembna tveganja, ki jih še ne obvladujem v zadostni meri (navedite: 1, 2 oziroma 3 pomembnejša tveganja in predvidene ukrepe za njihovo obvladovanje):

Pričeli smo s posodobitvijo internih aktov.

Predstojnik oziroma poslovodni organ proračunskega uporabnika:

dr. Damjan Kavaš

DAMJAN KAVAŠ Digitalno podpisal DAMJAN KAVAŠ
Datum: 2026.02.18 14:37:39 +01'00'

Datum podpisa predstojnika:

18.02.2026

